

Metlika slavi

Mnoge pridobitve ob občinskem prazniku

V spomin na uničenje belogardistično-italijanske postojanke na Suhorju 1942, s čimer so slovenski in hrvaški partizani zadali smrtni udarec belogardizmu v Beli krajini, praznuje metliška občina 26. novembra svoj praznik.

Med večje pridobitve občine v zadnjem letu gotovo sodi sodobna šola v Podzemlju, ki ima deset učilnic, telovadnico in druge potrebne prostore, z omenjeno pa je veljala 22 milijonov dinarjev. Omeniti je treba tudi novo Mercatorjevo skladišče v

Na slavnostni seji v počastitev letošnjega praznika občine Metlika - ta bo v Kometu v sredo, 26. novembra, ob 10. uri - bodo podelili tudi plakete občine. To najvišje občinsko priznanje bodo dobili: delovna organizacija Komet, Janez Gačnik, direktor Kmetijske zadruge Metlika, in Anton Pezdirc, načelnik UJV Novo mesto.

Metliki, dokončana je bila čistilna naprava in delno eden od zbiralnikov, v okviru praznovanja pa bodo predali namenu 44-stanovanjski blok v Ulici 1. maja, katerega gradnja je stala okoli 30 milijonov dinarjev.

V tem letu so posodobili precej cest v krajevnih skupnostih Dobravice, Jugorje in Rosalnice, opravili precej del pri posodobitvi cest Metlika-Grabovec in Božakovo-Rakovce. Marsikatera kmečka hiša je že ali v kratkem bo dobila zdravo pitno vodo, v krajevnih skupnostih Lokvica, Radovica in Metlika gradijo športna igrišča, medtem ko je v Rosalnici že nared. Vseh teh in ostalih pridobitev gotovo ne bi bilo brez samopripeva, ki ga občani plačujejo že 20 let, prav letos pa so se odločili, da bodo dva odstotka od osebnih dohodkov dajali še naslednjih pet let.

Tudi velike naložbe v prestrukturiranje gospodarstva, ki so jih uresničili v zadnjem času - tu gre predvsem za novo Kodranko Beti, IMV na Suhorju, Novoles v Rosalnici, Komet in Vinsko klet - bodo zeleni rezultate dajale v naslednjem srednjeročnem obdobju.

ZAHTEVNO PREVERJANJE - Posnetek je iz komandne sobe jedrske elektrarne v Krškem. V njej se prižiga na stotine kontrolnih lučk, medtem ko strokovnjaki ocenjujejo delovanje obratovalnih in varnostnih naprav. (Foto: Jožica Teppey)

Iz jedrske se že dviga para

V Krškem preizkušajo naprave v jedrski elektrarni - Reden zagon oktobra 1981

Piskajoče bruhanje pare v novembrsko ozračje je edini zunanji znak dramatičnih trenutkov velike preizkušnje obratovalnih in varnostnih naprav jedrske elektrarne v Krškem. Vsi sistemi razen reaktorja delujejo pod normalnimi pogoji.

Med toplim preizkusom, ki sodi med zadnje pomembnejše preverjanje delovanja velikanske pred vložitvijo jedrskega goriva v sredico reaktorja, je voda v sistemih ogreta na 299° Celzija in pod pritiskom 157 atmosfer. Toploto za izpeljavo tega preizkusa dobivajo brez jedrskega goriva, s trenjem tekočine ob pomoči reaktorskih črpalk in z električnimi greli tlačnika. Vroči preizkus ustreza funkcionalnemu preizkušanju klasične termoelektrarne neposredno pred priklopom na omrežje.

V nedeljo so začeli testirati glavne ventile na parnem generator-

ju. Pognali so turbino, ki se je zavrtela 600-krat v minuti, medtem ko je med obratovanjem elektrarne predvidenih 1500 obratov v minuti.

Pri ocenjevanju topliga preizkusa sodelujejo razen strokovnjakov Westinghosea in obratovalnega osebja tudi strokovnjaki znanstvenih institutov. Za zdaj vse kaže, da so zadovoljni z rezultati in da se nadaljnja graditev atomske ne bo zavlekla čez predvidene roke.

Pričetek komercialnega obratovanja je napovedan za oktober 1981. Prvo polnjenje reaktorja z gorivom je predvideno že v začetku prihodnjega leta, če med preizkušanjem ne bo kakih zapletov. Za zdaj vse dobro kaže. Gorivni elementi so že uskladiščeni v elektrarni. To je 121 palic, od katerih bodo vsako leto zamenjali tretjino, izrab-

Ribnica ima plavalni bazen

Boqat program za dan republike in jubilej telesne kulture - Najboljše slovenske rokometne ekipe v Ribnici

Osrednja proslava ob letošnjem dnevu republike, ki bo 27. novembra ob 16. uri v Ribnici, bo združena s praznovanjem 80-letnice telesne kulture v Ribniški dolini. Začela se bo z otvoritvijo plavalnega bazena, nadaljevala s podelitvijo priznanj zaslužnim telesnokulturnim delavcem, nastopi raznih oddelkov in aktivov, zaključila pa se bo z bogatim kulturnim programom, ki ga bodo izvajali znani operni pevci, Sonja Hočvarjeva, Ladko Korošec in Rajko Koritnik.

Prireditve v počastitev 80-letnice telesne kulture se bodo začele že

jutri, 21. novembra, ko se bo začel ob 17. uri v Ribnici rokometni turnir, na katerem bodo sodelovale ekipe: Kolinska-Slovan, Aero Celje, Jadran Timav in Inles Ribnica.

22. novembra ob 9. uri bodo tekme aktivov ZSM; v nedeljo pa se bo ob 9. uri začel odbojarski turnir aktivov ZSM v Ribnici, v Sodražici pa namiznoteniški turnir. V ponedeljek, 24. novembra ob 16. uri, bo v Ribnici nogometni turnir, v torek ob 16. uri pa tudi v Ribnici brzopotezni šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali šahisti iz Kočevja, Ponikev in Ribnice. V sredo, 26. novembra, bo ob 16. uri v Kolodvorski ulici v Ribnici spretnostna in ocenjevalna vožnja za voznike motornih vozil.

V METLIKI DOM EDVARDA KARDELJA

Na slovesnosti ob poimenovanju metliškega kulturnega doma po Edvardu Kardelju v torek, 25. novembra, ob 16. uri, bo govoril član predsedstva CK ZKS in predsednik sveta marksističnega centra pri Centralnem komiteju ZKS dr. Boris Majer. V avli doma bodo odkrili doprnski kip Edvarda Kardelja, delo kiparja Draga Tršarja.

Brestaniška Svoboda slavi

V soboto osrednja prireditve

V Brestanici potekajo že drugi teden prireditve v počastitev 35-letnice delovanja domačega delavskega kulturnega društva Svobode. Do zdaj so odprli novo krajevno knjižnico, videli Camolettijevo komedijo „Strogo zaupno“ v izvedbi dramske sekcije in pod režijskim vodstvom Pavle Zajeznik, večeraj pa so zavrteli tudi slovenski film „Splav meduze“.

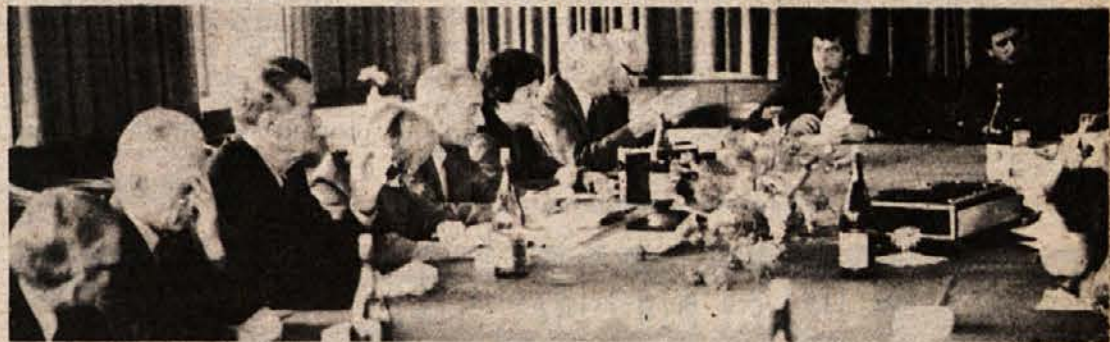
Osrednja prireditve ob visokem jubileju brestaniškega kulturnega društva bo v soboto, 22. novembra, ko bo na sporedu večer utrinkov iz uspešne preteklega obdobja (odlomki iz operet, iger itd.). Dan kasneje bodo v knjižnici odprli razstavo slikarskih del Staneta Fabjančiča.

Proslavljanje 35-letnice brestaniške Svobode se bo izteklo 6. decembra. Tedaj bo v domu Svobode slavnostni koncert, na katerem bosta pela domači pevski zbor in zbor „Tone Okrogar“ iz Zagorja ob Savi.

ljene in ohlajene palice pa bodo v zaščitnih kontejnerjih odpeljali v tovarna za predelavo izrabljenega goriva.

JE Krško bo obratovala z močjo 632 megawatov in bo napajala Slovenijo in Hrvaško. Vsaka od nji bo dobivala polovico njene energije.

JOŽICA TEPPEY

ZANIMIVE PRIPOVEDI - Sedem udeležencev partijske konference novomeškega okrožja je novinarjem govorilo o medvojnem revolucionarnem gibanju na Dolenjskem, ki v zgodovini pisju še ni dobilo ustreznega prikaza. (Foto: D. R.)

V usodnem času šli med ljudi

Komunisti novomeškega okrožja, katerih delegati so se septembra 1940 sešli na konferenci v Dol. Toplicah, so revolucionarno razgibali množice

Jutri zvečer bo v Dolenjskih Toplicah slavnostna seja občinske konference ZKS Novo mesto, ki bo posvečena 40-letnici partijske konference novomeškega okrožja; govoril bo Niko Šilih, član sveta republike.

Sredi prejšnjega tedna pa je bila v Dolenjskih Toplicah novinarska konferenca, na kateri je sedem (Tone Henigman, dr. France Hočvar, Vilma Pirkovič, Srečo Preželj, Jože Ravbar, Niko Šilih in Rudo Zupanc) od desetih še živih udeležencev okrožne partijske konference obudilo spomine na predvojno delavsko in revolucionarno gibanje na Dolenjskem, težišče pri-

povedovanja pa je bila priprava in sama izvedba konference v Henigmanovi hiši.

Kako je potekala konferenca (trdnega dokaza ni, več stvari pa kaže na to, da je bila 8. septembra 1940), o tem smo se lahko podrobno seznanili iz spominov Vilme Pirkovič v zadnji številki Dolenjskega lista. Ta znana revolucionarka je zbranim novinarjem zatrnila, da je dovolj gradiva o predvojnem revolucionarnem gibanju na Dolenjskem, le zbrano še ni, pa tudi zgodovinske pisje je zatajilo. Zato je že skrajni čas, da se kdo od poklicanih loti posla in dolenjskemu delavskemu in revolucionarnemu gibanju odmeri tisto zgodovinsko mesto, ki mu pripada.

Pirkovičeva, dr. Hočvar, Preželj, Zupanc in drugi so podrobno govorili o zametkih, razvoju, razširjenosti in še čem, kar dolenjsko revolucionarno gibanje (kandjiška republika, dogodki v Kostanjevici, volitve v Sentjemeju, društvo Svoboda, list Boljševik sokolska društva, napredno krožkovno gibanje na novomeški gimnaziji, Društva kmečkih fantov in deklet, v prvi vrsti pa partijski centri) kaže v luči, ki se je na pragu zadnje vojne in med njo pokazala za edino pravilno. Dolenj-

ski komunisti in skojejci so za revolucionarne misli navdušili ljudske množice, sami pa so kljub ilegalnemu delovanju uspeli povezati in utrditi svoje vrste. Tako rekoč odločilnega pomena je bila pri tem topliška okrožna partijska konferenca, na kateri so izvolili nov okrožni komite. Ta je nato še bolj razvejal vpliv partije med delavci, kmeti, mladino, inteligenco. Zato dolenjski ljudje začetka vojne niso dočakali nepripravljeni, komunisti pa so bili njihovi preverjeni vodniki med narodnoosvobodilnim bojem, ki je prerasel v zmagovito socialistično revolucijo.

D. RUSTJA

8. srečanje samoupravljalcev zletnega območja

8. srečanje je bilo na Plitvičkih jezerih, deveto pa bo v Novem mestu

13., 14. in 15. novembra je bilo na Plitvičkih jezerih 8. srečanje samoupravljalcev zletnega območja Bratstvo enotnost. Letošnji organizator je bil občinski svet Zveze sindikatov Gospič, tema letošnjega razgovora pa je bila „Ekonomsko stabilizacija kot najvažnejša gospodarska in politična naloga“. Iz štirih dolenjskih občin je na razgovoru sodelovalo 40 delegatov.

Delegati so obiskali sedem delovnih organizacij: Nacionalni park Plitvice, Industrijo gradbenega materiala v Ličkem Lešču, Lesno industrijo v Otočcu, tiskarno Kikograf v Titovi Korenici, delovno organizacijo „Marko Oreškovič“ Lički Osik, kmetijsko gospodarski kombinat Velebit v Gospiču in center srednjih šol v Otočcu.

Na drugi plenarni seji so izporočili in predhodnih razgovorov oblikovali sklepe, ki bodo služili kot osnova za pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije. Na 8. srečanju je bil sprejet tudi predlog stalnega sekretariata zletnega območja, da bo naslednje, 9. srečanje samoupravljalcev v oktobru prihodnjega leta v Novem mestu.

Do konca tedna bo prevladovalo deloma jasno in razmeroma toplo vreme.

NOVOGRAD: REFERENDUM USPEL

17. novembra so zaposleni v Novogradu na referendumu izglasovali odločitev, da ne bodo več poslovali v teh tozidih, marveč kot enovita delovna organizacija. Od 244 zaposlenih se je referenduma udeležilo 236 članov kolektiva, „za“ pa je glasovalo 188 volivcev. Proti jih je bilo vsega skupaj 38, neveljavnih pa je bilo 10 glasovnic. Najbolj je referendum uspel v tozdu Gradbeništvo z 81 odstotki glasov za, v Komunalni je bilo 67 odst. volivcev za, v tozdu Vodovod pa 64 odstotkov za. Nova organiziranost bo začela veljati 1. januarja 1981.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Krajane, vikendaše ter predstavnike krajevne skupnosti in družbenopolitičnega življenja vabimo na srečanje na

TRŠKI GORI

ki bo v torek, 25. novembra, ob 17. uri v bivši gostilni Pugelj. Ekipa novinarjev Dolenjskega lista bo na voljo z beležnicami. Pričakujemo številno udeležbo in koš novic o težavah in uspehih vašega območja.

„POCENI“ NA SNĚG - Da hočejo biti tudi Novomeščani smučarski narod, so dokazali preteklo soboto in nedeljo, saj so se komajda vsi zvrstili v prostrani Sportni dvorani na sejmu rabljene smučarske opreme, ki ga je pripravil domači klub „Rog“. Kupčij je bilo na pretek. Premožnejši, in teh ni bilo malo, so se odločili tudi za nakup nove opreme, ki jo je na posebni stojnici ponujal trebanjski Mercator. Le nekaj obiskovalcev pa je bilo tudi takih, ki bodo letos „drsalji“ še v stari opremi in so na sejmu pršli le podaljšati smučarsko izkaznico, po strokovni nasvet ali pa na vpis v šestdesetni smučarski tečaj. (Foto: Janez Pavlin)

Skoraj dobesedno v zadnjem trenutku se nevrščene in nevtalne dežele uspele zblizati delegacije obeh blokov in rešiti madridsko konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki je zasedala v doslej najbolj zaostrenih okoliščinah po podpisu Helsinške listine.

„Na pripravljajnm sestanku v Madridu so procesi

nadaljevanje procesa evropske varnosti in sodelovanja. S svojo aktivnostjo so na posled uspele prepričati dokončen spor med blokoma, ki sta konferenco pripeljala skorajda v brezizhoden položaj.

Madridski sestanek nadaljuje delo.

GVINEJA – BISSAO: DRŽAVNI UDAR

Položaj v Gvineji – Bissao, kjer so pristaši ministrskega predsednika Joa Bernarda Viera konec minulega tedna strmoglavili z državnim udarom predsednika republike Luisa Cabrala, je še vedno nejasen, dasi poročila zatrjujejo, da vlada v državi mir.

Kot kaže po prvih poročilih je premier Viera izvedel državni udar zato, ker ga je kanil predsednik republike Cabral zamenjati. Viera, ki je tudi vrhovni poveljnik vojske, pa je predsednika republike prehitel in ga vrgel z oblasti.

Gvineja – Bissao je nekdanja portugalska kolonija na zahodni obali Afrike. Takoj po proglasitvi neodvisnosti se je opredelila za nevrščeno politiko, vendar pa se navznotraj sooča z mnogimi problemi, ki jih poraja velika zaostalost – posledica stoletne kolonialne vladavine Portugalske.

IRAN: VOJNA SE RAZPLAMTEVA

Zadnjih nekaj dni so se boji med Irakom in Iranom razširili, spopad pa je v nekaj dneh terjal več sto mrtvih in ranjenih – žalosten rekord te vojne, v kateri bo zmogovalec (če sploh bo kdo zmagal) oškodovan vsaj toliko kot premaganec.

Iraške enote so prodrle v del mesta Susangerd, kjer je prišlo do hude tankovske in topniške bitke med Iranci in Iranci. Iranska letala so napadla več ciljev v Iraku, vendar Iranci trdijo, da so imela pri tem velike izgube.

Nesmiselna vojna se tak o nadaljuje z čedalje hujšimi žrtvami in neznanskim razdeljanjem.

JANEZ ČUČEK

KOMPASOVA SMUKA '81

KRAJ HOTEL

KRANJSKA GORA
hotel Kompas

ODHODI

BOVEC
hotel Kanin

PAMPEAGO
hotel Pampeago
hotel Rododendro

NEVEGAL
hotel Oliver
hotel Olimpo

PASSO TONALE
hotel Victoria
hotel Eden

ALLEGHE
hotel Coldai

PASSO PORDOI
hotel Pordoi

OBERTAUERN
hotel Winter

AVORIAZ – MORZINE
hotel Snow
apartmaji

CHAMONIX
apartmaji Vacances

COURCHEVEL
hotel Corcheneige

LA TOUSSUIRE
planinska koč

Vsi, ki se bodo prijavi do 10. decembra 1980, bodo imeli 5-odstoten popust na hotelske cene. Otroci pa bodo deležni posebnih popustov. Če se bo prijavila zaključna skupina nad 20 oseb, bodo člani take skupine prav tako deležni posebnega popusta.

Prijavljenci imajo možnost plačila na obro-

10., 11., 16., 17., 21., 24., 26., 31., januar

10., 17., 24., 31. januar

10., 17., 24., 31. januar
21., 28. marec
3., 10., 17., 24., 31. januar
7., 14., 21. marec

10., 17., 24., 31. januar
10., 17., 24., 31. januar

10., 17., 24., 31. januar
10., 17., 24., 31. januar

10., 17. januar

17., 24. januar

17., 24. januar

10., 17., 24., 31. januar

10., 17., 24., 31. januar
14. marec, 15. april

14. marec

7., 14., 21. marec

CENE V DINARJIH
NA OSEBO
ZA TEDEN DNI

od 2.300 do 4.300

3.200

od 5.500 do 7.950
od 5.900 do 8.750
od 4.800 do 7.250
od 5.000 do 7.850

od 4.900 do 6.750
od 4.500 do 6.350

od 5.500 do 8.150
od 4.500 do 7.150

od 4.100 do 8.100

od 8.200 do 8.700

od 5.950 do 8.350

od 5.200 do 8.900
2.500

od 1.900 do 2.300
cene naknadno

cene naknadno

8.580

ke, s tem da mora biti zadnji obrok plačan 3 dni pred odhodom.

Pri Kompasovih aranžmajih za bližajočo se zimo sodelujejo tudi znane slovenske tovarne športne opreme ELAN, tovarna obutve ALPINA in tovarna pletenin RAŠICA z raznimi koristnimi nagradami. Med drugim bo vsak udeleženec

prejel lepo pleteno smučarsko kapo.

Če ste se ogreli za katerega od aranžmajev, je najbolje, da stopite v najbližjo poslovalnico KOMPASA.

Dosti je še kruha brez motike

Prepočasi odpravljamo (ali še celo večamo) pomanjkljivosti pri delitvi dohodka

Neštetokrat smo že slišali, da nastajajo socialne razlike med zaposlenimi predvsem zato, ker mnogi prejemo na roke več denarja, kot ga zaslužijo. Nagrajevanje „mimo kriterijev delitve po rezultatih dela“, kakor pravimo takemu brezdolnemu pridobivanju dohodka, se razraša iz več vzrokov: zaradi nedemokratičnih odnosov v delovnih skupnostih, zaradi politike, ki temelji na načelu „ti meni – jaz tebi“, nejavne delitve, neopredeljenosti pooblastil in pristojnosti posameznikov ali skupin in še zaradi drugih.

Zaradi neizoblikovanega sistema nagrajevanja porabljamo za kolikor toliko spodbudno nagrajevanje mnogo več denarja za osebne dohodke, kot bi ga bilo potrebno razdeliti pri resničnem nagrajevanju po delu. Enaka količina denarja za osebne dohodke pa bi spet lahko obrodila pri spodbudnem nagrajevanju po delu boljše rezultate.

Podatki kažejo, da uporabljajo sistem nagrajevanja po rezultatih dela le v majhnem številu delovnih kolektivov. Najmanj je takšnih kolektivov, kjer sistem delitve osebnih dohodkov stalno izboljšujejo. V drugih „merijo“ le delo neposrednih proizvajalcev, vodilni delavci in strokovnjaki pa prejemo redno in še kar dobro „plačo“. V tretji vrsti kolektivov pa so na načelo nagrajevanja po delu že povsem pozabili. V njih deluje sistem uravnilovke, in to izrazito ne-spodbudno za proizvodnost dela. Individualni kriterijev za oceno rezultatov dela zlasti ne poznajo pri vrednotenju dela vodilnih delavcev. Ni tako redko, da imajo vodilni v delovnih organizacijah, ki jim gre slabo, večje dohodke od vodilnih v mnogo uspešnejših. Ta enakost neenakih pa se ne pojavlja pri dohodkih delavcev!

Ni mogoče zanikati dejstva, da se je naš sistem nagrajevanja po delu še najbolj kompromitiral zaradi neuravničenih razlik v višini osebnih dohodkov, ki so nastale med posameznimi delovnimi organizacijami. Tu ne gre samo za razlike, ki so pri

nekaterih dejavnostih posledica monopolnega položaja, temveč predvsem za razlike, ki se kažejo v višjih osebnih dohodkih oziroma poprečjih ne glede na dejanski vpliv določenih kategorij delavcev na uspeh OZD. Višina osebnih dohodkov je namreč še vedno bolj odvisna od tega, kje si zaposlen, kot pa od dejanskega delovnega prispevka. Hitrejši in enakomernjši razvoj našega gospodarstva terja torej – poleg izpopolnjevanja tržnega mehanizma – tudi ustrezno družbeno usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov.

Takšno družbeno usmerjanje smo že začeli uspešno uveljavljati z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Zaradi mnogih pomanjkljivosti v delitvi pa bo treba tako dogovore kot sporazume še bistveno izpopolniti. Politično pomeni ta zahteva tudi, da bo treba vpeljati večje razlike v razponih osebnih dohodkov, zlasti v razponih znotraj TOZD.

VINKO BLATNIK

AMERIŠKE VOLITVE SO POSTALE že sestavni del zgodovine, toda opazovalci še vedno analizirajo številke in dejstva ter poskušajo ugotoviti, zakaj je Jimmy Carter izgubil tako pripriljivo. Eden izmed razlogov naj bi bila tudi „velika debata“, ki sta jo oba kandidata imela v Clevelandu. Čeprav naslednjega dne ni bilo jasno, kdo je zmagal in kdo izgubil, se sedaj velika večina opazovalcev strinja, da je Carter v tem dvoboju nedvomno potegnil krajši konec in po mnenju je to tudi (kajpak ob vsem drugem – slabem gospodarskem položaju, talcih v Iranu, obnašanju predsednikovega brata Billija in drugem) dokončno odločilo predvolilni boj. In ne nazadnje, pravijo ti strokovnjaki, Carter nikakor ni hotel poslušati svojih svetovalcev „ki so ga odvrčali od izjave, da se je (kakor je deal v debati z Reaganom) pogovarjal s svojo hčerko, ki je dejala, da je „jedrsko oboroževanje najbolj pomembna tema predvolilne kampanje“... Vsakega po mlem je bilo dovolj za dokončen poraz in slovo od vsega...

KAJ MENITE, KAJ SE ZGODI, če na cesti najdete veliko denarja? Bo denar vaš ali ne? No, odvisno od tega, čigav ste bita denar in v kateri državi ste ga našli. Za nekdanjega voznika tovornjaka, 42-letnega Japonca Hišao Onukija se je zadeva naposled lepo iztekla. Potem, ko je pred šestimi meseci našel na cesti v Tokiu zavitek s 100 milijoni jenov (kar bi znedo okroglo milijardo in tristo milijonov starih dinarjev) je moral pol leta dokazovati, da denar ni dobil s kriminalnim dejanjem. Ko je naposled uspel prepričati sodišče, da ga je zares našel, ne pa tudi kako drugače (nepošteno) dobil, ga je lahko obdržal. Toda zanimivo pri tem je, da se v šestih mesecih (kljub temu, da so časopisi o primeru naširoko pisali) ni nihče oglašil, ki je denar izgubil... Med revnimi Japonci je bil nekdo očitno tako zelo bogat, da ni pogrešal „skromnih“ 100 milijonov jenov...

TELEGRAMI

MANAGUA – Jugoslovanska državna delegacija pod vodstvom Sergeja Kraigherja je končala obisk v Peruju in dopotovala na obisk v Nikaragvo. Sergeja Kraigherja podpredsednika SFRJ in voditelja jugoslovanske državne delegacije, ki biva na uradnem in prijateljskem obisku v Peruju, so na slovesni seji andskega mesta Cuzco proglasili za častnega meščana.

NEW DELHI – Afganistanska vlada je sklenila začeti veliko ofenzivo proti upomikom šele marca 1981, medtem pa želi izpeljati notranjo reorganizacijo v partiji, vojski in državni upravi, trdijo v indijskih diplomatskih krogih. To so sklenili sredi minulega tedna – na plenumu partije, kmalu po vrnitvi Babraka Karmala s tritedenskega bivanja v Sovjetski zvezi. Na plenumu so tudi ponovili stališče, da bo „omejen kontingent“ sovjetskih čet ostal v Afganistanu, „dokler ne bo konec tuje intervencije“.

MADRID – Socialistična internacionala je v Madridu končala svoj 15. povojni kongres in v sklepni resoluciji poudarila svoje „zavezništvo za mir, svobodo in solidarnost“. Socialistična stranka Senegala ni glasovala za resolucijo, izrecno pa je nasprotovala sistemu njenemu delu, ki govori o Afriki: tako je protestirala proti temu, da besedilo omenja Polisarjo.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Vsi smo občutili potrebo, je dejal Stane Dolanc, na seji odbora SR Srbije za pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, da v tem trenutku sličeemo kongres delavskega razreda in delovnih ljudi Jugoslavije. Tovariši Tito je to pobudo izrazil v svoji novoletni poslanici. Menimo, da je naša revolucija v odločilnem obdobju, pomembnem za nadaljnji razvoj naše družbe v celoti.

Zapleten trenutek

Imam občutek, da v zadnjem času pri nas glede na ekonomski trenutek v katerem živimo in ki je zelo zapleten in ki bo morda jutri še težji, poskušajo nekateri naprtiti socialističnemu samoupravnemu sistemu krivdo za ekonomski položaj, v katerem smo. Prišli smo celo v položaj, da se celo v nekaterih naših revijah govori o nujnosti spremembe sistema, ker smo v nekem trenutku, v katerem nekateri posamezniki in nekatere skupine dvigajo glave in govorijo, kako pri nas ni demokracije, govorijo o nujnosti spremembe kazenskega zakonika itd.

Te skupine in posamezniki, je v nadaljevanju dejal Dolanc, najdemo v vseh republikah in pokrajinah. Nočem reči, da moramo zaradi njih imeti kongres. S tem sem začel zato, da bi enostavno povedal, da gre za ljudi, ki v bistvu nikoli niso nič dali razvoju resnične demokracije, in svobode. Medtem ko se vsa jugoslovanska družba bojuje za položaj delavca v družbenem delu, v proizvodnem odnosu za to, da bi delavec dejansko razpolagal z vrednostjo, ki jo ustvarja, je zanje demokracija, dejal bi celo njihovo razumevanje demokracije, kon-

servativnejše od razumevanja demokracije, ki jo imajo sami za vzor. V glavnem gre za prozahodna razumevanja, za razumevanja katoliške morale in katoliške demokracije, ki temelji na konservativnem razumevanju medčloveških odnosov. Po eni strani pa tudi po drugi ta njihova razumevanja izhajajo iz monopolističnih hotenj, da je le intelektualci, ki lahko razume probleme družbe, opozori na razvoj družbe itd. Zanimivo pa je tudi to, da se poskušajo te razne skupinice povezovati, povezujejo se celo z najbolj reakcionarnimi krogi v tujini in iščejo razprave v tujini, češ da doma nimajo kje izraziti svoja demokratska hotenja.

Recimo, v Sloveniji zahtevajo novo revijo, kot jo zahtevajo tudi tu. Dopisnik Monda je poročal in ta časopis je na prvi strani pisal o takšnih zadevah kot je ta, da Slovenija ne dovoli nove revije, hkrati pa Mond ni povedal, da ima prav ta majhna Slovenija več revij in več publicistike, kot vsa Francija skupaj. O tem dopisnik Monda iz Beograda noče pisati. Noče pisati niti o tem, da je sin človeka, ki v tem trenutku toliko govori o demokraciji, sin Djilasa, Aleksa, emigriral in je danes v tujini ter je član uredniškega odbora ene od četniških revij. O tem javnost malo ve. Torej lahko vidimo za kakšno demokracijo se bojujejo ti ljudje.

S tem sem vas hotel enostavno opozoriti, da bi bilo zelo napak misliti, da imamo zaradi njih kongres in da bo na kongresu prevladalo nekakšno defenzivno stališče. Nasprotno. Ta kongres mora potegniti črto pod rezultate razvoja socialističnega samoupravljanja v zadnjih 10 do 12 letih.

M. MEDEN

Iz zadnjega Pavilhe

REALNI OSEBNI DOHODEK

REPA POD SNEGOM - Letošnji prvi sneg, ki je padel nenavadno zgodaj, je povzročil hude preglavice tudi kmetom, saj marsikje še niso pospravili vseh poljščin. Prejšnji teden so na njivi pri Podturnu takole izpod snega ženske pukale repo. (Foto: A. Bartelj)

POSVET PATRONAŽNIH SESTER - V Dol. Toplicah je bil v petek seminar slovenskih patronažnih sester, ki ga je organizirala ob pomoči „Krke“ dolenska sekcija. Okoli 100 udeleženk je izmenjalo izkušnje ter poslušalo predavanja o negi bolnikov na domu (Foto: M. Gošnik)

IŠČEJO SUPER STROKOVNJAKE
Kot kaže razpis SGP Pionirja iz Novega mesta, objavljen v Dolenjskem listu, si v tej delovni organizaciji ne žele pretirano, da bi na mesta predsednika, podpredsednika in člana kolegijskega poslovnega organa dobili fakultetno izobražene ljudi. Za ta opravila in naloge se namreč lahko prijavi strokovnjaki, ki imajo visoko ali višjo izobrazbo gradbene, pravne in ekonomske smeri. Ker pa je pri nas strokovnjakov, ki bi imeli kar tri fakultete bolj malo, bo najbrž obveljala kar tretja možnost. Na ta razpis se namreč lahko javijo tudi tisti s srednjo šolo, le da imajo deset let ustreznih izkušenj.

Sejmišča
NOVO MESTO: Spet toplo vreme je oživilo sejmišče, saj je bilo tokrat naprodaj 378 prašičev, prodanih pa kar 253. Pujski so stali 1.500 do 2.000 din, starejši prašiči pa 2.100 do 3.400 din.
BREŽICE: Tudi tu je bilo živahno. Prodajalci so ponujali 544 ovčkov in 18 nad tri mesece starih prašičev, prodali so jih 411; prve po 73 do 75 din, druge pa po 55 do 60 din kilogram žive teže. In še sporočilo: zaradi državnega praznika bo sejem ob prazniku dan dopre, to je 28. novembra.

Kmetijski nasveti

Ni razlogov za preplah

Kaj je v resnici z uporabo hormonov v živinski krmi? Koliko antibiotikov je v mesu, ki ga uživamo? Je moderna živinoreja res lahko nevarna za človeško zdravje? Na ta vprašanja skušamo odgovoriti v današnjem kramljanju, ki ni namenjeno le tistim, ki hrano pridelujejo, temveč še v večji meri tistim, ki jo uživajo, torej nam vsem.

Priraja mesa in mleka že dolgo ne sledi samo svojim naravnim potrebam. Rejci skušajo na različne načine spodbujati izkoristek hrane in prirast ter pri tem dosegajo že skorajda neverjetne uspehe. Še leta 1945 so računali, da na primer piščanci potrebujejo 4 kg krme za kilogram prirasta, danes pa je potrebna količina krme več kot dvakrat manjša. Kljub vsemu temu pa priraja mesa niti teoretično ne kuje svetovnih potreb po tem hranilu in raziskovalci se bodo še naprej prizadevali, kako bi spodbujali prirast.

Naj takoj odločno zatrdimo, da razen v raziskovalne namene v naši živinoreji nikoli nismo uporabljali hormonov, kar pa ni bilo v sosednji Italiji, kjer se dobro pomnijo brojlersko afero, ali v ZDA, kjer so morali izrecno prepovedati uporabo hormona diestilbestrola, ki v večjih količinah lahko izzove rakaste tvorbe.

Drugače pa je z antibiotiki, ki jih dodajajo živinski krmi tudi v naših mešalnicah močnih krmil. Antibiotiki so snovi, ki jih pridobivajo iz celic gliv in bakterij, in imajo to lastnost, da ovirajo ali uničujejo živalske in rastlinske mikroorganizme. Dodani živinski krmi, vplivajo na to, da živali krmo bolje izkoriščajo.

Dokazano je, da v majhnih količinah antibiotiki niso škodljivi ne za živali ne za človeka, drugače pa je, če z dodajanjem pretiravamo, če namesto 10 do 20 miligramov antibiotika na kilogram krme dodamo 200 in več miligramov. Takrat nastane resna nevarnost, da bodo ti antibiotiki zmanjšali odpornost živali za nekatere bolezni, s tem pa tudi odpornost ljudi, ki bodo tako meso uživali. Ni razloga za preplah, mirno strokovnjaki, vendar pod pogojem, da ni presežena dovoljena količina antibiotikov v krmi, kar lahko prepreči poostrena kontrola tehnološkega postopka v pridobivanju krme in rej.

Inž. M. L.

Čigave so Beltove devize?

Črnomaljski Belt preko Tama izvozi za 21 milijonov dinarjev svojih izdelkov na leto - Polovico tako zasluženih deviz pripravljeni odstopiti, ostalo pa hočejo zase

V desetih mesecih letošnjega leta je črnomaljski Belt z lastnim izvozom iztržil 1.056.000 dolarjev. Vse razpoložljive devize, ki so jih zaslužili z izvozom, so »porabili za uvoz nujno potrebnega reprodukcijskega materiala. Tako so iz Brazilije uvozili 1.500 ton železa v vrednosti 11 milijonov dinarjev, iz Belgije furanske smole, med uvoženimi artikli so še rezervni deli za elektropeč in regeneracijo peska.

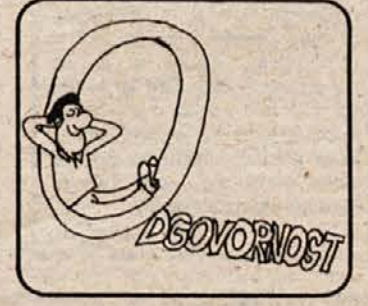
Za letos bodo s svojimi devizami lahko nakupili dovolj reprovromateriala, ker so imeli na zalogi železo še od lani, ko so ga dobivali iz Sovjetske zveze, prihodnje leto pa bodo za uvoz potrebovali okoli 40 milijonov deviznih dinarjev ali desetkrat več kot lani, ko so iz Sovjetske zveze še lahko kupovali železo za dinarje, kar s 40-odstotnim izvozom na klirinško območje res ni bilo težko. Vendar se je uvoz z Vzhoda ustavil, tako da so vezani izključno na zahodno tržišče. Računajo, da bodo ostale potrebne devize dobili od tistih delovnih organizacij, preko katerih Belt posredno tudi izvažajo svoje izdelke, o čemer ima sklenjene samoupravne sporazume.

Pomemben del izvoza pa Belt ustvari preko ZIV Tam. Celotni

Tamov izvoz za letošnje leto bo znašal 540 milijonov dinarjev, od tega pa je skoraj 4 odstotke ali 21 milijonov dinarjev Beltov delež. Vendar Belt edini od petih delovnih organizacij v Združeni industriji vozil Tam še ni podpisal samoupravnega sporazuma o združevanju deviz, ker še niso dosegli soglasja o tem, za kaj posamezne delovne organizacije v ZIV lahko uporabljajo te devize. Tam namreč zahteva, da jih uporabljajo izključno za uvoz, v zvezi s programom cestnih vozil.

Na to pa Belt nikakor ne more pristati, saj tudi del tistih deviz, ki jih ustvari z lastnim izvozom in del tistih, ki jih združujejo z drugimi delovnimi organizacijami, namenja za program cestnih vozil. Belt je pripravljen polovico deviz, ki jih ustvari z izvozom preko Tama, odstopiti tistim delovnim organizacijam v ZIV, ki ne izvažajo, z drugo polovico pa hočejo razpolagati sami.

A. BARTELI

IMV med stotimi

80. mesto med 220 največjimi jugoslovanskimi ozdi

„Ekonomska politika“ je tudi letos pripravila pregled 220 največjih organizacij združenega dela v Jugoslaviji glede na doseženi skupni prihodek v lanskem letu. Na tri lestvice so razvrstili 140 proizvodnih, 60 ozdov s področja trgovine in gostinstva ter 20 ozdov s področja prometa in zvez. Na prvem mestu je še vedno INA, med ozdi z našega

Če sešteješ, koliko stane oranje, seme, setev, gnojilo, škropljenje, žetev in mletje v mlinu, mi je še ena žetev preveč

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERA
pri
LOTERIJSKEM ZAVODU SLOVENIJE
LJUBLJANA, Beethovnova 11/V

OBJAVLJA
dela in naloge

PRODAJALCA II
V POSLOVNEM MESTU V NOVEM MESTU - ZA DOLOČEN ČAS

Pogoji:
- šola za blagovni promet
- 1-letna praksa
ali
- osemletna osnovna šola
- 5-letna praksa

Delovno razmerje se sklene s polnim delovnim časom za določen čas ter s pogojem poskusnega dela, ki traja 3 mesece.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi splošna služba zavoda.

Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili v 30 dneh po zaključku objave.

851/47-80

Razpisna komisija delovne skupnosti

OSNOVNE ŠOLE
STARI TRG
OB KOLPI

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA.

Na razpis se lahko prijavi, kdor izpolnjuje pogoje za učitelja osnovne šole in ima najmanj pet let vzgojno-izobraževalne prakse. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

852/47-80

AVTO-MOTO DRUŠTVO BREŠTANICA
proda na javni licitaciji osebni avto
ZASTAVA 101

Prodaja bo v soboto, dne 22. 11. 1980, ob 16. uri pri društveni garaži.

855/47-80

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Člani Društva vinogradnikov Dolenjske (UO in zastopniki OVO) so si koncem septembra 1980 ogledali nekaj vinogradov v Slavoniji (Kutjevo, Belje) in Jastrebarskem (Sv. Jana) naše sosednje republike Hrvaške. Ob tej priliki sem od udeležencev poučnega ogleda sprejel obveznost, da za ostale člane društva in za bralce Dolenjskega lista, v informacijo in pouk napišem nekaj o

vinogradništvu Hrvaške

SR Hrvaška ima okrog 95000 ha vinogradov in pridelava na leto povprečno okrog 2125000 hl vina (okrog 4-krat več kot Slovenija) in je po površini vinogradov na drugem mestu v Jugoslaviji (na prvem mestu je SR Srbija). Vinograde v tej republici delijo na dve večji vinogradijski območji SEVERNA HRVAŠKA

V njej prevladujejo bela vina severnega tipa z vinorodnimi okoliši:

VARAŽDIN zajema Varaždinske gorice, Vinico in Medijurje.

ZAGORJE zajema celotno Hrvaško Zagorje s Kalnikom, Sv. Ivan Zeleni in okolico Zagreba.

PLEŠIVICA zajema vzhodne obronke Gorjancev z znanimi vinorodnimi kraji zahodno od Sombora, Jastrebarskega z Sv. Jano, Vivodino in Ozliem.

PETRINJA zajema Pokuplje in Vutomeričke gorice.

PODRAVINA zajema Novi grad, Koprivnico in Virovitico.

MOSLAVINA zajema Čazmo in Kutino.

DARUVAR z območjem Pakraca.

POŽEČKA KOTLINA z Veliko Požejo in Kutjevom.

PODUNAVJE z delom Fruške gore in Baranje.

Po sortni sestavi sodi severna Hrvaška v severnoevropski, pa tudi v zahodnoevropski vinorodni pas. Tu pridelujejo sorta in tipizirana vina, kot so laški rizling, ki ga imenujejo graševina, traminac in sovionin iz Iloka, beli burgundec (beli pin), pa tudi kraljevino in štajersko belino (ranfol), frankinjo in druge. Sortiment je podoben sortimentu severovzhodne pa tudi jugovzhodne Slovenije, le da je delež domačih in udomačenih sort večji. Razen kvalitetnih vin pridelujejo lažja harmonična vina (Plešivica, Vivodina itd.) z razmeroma nizkim pridelkom skupnih kislin.

JADRANSKO OBMOČJE
V niem prevladujejo (volog belih) rdeča vina z vinorodnimi okoliši:

SEVERNI JADRAN z južno in zahodno Istro, ki zajema Po-reč, Orsan, Rovinj in Brione.

VZHOVNA ISTRA z Labinom.

OSREDNJA ISTRA z Bujami.

SEVERNA DALMACIJA zajema Knin, Pag, Zadar, Biograd, Benkovac in Dugi otok.

SREDNJE DALMATINSKO PRIMORJE zajema Trogir, Kaštele, Makarsko, Brač, Hvar, Vis, Korčulo in Lastovo.

DALMATINSKO ZAGORJE zajema Vrliki, Sinj in Vrgorac.

JUŽNA DALMACIJA s Pelješcem in Mljetom.

DOLNJA NERETVA s Konavljem.

V Istri gojijo od belih sort zlasti malvazijo, beli burgundec (beli pin), muškate, od rdečih sort pa teran (refošk), boronjo, merlot, kabernet in druge.

Dalmacija je v ampelografskem pogledu silno zanimiva, saj najdemo tu veliko število domačih in tujih sort. Znanе sorte so plavac (dingač), bogdanuša, maraština, grk, vugava, vranac, kratošja in druge. Zelo natančen opis vinskih in namiznih sort trte v Dalmaciji najdemo v knjigi „Dalmatinska ampelografija“ Stjepana Bulića (Zagreb 1949).

OGLED VINOGRADOV PPK KUTJEVO

V uvodu omenjeni člani Društva vinogradnikov Dolenjske so si najprej ogledali vinograde PPK Kutjevo v Slavoniji. Po opisani razdelitvi vinogradov na Hrvaškem spada Kutjevo v vinorodni okoliš Požeške kotline na nižjih obronkih 792 m nadmorske višine visoke Krdinjske planote. Po vinogradih in kletih te delovne organizacije je dolenjski vinogradnik vodil namestnik direktorja dipl. inž. Vinko Hruškar, ki je vinogradnikom dajal podatke ter informacije o njihovi dejavnosti.

Namestnik direktorja PPK Kutjevo inž. Hruškar je povedal, da so opustili vinograde na blagih pobočjih hribovja Krdinja (pri nas bi bili takih zemljišč veseli) zaradi večjih stroškov oskrbe. Namesto tega so pred leti zasadili 300 ha novih vinogradov na nižje ležečem (220 m nadmorske višine) ravnem platoju, kjer je obdelava in oskrba cenejša. Ogledali smo si obrat Škovič s 300 ha novih vinogradov, ki so v polni rodnosti. Nadaljnjih 100 ha novih vinogradov na tem obratu so pa delno zasadili letos, delno pa bodo to storili prihodnje pomlad. Tako bo ta obrat in v enem kosu skupaj 400 ha enotno posajenih mladih vinogradov.

(Dalje prihodnjič)

DT

Študijski dnevi v spomin na Mitjo Gorjupa

Pretekli teden so bili na Brdu pri Kranju tretji študijski dnevi Mitje Gorjupa, pred tremi leti umrlega glavnega urednika Dela, ki jih je pripravilo Društvo novinarjev Slovenije.

Prvi dan sta novinarjem spreporila predsednik RK SZDL Mitja Ribičič in predsednik IS skupščine SRS Janez Zemljarič. Mitja Ribičič je orisal aktualni notranjepolitični trenutok, Janez Zemljarič pa je govoril o uresničevanju politike gospodarske stabilizacije. Predsednik slovenskega izvršnega sveta je v svojem govoru poudaril, da si moramo za stabilizacijo prizadevati na vseh ravneh in področjih. Strateška bitka se bje zlasti na področju izvoza, patudi na območju investicijske porabe, ki pogosto še ni v rokah delavcev. Vse prevečkrat se namreč dogaja, da tehnomenažerske strukture vsiljujejo delavcem svoje lastne ambicije.

V nadaljevanju je član predsedstva CK ZKJ dr. Aleksander Gričkov novinarje seznanil z aktualnimi mednarodnimi problemi o Unesku in komunikacijah je govoril Bogdan Osolnik o učinkovitosti javne besede pa Franc Setinec in dr. Tomo Korošec. Zadnji dan je sekretar zvezne konference SZDL Ivica Raičan predaval o pluralizmu samoupravnih interesov in sredstvih javnega obveščanja. J. S.

NAJBOLJ TOČNI ODGOVORI – Zmagovalna ekipa, sestavljena iz dijakinij 3. letnika zdravstvene šole in v. p. 397 iz Novega mesta je na regijskem kvizu zbrala vseh šest dosegljivih točk. (Foto: J. Pavlin)

Novomeščani gredo naprej

V poznavanju jugoslovanske revolucionarne zgodovine so se na regionalnem kvizu najbolje odrezali Novomeščani

V organizaciji OK ZSMS in komande garnizije Milan Majcen iz Novega mesta je bila v Domu JLA 12. novembra regijska prireditelj pod naslovom: „Mladost v pesmi, besedi in spretnosti“. V kulturno-zabavnem programu in kvizu „Tito-partija-revolucija“ so sodelovale zmagovalne ekipe občinskih tekmovalcev iz Trebnjega, Metlike, Črnomlja in Novega mesta.

Kombinirane ekipe šol in vojnih pošt so najprej odgovarjale na pismena vprašanja, kjer so se na javni del uvrstile le tri od štirih ekip. Mladi so se pred žirijo, ki je bila sestavljena iz poznavalcev naše no-

vejše zgodovine in Titove revolucionarne poti, dobro izkazali, tako da je bilo zmagovalca zelo težko določiti. S točko prednosti pred ekipama Črnomlja in Metlike je zmagala kombinirana ekipa novomeške zdravstvene šole in v. p. 397 Novo mesto, ki so jo sestavljali Danica Gračan, Irena Zupančič in Majda Arh ter vojaki Zoran Šibul, Brane Zubanov in Zoran Spudič. Med kvizom so dolenjski mladinci skupaj s črnomalskimi vojaki pripravili bogat kulturni program, prepleten s pesmijo in besedo. Najboljša točka programa bo ob zmagovalni ekipi zastopala Dolenjsko na republiški prireditvi 19. decembra v Ljubljani. J. P.

V spomin slikarju Magyaru

Najprej nas je — njerove prijateljke, znanke, sopotnike in somišljenike — obradovala novica, da pripravlja 46-letni Viktor Magyar novo razstavo svojih del, nastalih ob njegovih ilustracijah za knjigo Kosovelovih pesmi, ki jo bodo izdala Obzorja. Razstavo so napovedali za prihodnje leto in sicer v mariborskem Rotovžu. Hkrati naj bi Mladinska knjiga iz Ljubljane in Spektar iz Zagreba izdala monografijo Magyarovih slik od leta 1963, ki ji je uvod napisal in v njem označil Magyarovo ustvarjalnost znani slovenski likovni kritik Aleksander Bassin.

Leto 1981 naj bi bilo torej tisto, ki bi še bolj povečalo slikarja Viktorja Magyara in mu v slovenski ter jugoslovanski umetnosti dalo zaslužen priznanje. Ali kakor je bila novica o tem razveseljiva, smo ob naslednji, ki je udarila med nas prejšnji teden, onemeli. Kaj je res mogoče, da slikarja, ki je bil še včeraj tako živo navzoč med nami s svojo večno zaljubljenost-

jo v ta mali gričevnati dolenjski svet in ljudi na njem, ni več? Toda kolo usode se ne ozira na človeška čustva in je neprizanesljivo prekinilo življenjsko in ustvarjalno nit tudi temu slovenskemu umetniku.

In Viktor Magyar je bil to nesporno, pa ne samo zavoljo dolge poti do uveljavitve. Bil je samoforsnik v plemenitem pomenu te besede, v načinu dela in načinu izražanja pa še celo. Svojo umetnost je gradil na izkušnjah, ki mu jih je dalo bivanje na Dolenjskem. Na Čatežu pri Veliki Loki, kjer je več let preživel kot učitelj na osnovni šoli, je zasnoval obdobja, ki so tako pričujoče označila njegovo likovno delovanje. „Zeleno“ obdobje je končal v trebanjski občini, „modro“ in „rdeče“ v Grosupljem, kamor se je bil predomil. V Trebnjem do ostalo njegovo ime zapisano z velikimi črkami, kajti bil je med tistimi, ki so položili temelje kasneje po vsem svetu znanemu Taboru likovnih samorastnikov. I. ZORAN

PIONIR NOVO MESTO

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
objavlja proste delovne
naloge in opravila:

1. ČISTILKE

SPREJEMNI POGOJI:

1. dokončana ali nedokončana osnovna šola in šest mesecev delovnih izkušenj

Kandidat bo pridobil lastnost delavca v združenem delu za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s pogojem dvomesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi:

SGP „PIONIR“, Novo mesto, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelk.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa. 849/47-80

PIONIR NOVO MESTO

TOZD TEHNIČNA KOMERCIALA IN
INŽENIRING

objavlja proste delovne
naloge in opravila:

KOMERCIALNEGA REFERENTA I. za področje
Novega mesta

POGOJI za sprejem:

1. diplomirani gradbeni inženir in 4 leta delovnih izkušenj
2. gradbeni inženir in 5 let delovnih izkušenj
3. gradbeni tehnik in 7 let delovnih izkušenj

Kandidat bo pridobil lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelk, 68000 Novo mesto.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa. 853/47-80

Povezanost s šolo ni novost

Delovna skupina CK ZKS proučuje dolenjske izkušnje pri uvajanju usmerjenega izobraževanja — Predlog mreže šol obšel nekatere resnične potrebe združenega dela

Na Dolenjskem se je tri dni zadrževala delovna skupnost sekretarjev OK ZKS in drugih funkcionarjev, ki je za CK ZKS proučila idejnopolične razmere v dolenjski regiji v zvezi z uresničevanjem vzgojno-izobraževalnega sistema s posebnim poudarkom na usmerjenem izobraževanju in predlagani mreži šol. Prvi dan obiska, 17. novembra, je imela delovna skupina uvodni razgovor na MS ZKS za Dolenjsko, nato pa se je v popoldanskih urah pogovarjala s komunisti v Krki, Pionirju in IMV.

Delovna skupina CK ZKS se je seznanila z dobrimi in slabimi izkušnjami pri uveljavljanju usmerjenega izobraževanja, značilnimi za našo regijo. Dolenjska je primer dobre povezanosti združenega dela in šol, saj je združeno delo že prej samo poskrbelo za pridobitev nekaterih šolskih oddelkov, posebno tistih, ki izobražujejo kadre, prepotrebne za kadrovsko hudo lačno dolenjsko gospodarstvo. Pri obliko-

vanju predlogov, pripomb in rešitev je dolenjsko združeno delo že v javni razpravi izhajalo iz svojih resničnih potreb, zato je razumljivo, da je zdaj, ko se je javnost seznanila s predlogom mreže šol usmerjenega izobraževanja v Sloveniji, nezadovoljno; izpadle so nekatere smeri, temveč le za ustrezno razporeditev. Največ pripomb je bilo slišati zaradi izpada navaroslovno — matematično usmerjene gimnazije v

Novem mestu. Kot so poudarili v tovarni Krka, jim to izpodrejuje korenine nekajletnega prizadevnega in skrbnega usmerjanja v razvijanje lastnih raziskovalnih možnosti. Za Dolenjsko je značilno tudi ugodno družbeno ozračje za uveljavljanje usmerjenega izobraževanja. Ne nazadnje so to občani dolenjskih občin dokazali z uspešnim referendumom, katerega rezultat bo 1. septembra prihodnje leto oživil Center usmerjenega izobraževanja v Novem mestu, ki je hkrati zagotovilo, da večjih prostorskih težav reforma šolstva na Dolenjskem ne bo poznala.

Več o obisku delovne skupine v prihodnji številki. M. MARKELJ

V Brežicah vztrajajo

Kljub temu, da smo že pred dobrim pol letom sprejeli zakon, ostaja okrog usmerjenega izobraževanja tudi v Posavju veliko nejasnosti. Razprave so v mnogočem zastojale, porabniki in izvajalci preveč stojijo ob strani, prav tako medobčinska gospodarska zbornica — vse to je že prvi dan lahko ugotovila delovna skupina CK ZKS na obisku v Brežicah.

Morda so v razpravah pri DO Posavje, v izobraževalni skupnosti in šolskem centru preveč obšli spremljajoče težave ob prehodu na usmerjeno izobraževanje, zato pa so povsod izpostavili nedorečeno mrežo šol. Medtem ko so v Posavju programe vskladili, niso uspeli v pogovorih s sosednjo dolenjsko regijo, ki ponuja kar 14 usmeritev, med njimi nekatere na račun mladine v Posavju. Ob podvojevanju zmogljivosti ostaja vprašljiv obstoj šolskih centrov v Brežicah in Krškem ter obstoj novega dijaškega doma v Brežicah. V Brežicah zato vztrajajo pri sedanjih usmeritvah, zlasti še, ker so ob meji, kjer imajo šole tradicijo in ker bodo v jeseni 1981 imeli vse pogoje za reformirano vzgojno izobraževalno delo.

3 Po sledovih vojnega zločinca Franca Frakeljna

Ščipali so ju spredaj in zadaj, poskakovali sta in se branili, misleč, da gre za navadno fantovsko nagajanje.

„Zastihali ju bomo, in če sta nedolžni, bosta že zjutraj nazaj,“ je pojasnil Frakelj, in kdor ga ni poznal, je še upal na vrnitev odpeljanega svojca.

Od Lenarčiča so šli k Škrabu, kjer so aretirali mamo in hčerko. Jakob Škraba, mož in oče aretiranih, je vprašal Frakeljna: „Naj vzameta s seboj odedo, denar in perilo?“

„Nič, ničesar,“ je pribil. „Zjutraj bosta že doma. Sa mo zadiša li ju bomo. Zenske so ponoči bolj zgovorne kot podnevi.“

Od Škraba so šli k Meliku, kjer sta bili doma samo mati Marija in njena 12-letna hčerka Francka. Očeta Franca in sina Slavka so imeli že dva dni zaprt v barjanski šoli. Franco so odpeljali k družini Zagar, ki je stanovala v leseni baraki. Prišla je iz like vasi, katero so Italijani upepelili, in se zato začasno naselila v Črni vasi.

Franca in Marija Melik sta imela 16 otrok, vendar jih je polovica umrla že v rani mladosti. Sinovi Franc, Milan in Anton so bili v partizanih.

Frakelj je Melikovo hišo tako temeljito „očistil“, da do konca vojne ni bilo nikogar več v hiši. Zjutraj so njegovi domobranci odpeljali še dva konja, šest krav, dva prašiča, vse kokoši, pokradli obleko, hrano in sploh vse, kar so dobili.

Od te hiše so šli še po Ivana Melika (Francetovega brata) in sina Bojana. Od

Melika je spreved nadaljeval pot proti Barju in se ustavil pri predzadnji hiši v Črni vasi.

Franca in Marija Vidmar sta imela 15 otrok. Dve mladi sestri sta se priključili koloni.

„Ne bojta se,“ ju je potolažil Frakelj, „zjutraj bosta že obe doma.“

Medtem je druga patrulja na Ižanski cesti aretirala gospodinjko Anđelo Modic, prodajalko mleka. Ta je za partizane prenašala pošto prek bloka.

Hčerka Anđele Modic, Štefka Stric, ki je bila tedaj stara 13 let, je o strahotni noči, ko je izgubila mamo, pripovedovala:

„Naša hiša stoji zraven šole na Barju, kjer so imeli domobranci svojo postojanko, zato so ju tisto noč zadnje obiskali, da vzamejo še poslednjo žrtev. Doma smo spali oče, mati, 5-letna sestra Jelka, hišna pomočnica Nada in jaz. Sestre Vere ni bilo doma, ker je bila ilegalna kurirka Krimskega odreda. Prebudilo nas je razbijanje po vratih. Oče je vstal in odprl. V hišo so vdrli čmorokci s Frakeljnom na čelu. Med njimi je bil tudi Ljubljčan Matija Baumgartner, krut in brezsrčen človek. Zahteval je, naj se oče in mati takoj oblečeta. S sestrico sva jokali in jih prosili, naj ju pustijo doma. Poklekli sva in jih prosili, prosili. Baumgartner je zagrabil mamo za roko in se zadržal: „Svinje partizanske, bodite tiho, sicer vas bom vse pobil!“ Odvlekli so oba: očeta in mamo.“

Skoz okno sem videla, da so ju odpeljali v postojanko. S sestrico sva še dolgo jokali. Rano zjutraj me je prebudilo streljanje.

Nisem slutila, da so tedaj ubili mojo mamo. Bilo je deževno in psi so strašno lajali.

Zjutraj okrog osmih sva s sestrico v kanglici nesli zajtrk za starše. Prišli sva do ograje, kjer je stražil domobranec, doma iz Staj. Dobro sem ga poznala. V letu 1942/43 je bil v internaciji na Rabu in naša mama mu je pošljala pakete ter napisala prošnjo, da bi ga izpustili. Jelka ga je prosila: „Ivan, nesi očetu in mami zajtrk.“ Ju ni več tu,“ je odgovoril. „Odpeljali so ju v Ljubljano.“

V tem trenutku sem zagledala Frakeljna. Šel je po cesti in se drl ter streljal pred ljudi, ki so šli v mesto ali se vračali, in pred tiste, ki so prinesli mleko v zbiralnico. Vedel je, da je mlekarica (moja mama) že mrtva v gošči, zato je s streljanjem podil kmete in kmetice, ki so prinesli mleko. V strahu smo se vsi razbežali.“

Kako so z aretiranci ravnali v domobranski postojanki (šoli), mi je pripovedoval Anton Modic (mož umorjene Anđele Modic):

„Tistega večera oz. noči je Frakelj aretiral veliko ljudi. Bilo je po polnoči, ko je prišel v razred in zavpil: „Krag bom poklical po priimku, naj gre v oblačnico, drugi naj ostanejo v razredu!“ Jaz sem bil poklican, žena pa je ostala v razredu. Tu sva se z ženo zadnjič videla. Čez pol ure so tiste iz razreda naglani ven. Slišali smo pretresljivo jokanje, kričanje, vzdihne in prošnje za usmiljenje. Danes ni več dvoma: že v razredu jim je Frakelj sporočil smrtno obsodbo. Slišal sem Frakeljnov glas: „Tiho, partizanske svinje!“ Potem je okrog šole vse utihnilo, čez dvajset minut pa smo zaslišali streljanje iz Kozlarjeve gošče.“

Kozlarjeva gošča je na Barju, na sredi poti med Ljubljano in Igom. V tej smeri je na desni strani, oddaljena kak kilometer od ceste. Po površini zajema 1 km². Danes je zaradi šote (zgornja plast barjanske zemlje) n: zaščitenem območju. Pred prvo svetovno vojno je bila v posesti graščaka in

industrijalca Kozlarja, lastnika gradu Ortnek in pivovarne Union.

Po prvi svetovni vojni je bila gošča razlašena in razdeljena med siromašne kmete. To je bilo izvedeno v okviru minimalne agrarne (zemljiške) reforme v na novo nastali kraljevini Jugoslaviji.

Franca Frakelj je Kozlarjevo goščo spreminil v veliko skupinsko grobišče, na katerem ni bilo ne križev in ne drugače označenih grobov. Kljub temu jih ni bilo težko najti, ker so iz zemlje gledale glave in štrlele roke, na zamrznjeni zemlji pa so dolgo ostali sledovi krvi žrtev, ki so jim z udarci lopat in kramпов odsekali dele teles.

25. novembra 1943 je Frakelj s svojo likvidatorsko skupino v jutranjih urah v tem gozdu pobil: 58-letnega kmeta Franca Melika in njegovo 55-letno ženo Marijo, mater 16 otrok, in njunega 17-letnega sina Slavka; Ivana Melika (Francovega brata) in njegovega 15-letnega sina Bojana; 15-letno kmečko hčer Vero Škraba in sestri 16-letno Lojzko in 17-letno Ivanko Lenarčič; Anđelo Modic, Pavlo Vilfan in 31-letnega Toneta Škrabo iz Bresta.

Ugotovljeno je, da je Franca Frakelj v Skafarjevem delu Kozlarjeve gošče vsem navedenim aretirancem še enkrat sporočil smrtno obsodbo, jih zmerjal s svinjami, kurbami, prasicami, opicami, hudiči itn. V takih trenutkih je Frakelj pobesnel, škripal z zobmi, se penil od jeze, pljuval v obsojenca, dokler končno ni začel s kolom mlati po žrtvah. Pri tem se je skliceval na Jezusa Kristusa, ki je toliko trpel za naše odrešenje, komunisti pa zatirajo njegovo vero.

Frakelj nikomur ni dovolil lahkega odhoda na oni svet. Več kot eno uro so jih mučili in z njimi zganjali vse mogoče svinjarije. Prav v tem gozdu so se ti mučeniki pred vojno še kot otroci igrali, pobirali dračje, oprezali za ptiči, sekali drva in se veselili življenja. Niti v sanjah niso slutili, koliko krvi in solz bodo nekega dne potočili v tem gozdu.

O Frakeljnovem divjanju je bila takoj obveščena komisija pri predsedstvu SNOS za ugotovitev zločinov okupatorjev in njihovih pomočnikov. Na podlagi teh podatkov je dr. Maks Šnuderl 1944 leta v brošuri Fašistično domobranski teror nad Slovenci zapisal:

„Dne 25. XI. 1943 so domobranci planili v Črno vas na Barju in odurno zahtevali od prebivalcev, ki so že spali, naj se oblečejo in gredo z njimi. Zasilno oblečene so zvezali in jih z vso naglico, suvačoč jih s kopiti pušk, gnali v temo. Zaman spraševanje, jok in obupne prošnje! Poveljnik domobrancev v barjanski šoli Franca Frakelj, ki si je nadel ime Petra Skalarja, je vodil ta pošastni spreved...“

Vaščani so od daleč z očmi in ušesi spremljali to nočno grozoto. Kmalu so slišali obupno vpitje in krike smrtno groze, nato tri rafale iz mitraljeza, posamične strele iz pušk in končno eksplozijo ročne bombe. 16 ljudi je padlo. Med njimi otroci...“

Še dolgo so ljudje kazali okrvavljen kol in zobovje 14-letne Vere Škraba, ki je ležalo raztreseno po morišču...“

Poleg barjanske domobranske postojanke je bila Mokarjeva gostilna. Gostilničar mi je v zvezi z umorom omenjene skupine izjavil: „Ko sem zjutraj odprl gostilno, še nisem vedel, kaj se je ponoči zgodilo v Kozlarjevi gošči. Prišel je Frakelj in se živčno sprehajal po sobi gor in dol ter me nenehno opozoval. Medtem je prišel znanec, naročil kovač rec pijače in mi na uho šepnil, da so ponoči ubili več članov dveh Melikovih družin in Modičevo, katero sem zelo dobro poznal. Šel sem v kuhinjo in novico sporočil ženi. Pobledele sva. Frakelj, ki je do tedaj moral, je opazil spremembo na najinem obrazu. Naslonil se je na točilno mizo in me besno ošvignil z očmi, rekoč: „Kdor so-čustvuje s tistimi v Kozlarjevi gošči, zasluž, da se jim pridruži.“

(Nadaljevanje prihodnje)

TEŽAVE UČENCEV VOZAČEV

Zadnje deževje je zopet povzročilo mnogo težav pionirjem, ki se vozijo iz vasi ob Krki v šolo v Sentjernej. Ob večjem deževju Krka prestopi bregove in poplavi ceste. Tako so često neprevozne ceste Dobrava - Sentjernej, Dobrava - Zameško, Zameško - Kostanjevica in Zameško - Sentjernej pa tudi cesta Draga - Dolnji Maharovec, ki jo toliko ne prizadevajo poplave, je zaradi dotrajane mostu zaprta. Pot, po kateri se sedaj vozimo v šolo, je dostikrat daljša od običajne. Te komunske ceste so slabo vzdrževane in čiščene, zato dostikrat prezebi čakamo na postajališčih, saj imajo avtobusi zamude. Pojedite Gorjanci nas pionirjev ne jemlje kot resne potnike, zato so avtobusi na naših progah slabi in se večkrat pokvarijo. Tako se je zgodilo 7. novembra, da ni bilo avtobusa na vseh treh progah. Se najbolj so prizadeti cicibani pri popoldanskem pouku, saj morajo pešati v temi. Nekateri si celo ne upajo na dolejo pot in v temo, starši pa se doma v skrbeh ozirajo proti cestni.

HERMINA KORENIC 6.a OŠ Sentjernej

V POBRATENI KS PRULE

Prejšnji teden smo bili predstavniki učencev naše šole in nekaj predstavnikov KS Sentrupert povabljeni v pobrateno KS Prule. Takoj po prihodu smo se seznanili s pionirji s Prule, potem pa je bila predstava, na kateri je bil predstavljen tudi Sentrupert z okolico. Po predstavi smo se dolgo pogovarjali. Tako so Prulčani zvedeli več o pobratenu Sentrupertu, pa tudi mi smo zvedeli veliko novega. Objubili smo si, da se bomo še videli, če ne prej, pa drugo leto na trgatvi v naših vinogradih.

DAMJANA ZUPAN, 8 b. OŠ Sentrupert

IMAMO PIONIRSKO HRANILNICO

Prijavila sem se za sodelovanje pri PH na naši šoli. Že dvakrat smo imeli sestanke, na katerem smo dobili navodila za delo. Sedaj smo s PH že začeli v vetrolovu nove šole. Za delo je zadolženih šest članov, delamo pa v dveh ekipah. Imamo tudi devetčlanski svet PH in petčlansko samoupravno pionirsko kontrolo. Delo v PH je zanimivo in koristno.

HERMINA KORENIC OŠ Sentjernej

SREČANJE BORCEV IN PIONIRJEV

Na povabilo pionirjev osnovne šole Smarjeta vsa s Silvo ob krajevnem prazniku zastopali naš pionirski odred. Smarjetski pionirji so goste zelo lepo sprejeli. Prišli so pionirji iz okoliških šol in borci NOV. Na proslavi je govorila borka in članica SKOJ Vilma Pirkovič. Povedala nam je mnogo podrobnosti o tej organizaciji in o svojih doživljajih med vojnjo. Njeno pripoved smo nagradili s navdušenim ploskanjem. Proslava se je nadaljevala z recitacijami in petjem, nato pa smo si ogledali še šolo in namiznoteniško srečanje.

MAJA JUREČIĆ OŠ Grm

HORTIKULTURNI KROŽEK

Tudi letos deluje na kaši šoli hortikulturni krožek. Ker se je prijavilo kar 45 učencev, smo razdeljeni v dve skupini. Sestajamo se vsako sredo. Ogledali smo si že revije, knjige in diapozitive o okrasnih rastlinah. Vsak teden rože zalijemo in očistimo, da nam bodo spomlad lepše bivanje v celodnevni šoli.

Clani hortikulturnega krožka OŠ Mlike Kerin Leskovec pri Krškem

KAKO V ŠOLO?

Vaški šolarji vstajajo že ob 5. uri zjutraj. Do avtobusne postaje imajo 3 km hoje. Zjutraj jih zebe, posebno pozimi. Večših avtobusa ni, zato šolarji zamudijo pouk. Večkrat so videli šoferja v gostilni, naslednji dan pa je rekel, da je na šolarje čisto pozabil. Kaj bi ukrenili, da bi vaški šolarji pravočasno prišli v šolo?

Učenci 5. a razreda OŠ Katja Rupena, Novo mesto

SEMINAR O INFORMIRANJU - V petek in soboto je bil v Novem mestu v organizaciji Centra za obveščanje in propagando pri predsedstvu OK ZSMS Novo mesto krajiš seminar za člane novinarskih krožkov na osnovnih in srednjih šolah. 35 mladih se je seznanilo s pomenom informiranja, vloge, cilji in namenom novinarskih krožkov, šolskih glasil, novinar RTV Janez Pezelj pa je spregovoril o novinarskih vrsteh. (Foto: STOJAN PELKO)

Zakaj Vinko ne dobi dela?

Tako vprašujejo mladinci iz Mozlja, kjer je V. Dramac sekretar OO ZSMS, predsednik KO SZDL in urednik „Viharjev“

Vinko Dramac iz Rajnola 3 pri Kočevju je po mnenju Mira Kuzme, predsednika osnovne organizacije ZSM Mozelj, eden najprizadenejših družbenopolitičnih delavcev na tem območju. Predvsem njegova zasluga je, da je pred nekaj leti OO ZSM Mozelj snet začela uspešno delati, in sicer prav takrat, ko je bil on predsednik.

Vinko Dramac, ki je star 27 let, poročen in ima dva otroka, je bil zaposlen pri tozdu Govedoreja, kjer pa ni dobil prave možnosti, da bi se dalje šolal, predvsem pa končal najprej osnovno šolo. Zato je, kot so ugotovili na nedavnem sestanku

SREČANJE STAROSTNIKOV

V nedeljo, 9. novembra, je bilo v prostorih naše šole drugo srečanje starostnikov, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo več kot 90 povabljenec. Kulturni program so pripravili recitatorji 1. razreda in mali pevski zbor pod vodstvom B. Medja. V prisrčnem razpoloženju je čas prenelo mineval. Med gosti se je oglašila vesela pesem, stekel je pogovor, ob slovesu se stisk roke v trdnem prepričanju, da se naslednje leto zopet snidejo.

VLASTA KRHIN OŠ Smarjeta

RAZGOVOR Z BORCI

Kakor vsako leto so tudi letos za dan naše šole, ki smo ga praznovali 7. novembra, prišli k nam borci in nam pripovedovali doživljaja iz časov NOB. Obiskali so nas Jože Lužar, Gregorčič, Lenart, Jurančič in Vilma Pirkovič, poleg njih pa so priveditevi obiskali še predstavniki krajevnih organizacij, delegati šol in drugi. Po razgovoru z borci so v kulturnem programu nastopili člani literarnorecitacijskega krožka in šolski pevski zbor. Po programu so gostje odšli na zakusko, pionirji in mladinci pa so se pomerili v namiznem tenisu in v šahu. Bilo je lepo in zanimivo.

IRENA FERKOLJ OŠ Smarjeta

POMAGAJMO JIH V PRAVIČNEM BOJU

DELAVNI LJUDJE, OBČANI MLADINA IN PIONIRJI SLOVENIJE ŽE VSTO LET AKTIVNO POMAGAJO NARODNO, KI BUJEJO PRAVIČNI BOJ ZA SVOJO NACIONALNO NEZAVISNOST IN OSVOBODITEV IZPOD IMPERIALIZMA, KOLONIALIZMA, RASIZMA, APARTEIDA IN VSEH DRUGIH OBLIK NACIONALNEGA ZATIRANJA IN POGREJANJA, V TA NAMEN ORGANIZIRAJO ŠTEVILNE AKCIJE SOLIDARNOSTI ZA ZBRANJE MATERIALNE POMOČI.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ NARODNOOSVOBODILNI GIBANJE IN ŽRTVAM IMPERIALISTIČNE AGRESIJE PRI PREDSESTVU RK SZDL SLOVENIJE LETOS PONOVI IZDAJA NOVOLETO VOSČILNICE. REPRODUKCIJE DEL NARISANJEKOV, DROBNER OD PRODAJE VOSČILNIC BO NAMENJEN ZA POMOČ NARODNOOSVOBODILNI GIBANJE V VREČICI JE DESET VOSČILNIC SOLIDARNOSTI S PISEMNIKI OVČINICAMI. CENA KOMPLETA JE 60 DINARJEV. NAROČILA SPREJEMA BIFROGRAFIKA BORI, Ljubljana, Titova 64, P. P. 51, TELEFON 312 288 ali 314 378 TER KOORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ NARODNOOSVOBODILNI GIBANJE IN ŽRTVAM IMPERIALISTIČNE AGRESIJE PRI PREDSESTVU RK SZDL SLOVENIJE, Ljubljana, Komenskega 11, TELEFON 313 965.

VSE NADALJNE INFORMACIJE DAJETA BIFROGRAFIKA BORI, Ljubljana, Titova 64, P. P. 51, TELEFON 312 288 ali 314 378 TER KOORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ NARODNOOSVOBODILNI GIBANJE IN ŽRTVAM IMPERIALISTIČNE AGRESIJE PRI PREDSESTVU RK SZDL SLOVENIJE, Ljubljana, Komenskega 11, TELEFON 313 965.

TOVARIŠKO VAS POZDRAVLJAMO.

TUDI TRAKTORJEV NI

Kaže, da so se tudi proizvajalci traktorjev navzeli navad svojih avtomobilskih kolegov in zadržijo traktorje, ker čakajo na višje cene. Ta ko kakih pet kmetov pri metliški Kmetijski zadruzi čaka na že plačane traktorje. Prej, ko je bilo moč dobiti ugodna posojila za nakup traktorjev, so v Metliki prodali kakih sto teh poljedelskih strojev na leto. Nekateri pravijo, da je sedaj v Beli krajini precej več traktorjev, kot bi jih potrebovali, da bi bili smotno izkoriščeni. Sedaj je treba za traktor odšteti gotovino in bo vsak gotovo dobro premislil, preden se bo odločil za nakup, saj stane traktor okoli 130 tisočakov.

Mnogi problemi

Na konferenci KK SZDL v Smihelu govorili o problemih v naselju in o načrtih za naprej

Pred kratkim so se zbrali na programski konferenci krajevnih organizacij SZDL krajani Smihela. Pogovarjali so se o dosežanjih delu KK SZDL in krajevnih skupnosti in ocenili, da so z opravljenim delom lahko zadovoljni, čeprav bi ob večjem sodelovanju vseh krajanov lahko dosegli še večje uspehe.

Nanizanih je bila tudi vrsta problemov, ki tarejo krajanje in program dela za naprej. Trenutno je največji problem kanalizacija, ki zavira tudi uredničevanje plana dela pri gradnji varstvene ustanove in prodajnega centra v Smihelu. Krajanji so ogorčeni tudi nad izvajalci del pri gradnji viadukta, saj je cesta od pokopališča do šole še neurejena, prav tako pločniki. Problem je prav tako z mostom preko Težke vode v Kristanovi ulici, ki je lesen in samo polit z asfaltom.

Kljub številnim zagotovilom še vedno ni urejeno romsko vprašanje. Naseljujejo se nove družine in še naprej se uničuje bližnji gozd in onesnažuje okolica.

Velikó je bilo pripomb zaradi zavlačevanja del pri napeljavi telefonov in slabe napetosti električnega toka, zaradi katere se Elektro Novo mesto izgovarja le na krajevno skupnost. Ustavili so se tudi pri težavah s čiščenjem snega, ki je prav tako neredno kot čiščenje naselja poleti. Ugotovili so nadalje, da je mladinska organizacija preveč pasivna in da bi morali mladim pomagati. Glede prihodnjega programa pa to: osnovna naloga bo uredjanje ceste do vasi Borčevce, asfaltiranje preostalih ulic v KS, napeljava javne razsvetljave itd.

Da pa bodo uresničene vse želje in začrtane naloge, bo potrebno večje sodelovanje krajanov. F. S.

NOVA KINODVORANA

Ob občinskem prazniku je Sentjernej dobil tudi novo kinodvorano z 228 sedeži, ki gostuje v novem prizidku osnovne šole. Dva, prav tako nova projektorja pa bosta omogočala predvajanje brez prekinitve. Dvorana je udobna, ogrevana - pravo nasprotje stari, ki jo je že hudo načel ob časa. Prva projekcija v novi dvorani je bila že 29. oktobra, ko so si obiskovalci lahko ogledali film Liudje ob Krki. F. S.

Čas, ta silna in mogočna reka, ki se v njo - nikoli mirujočo - izteka vsa Usoda naša, vse življenje. Smisel dela, cilji, hrepenenje... Dan je kratek - leto hitro mine kakor val za valom odhiti, izgine v dalje, iz katerih ni povratka. Pušča resnih dni in svetlih ur spomine... Je življenje vsako - časa doba kratka.

Pred dnevi smo se poslovili od učiteljice Fanči Novakove. Izteklo se je njeno bogato, plodno življenje, zajeto v toplino doma in šole, prežeto v ustvarjalnem delu za skupnost.

Rojena je bila 20. oktobra 1899 v Gotni vasi pri Novem mestu. Leta 1919 je dokončala učiteljske in z mnogimi mladimi prosvetnimi delavci odšla na slovensko Koroško, kamor jih je vabil in klical priznani borec za našo slovensko zemljo onstran Karavank, general Rudolf Maister.

Tam se je uspešno vključila v prosvetno delo in si pozneje našla svojega življenjskega tovariša. Po plebiscitu je odšla z njim v Srbijo, v Pančevo, kjer sta si ustvarila dom. V toplem domu jima je rasel sin edinec Marjan. Nadarjeni fant se je

Odgovor na ponovno trditev

Zadnjič (upajmo) o togosti poštnega poslovanja

Na trditev K. Bačerja v članku Dolenjskega lista št. 46 od 13. 11. 1980 dajemo naslednje pojasnilo:

V prvem članku tov. Bačer ne omenja, katere poštno vrednotnice ni mogel kupiti v trafikah in kioskih, omenja le poštno vrednotnice. Zato smo v odgovor in v korist pravilne obveščeni javnosti našli vseh petnajst trafik in kioskov, kjer prodajajo tudi poštno vrednotnice (to pa niso samo poštno nakaznice). Če smo s tem naštevanimi uživali pisca, naj nam oprsti. Tudi poštni delavci, enako kot trgovci, se držimo načela, da ima stranka vedno prav. Vendar, spet v korist pravilne obveščeni javnosti, katero lahko stranka nakáže denar na banki ali na pošti, ni poštna vrednotnica, pač pa bančna. Položnico pa lahko vsakdo, ki potuje od Glavnega trga v Novem mestu do pošte, kupi že v ekspozituri Ljubljanske banke, na Cesti komandanta Staneta št. 10. Če pa trafike in kioski nimajo poštnih nakaznic, pa ni tolikšna krivda PTT, da bi lahko zato nekdo ocenil celotno poštno poslovanje za togo. Pogodbe s pooblaščenimi prodajalci so sklenjene za prodajo vseh znakov in poštnih vrednotnic, lahko pa da kdaj kakšen artikel ni nabavljen s strani pooblaščenega prodajalca pravočasno. Poleg tega je pa tudi res, da se s poštno nakaznico lahko pošlje denar samo po pošti, zato najbrž ni tako velika zamuda časa, če pošiljatelj pred nakazilom kupi poštno nakaznico na pošti za denar, ki bo poslan po pošti.

Ze v prejšnjem odgovoru smo omenili, da se že dalj časa, na žalost, še vedno brez uspeha trudimo, da bi odprli še eno poštno enoto v Kandiji. Zakaj v Kandiji? Tudi pri PTT je finančna uspešnost poslovanja odvisna samo od ustvarjenega prihodka, enako kot npr. pri vsakem proizvodnem podjetju. Zato je eden od pglavitnih pogojev za otvoritev nove poštno enote prostor, ki je dovolj dostopen in frekventen za širšo in ne samo za ožjo okolico, kot si to nekateri v Novem mestu zamišljajo.

PODJETJE ZA PTT PROMET NOVO MESTO

Direktor RAJKO GERDOVIC v. z. ANTON GABRIJEL

PROSTOR PEVCEM

Ribniški mladinci, ki so zelo delavni na vseh področjih, so pred kratkim ustanovili še eno kulturno skupino, in sicer pevski oktet. Vodi ga Bojan Oražem. Oktet je torej ustanovljen, nima pa še prostorov, v katerih bi imel vaje.

pisma in odmevi

Zapreš trgovino in jo mahneš na izlet

Ribnica: kaj pravi k temu inšpekcija?

25. oktobra sem v prodajalni Mercator (nova trgovina) v Ribnici želela kupiti salamo, vendar mi je prodajalka pojasnila, da jo prodajajo le za sendviče. Zahvalila sem se in odšla v zgornje nadstropje, kjer sem pri prvi strežni mizi pri vходу hotela kupiti garnituro prtov. Skupaj z možem in prijateljico smo čakali na postrežbo celih 15 minut, vendar se za nas ni nihče zmenil. Razočarani smo odšli.

Približno ob 13.30 sem hotela stopiti v trgovino Izbiara, vendar so bila vrata zaprta, čeprav piše, da je delovni čas do 14. ure. Ko sem tako začudena strelala v tablico z napisom, je od nekod prišla prodajalka, zmignila z rameni in zavpila skozi zaklenjena vrata, da je pač polovico zaposlenih na sindikalnem izletu.

Sprašujem se, ali je sindikalni izlet res lahko oravričilo za samovoljno skrajšanje delovnega časa. Kaj pravi k temu ribniška tržna inšpekcija, ali je o tem obveščen potrošniški svet, če sploh obstaja? Zelela bi odgovor v imenu javnosti. J. F.

Alojzij Kozan

V nedeljo, 9. novembra, je bilo na pokopališču v Adlešičih slovo od Alojzija Kozana, morda zadnjega iz vrste začetnikov komunističnega delovanja v Beli krajini v prvih letih diktature. S svojim delom v komunističnem gibanju v desetletju pred drugo svetovno vojno se je za vedno zapisal v revolucionarno preteklost Bele krajine.

Rodil se je 19. septembra 1909 v Pribincih. Kot izučen kovač je delal v različnih krajih. V delavsko gibanje se je vključil leta 1931 v Karlovcu. Zandarmeriji ni ostalo prikrito, da je že poleti tega leta nagovarjal posameznike na območju Tribuč in Adlešičev, naj vstopijo v komunistično partijo. Povezal se je z Janezom Marentičem, Nikom Črnčičem in drugimi ter se udeleževal sestankov in posvetovanj belokranjskih komunistov. Razširjal je ilegalno partijsko literaturo in ohranil edini znani številki glasila okrožnega komiteja KSS Novo mesto „Boljaševik“ iz leta 1933.

Po potrosni akciji v noči na 20. november 1932 v počastitev 15-letnice oktobrskje socialistične revolucije, ko je razmetal letake po Tribučah in po cesti Tribuč-Adlešiči, sodelavci pa drugod, je bil po hišni preiskavi aretiran in po preiskovalnem zaporu v Črnoljmu konfiriran v rojstni vasi. Toda 17. aprila 1933 je bil ponovno aretiran in 19. maja ga je okrožno sodišče v Novem mestu po čl. 1, točka 2, zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi obsodilo na 4 mesece strogega zaporu. Po prestani kazni je bil pod zandarmerijskim nadzorom in na seznamu komunistov, zaradi česar je bil v januarju 1941 v skupini Belokranjcev, ki jih je režim interniral v taborišču v Medjuresčju v Srbiji. Sredi istega leta je bil vključen v novoustanovljeno celico Adlešiči.

Po napadu črnoljske partizanske skupine na Italijane na cesti Črnolje-Griblje septembra 1941 je bil nekaj časa zaprt v Črnoljmu, nato pa je do konca vojne, razen mesecev po kapitulaciji Italije, ko je bil v operativni enoti, deloval v domačem okolju. V letu 1943 je prenehal njegovo članstvo v Partiji. V prvih povojnih letih je kot predsednik KLO Tribuč in ob drugih zadolžitvah deloval na utrdjevanju pridobitev socialistične revolucije.

ANTON ŠTAMPOHAR

Mozelj je dolga obcestna vas z lepim pogledom na Šibje, Šahen in druge okoliške hribe. Prisojna lega je že pred davnimi stoletji zvalila ljudi, da so se tu stalno naselili. Cerkev, zgrajena na temeljih starejše, ki jo je porušil potres leta 1511, je imela še sredi 19. stoletja dvojno taborsko obzidje. V starih časih so se v tabor zatekali pred Turki in iz drugih obrambnih razlogov. Z materialom iz obzidja so sezidali prvo šolo v vasi.

Pred zadnjo vojno je v Mozlju živele več Kočevarjev kot Slovencev. Kraj je imel 65 hiš, tri gostilne, štiri trgovine, več obrtnikov, babice in godbo na pihala. Kočevarji so se izselili leta 1941. Slovensko prebivalstvo je bilo od začetka na strani NOB. Rajonski odbor OF je v Mozlju deloval od leta 1942. Domačini se še spominjajo ognjevitih besed Borisa Kidriča. Stal je na mizi pod vaško lipo in jim govoril. Navdušeni so takoj prekopali cesto med Mozljem in Livoldom, da sovražnik ne bi mogel do njih z motoriziranimi vozili. Nedaleč od Mozlja so partizani iz zasede pokosili trinajst italijanskih vojakov. Okupatorji so iz maščevanja vas zažgali.

Današnji Mozelj se že na zunaj razlikuje od nekdanjega. Nekaj manjši je, saj premore le 42 hiš, dve gostilni in trgovino. Je eno od naselij v krajevni skupnosti „Ivan Omerza“. S pravkar povedanim pa se krajanji nikakor ne morejo sprijazniti. Zakaj ne, so povedali tudi na zelo dobro obiskanem uredništvu v gosteh prejšnji teden v Mihelčičevi gostilni. Kar 24 jih je prišlo novinarjem Dolenjskega lista Toneu Jakšetu, Jožetu Primcu in Ivanu Zoranu povedat, kaj lahko pohvalijo in kaj morajo pograti. Že na začetku so potožili, kako je zadnje čase, kar niso več „samostojni“.

„Nič, kar smo pričakovali od združitve treh krajevnih skupnosti, Mozelj, Livold in Dolga vas, v eno, se ni uresničilo, akoravno minevajo od takrat tri leta,“ so povedali Ive Stanič, Srečo Košir in Ivan Kuzma. „Po združitvi so bila v Mozlju ustavljena skoraj vsa dela,“ je nadaljeval Stanič. „Od načrtovanih akcij (popravilo prosvetnega doma, gasilskega doma, asfaltiranje stranskih poti, ureditev kamnoloma, avtopralnice itd.) so dokončali le dela na pokopališču. Nesprejemljivo je tudi poslovanje v novi krajevni skupnosti.

To morda najbolje osvetljuje pripetljaj, ko smo morali za podpis po-

Uredništvo v gosteh: MOZELJ

Neizpolnjena pričakovanja

godbe prositi in čakati nič manj kot osem mesecev. Starejši krajanji pri nas so povsem popustili. Na srečo je aktivna mladina.”

Košir je poudaril: „Ko smo bili samostojni, je naša krajevna skupnost dobro delala. Zdaj nimamo vpogleda, kaj počne vodstvo združene KS. Na zborih krajanov ne dobimo natančnih finančnih in drugih podatkov. Vse kaže na to, da so združitev izsilili birokrati, ne pa zahtevale gospodarske potrebe. Trdili so, da nas ni dovolj za delegacije, SLO, družbeno samozadržito in podobne reči. Vse se zdi čudno zapleteno, odmaknjeno, nerazumljivo, k čemur pripomorejo tudi predpisi.”

Krajanji so v akcijah enotni, vedno pripravljeni, da dajo na voljo svoje roke in sredstva. Tako je nastal vodovod. „Rekonstrukcijo vodovoda smo izpeljali v dveh etapah,“ je pripovedoval član krajevnega vodstva Jože Lebar.

„Dela so veljala 850.000 dinarjev, od tega je šlo 600.000 iz krajevnega prispevka, 250.000 dinarjev pa so dodatno dali iz žepa ali za to vrednost opravili brezplačno delo k rajani. Cevovod je dovolj trden, da bo zadostoval vsaj za 40 let. Vgrajeno je šest hidrantov, kar bodo s pridom koristili zlasti gasilci.“ Za zdaj so pitno vodo dobili predvsem sami Mozeljčani, kasneje pa naj bi vodovodno omrežje še razširili. Narediti so dali študijo, ki bo povedala, kako bi se lotili del, že prej pa bo nujno urediti zbiralnik in novo zajetje.

Mozeljčanom greni življenje več reči. Ena takih je kamnolom. Ive Stanič je povedal, da sta blizu kraja dva kamnoloma. V desnem sta pridobivala gradbeni material podjetje Zidar in ZKGP Kočevje, v levem pa gradbeno podjetje. Za izrabo je dobivala mozelska k rajevna skupnost odškodnino. Po združitvi v krajevno skupnost „Ivan Omerza“ pa je odškodnina prenehala prihajati v Mozelj. Krajanom so ostale le nevšečnosti, saj od nenehnega miniranja pokajo vodovodne cevi. Ugovori niso zalegli.

Ko so asfaltirali cesto skozi Mozelj, izvajalci niso „šli“ po novi trasi, ampak so asfalt položili kar po stari, polni ovinkov in vzpetin. Na odločno zahtevo krajanov so odstranili le en nevarni ovinek, drugi pa je ostal. Zdaj mu pravijo ovinek smrti, saj je prava past za voznike. Menijo, da so z omejitvijo hitrosti na 40 km na uro odločno premalo naredili za varno vožnjo.

„Nedaleč od ovinka smrti imamo krematorij,“ se radi pošaljijo Mozeljčani, čeprav ni nikomur do smeha. Pri tem imajo v mislih smetišče, s katerega se širi neznošen smrad, na niem pa se zalegajo tudi nič kaj priljubljene živalce. Krajevna skupnost je komunalnemu podjetju dovolila le odlaganje, ne pa tudi sežiganje smeti, zato to še zlasti buri krajanje.

Medtem ko se je Ranko Vukomanovič pritoževal nad zanemarjenostjo družbene hiše v Rajndolu, kjer stanuje, so poskušali drugi na uredništvu v gosteh ustrezno „obdelati“ mozelsko trgovino. „Naša trgovina je na psu,“ so nekateri pribili, Mozeljčan Jože Veselič pa je dodal: „Ne le da v trgovini ne dobiš, kar zahtevaš, prodajalec zna biti tudi skrajno nevljuden do strank, če že imajo to srečo, da ga med delovnim časom zalotijo za prodajalnim pulptom.“ Trgovina bi morala biti sposobna postreči vsaj s tistim, kar vaščani najbolj potrebujejo. „Nekaj se bo moralo spremeniti, saj tako ne sme iti več naprej,“ zahtevajo Mozeljčani.

Na uredništvu v gosteh smo slišali pripombo, češ da je dobro, da v Mozlju in okolici požari ubogljivo počivajo. „Z delom gasilske dejavnosti res ne more biti nihče zadovoljen, še najmanj pa sami gasilci,“ je pojasnil predsednik gasilskega društva Ivan Kuzma. „Imamo staro motorko, še kar uporaben kombi, ki so nam ga podarili kočevski gasilci, pa nekaj druge, v glavnem ustrezne in trpežne opreme. Sodobna motorna brizgalna je draga, zato ni veliko upanja, da bi jo dobili, akoravno jo pričakujemo. Več upanja je, da bi leta 1981 začeli popravljati gasilski dom. Načrte za obnovo imamo in nekaj lesa, ki smo ga brezplačno dobili od tozda Gozdarstvo „Rog“, tudi. Upam, da ne držimo pesti za prazno upanje.”

Krajanom, ki kmetujejo, povzročajo nemalo preglavic divjad. Ivan Lavrič, upokojeni gozdarski delavec, je novinarjem povedal, da gre v nič vse, kar ni ograjeno ali zavarovano z električnim pastirjem. Divjad se sprehaja celo po Mozlju. Vedo povedati, da se je oni dan jelen sitil na stogu pri Moharjevi hiši, pred dnevi pa je zšla medvedka z mladičem kar do hiše Albine Šega.

Da življenje na kmetih ni z rožami postlano, sta zatrjevali tudi Roza Lovšin in Albina Šega, edini mozelski kmetici. Redita govedo in konje, odajata mleko in obdelujeta zemljo, ki je okrog Mozlja zelo peščena. Dela je za „od vida do vida“ pa še več. O morju, dopustu, vikendih in drugih „prijoljških“ za delovne ljudi lahko le bereta v časopisih. „Tako je to kmečko življenje,“ sta pribili.

Srečo Košir je pripomnil, da sta v krajevni skupnosti „Ivan Omerza“ le dva „usmerjena“ kmeta, oba v Spodnjem Logu. Ukvarjata se z živinorejo in jima divjad prav tako hodi v škodo kot drugim na Kočevskem.

Življenje v tem delu krajevnih skupnosti „Ivan Omerza“ nikakor ni mlačno, brez dogodkov in tudi ne brez perspektivno, čeprav bi morda kdo ob povedanem tako sklepal. „Pomembno je, da nismo malodušni in da kljub nepravilnostim, ki jih čutimo na svoji koži, lahko še vedno upamo,“ pravijo. Pobud in volje jim ne manjka, največ tega pa pride od mladih.

Mladi Mozeljčani so pravzaprav glavno gibalno športnega, družbenega kulturnega in družbenega življenja v kraju. Tri leta so gradili športno igrišče za šolo, je povedal Franc Šalomon. V igrišče, ki je nedavno dobilo asfaltno prevleko, so vložili 2.800 ur brezplačnega dela. Ukvarjajo se z najrazličnejšimi športi. V kegljanju so organizirali ligo zakoncev za udeležence iz vse krajevnih skupnosti. Prihodnje leto bodo poskusili ustanoviti športno društvo. Potrebujejo tudi klub, ki bi ga lahko uredili v stari izpraznjeni vaški šoli.

Mladi skrbijo tudi za kulturno življenje. Pripravljajo proslave, zabavne prireditve, recitacijske večere in podobno. Vse to se dogaja v starinskem

in popravila potrebnem kulturnem domu na koncu vasi. Miroslav Kuzma, predsednik osnovne organizacije ZSMS, je povedal, da so k rajani pripravili obnoviti dom, da pa bi jim morali pomagati tudi drugi. Se najbolje bi bilo, da bi obnovili stari gasilski dom pri cerkvi, kjer bi lahko imeli svoj kot gasilci, kulturni in krajevnih organizacij. Dokler bodo na voljo neprimerni prostori, je težko računati na večji razmah. Še vedno bo ostalo pri eni kino predstavi na teden (predstave so dražje kot v Kočevju) in pri gasilski enoti, ki zdaj lahko le životari. S tako ugotovitvijo sta soglasna tudi mladinci Veno Tivadar in Zvone Pečar.

Zagnanost mladih se pozna še na enem področju. V Mozlju izdajajo krajevni časopis „Viharji“, ki seznanja bralce z vsem, kar se dogaja v Mozlju in okolici. Ne manjka šaljivih in zabeljnih, saj menijo, da brez humorja ne gre niti pri najresnejšem delu. Glasilo izdajata skupaj mladinska organizacija in SZDL, polnijo pa ga pretežno mladi, večji peresa. Ob trganih vezeh s sedežem združene krajevnih skupnosti tak način obveščanja Mozeljčanom povsem ustreza.

Nanesla je že beseda na prometne zveze. „Ob združevanju smo računali, da bodo poslej bolje urejeni avtobusni prevozi. Zahtevali smo delavski avtobus, saj je na tem območju veliko zaposlenih, v službo morajo v Kočevje, celo v Ljubljano. Dosegli nismo nič, ker avtobusno podjetje še kar naprej molči,“ je povedal Ivan Kuzma.

Iz Mozlja pa se ne prevažajo le delavci, ampak tudi šolarji, le da imajo ti boljše možnosti. Igor Mihelčič, doma iz gostilne, kjer smo novinarji Dolenjskega lista zapisovali izjave Mozeljčanov, je povedal, da pobirata šolarje dva šolska avtobusa. Prvi, ki pride ob šestih, pobere učence nižjih razredov, drugi, ki vozi ob pol osmih, pa učence od šestega razreda dalje. Sicer pa ima Igor, ki je letos osmošolec, za sabo precej burno šolsko preteklost. Nenehno se je moral seliti. V prvi razred je hodil v Mozlju, drugega in tretjega je obiskoval v Livoldu, četrtega spet v domačem kraju, petega dalje pa se vozi v Kočevje. V Mozlju najprej niso mogli dobiti učitelja, zato stara šola, zgrajena v prejšnjem stoletju, ni bila odprta. Zdaj, ko imajo učiteljico, pa ni dovolj učencev. Zato bo šola zaprta predvidoma do leta 1984.

Ranko Vukomanović

Roza Lovšin

Franc Šalomon

Albina Šega

Jože Veselič

Marija Jureč

Branko Gigurevič

Srečo Košir

Marija Veselič

Miroslav Kuzma

Marinka Šafar

Veno Tivadar

Darko Mikulič

Igor Mihelčič

Jože Lebar

Ive Stanič

Peter Vovk

Iz mrtvila

Bo kočevski Klub kulturnih delavcev znova zaživel?

Križa, ki je doletela „Kočevske razglede“, da že dve leti niso zali, je prepustila usodi tudi kočevski Klub kulturnih delavcev. Dejavnost kluba je po preselitvi njegove predsednice in pesnice Marjanice Colarič v Novo mesto popolnoma zamrla, saj v Kočevju niso več našli človeka, ki bi preprečil drčanje voza navzdol.

Mrtvilo je bodlo v oči, najbolj svede ljudi, ki so bili ali člani kluba ali zvesti obiskovalci prireditelj, ki jih je klub organiziral. Do prvega koraka k oživitvi te dejavnosti je bilo treba čakati, dokler ni to jesen vzelo vaje v roke pomlajeno vodstvo kočevskega kulturnega društva Svobode, v okviru katerega je Klub kulturnih delavcev uspešno deloval več kot pet let.

Novo vodstvo Svobode je zahtevalo, da je nujno napraviti oživitvene in pozitivne načrte za vse oblike kulturnega dela. Načrt za posovno delovanje kluba sem naredil in ga predložil kulturnemu društvu „Zvezi“, pravi Peter Vovk, eden najstarejših kulturnih delavcev, ki se že leta poskuša na literarnem in likovnem področju. Vovk, ki bo, kot kaže, poprijet prve vaje v klubu, se zavzema za to, da bi čimprej postavili na noge tudi „Kočevske razglede“. „Prepričan sem, da je oživetitev te revije celo pogoj za dobro delovanje kluba, ker je to tudi pomembna spodbuda za najbolj zavzete in aktivne kulturne delavce,“ ugotavlja Peter Vovk.

Velik napredek in dosežek

Ob razstavi del novomeških likovnikov v Dolenjski galeriji – Študij se je bogato obrestoval

Likovna skupina Vladimira Lamuta, ki opozarja nase vseh pet let neprekinjenega delovanja, se je tvorno vključila v likovno življenje Novega mesta, hkrati pa postala pomemben dejavnik pri širjenju likovne kulture na Dolenjskem. Rezultati, ki jih dosega kot celota ali prek posameznih članov, se ne rojevajo naključno, marveč samo potrjujejo, da je bilo delo likovnikov pravilno zastavljeno. Skupina se je namreč začela kritično ozirati nase in je pri tem spoznala, da je dolžna storiti kaj več kot samo prireditelj razstave. Organizirala je izobraževanje za svoje članstvo, saj je menila, da začne rasti kvaliteta iz obvladovanja likovne abecede. Zahteva po znanju, po študijskem pristupu k ustvarjanju pa je precej zredčila njene vrste. V njej so ostali le tisti, ki so bili pripravljene sprejeti trdo delo in se odreči čistemu koničkarstvu.

Plod zaostrene usmeritve delovanja je pomenila že lanska skupinska razstava v dvorani novega oddelka NOB in ljudske revolucije pri Dolenjskem muzeju. Razstava, ki je od minulega petka na ogled v veliki dvorani Dolenjske galerije, pa dokazuje tudi velik napredek v kvaliteti ustvarjenih del in je kot taka pomemben dosežek slovenskega ljubiteljskega slikarstva. Prenekatero delo na tej razstavi bi lahko brez predsodkov in sramu podpisal ta ali oni priznani slovenski likovnik „zvenečega“ imena, če že ne moremo mimo primerjav z ustvarjalnostjo in dosežki akademsko šolanih avtorjev, tako

Trdinov večer v Novem mestu

Druga skupna prireditev ZKO Domžale in Novo mesto

Drugi večer, posvečen 150-letnici rojstva in 75-letnici smrti pisatelja Janeza Trdina, je bil v petek, 14. novembra, v Novem mestu. Tokrat so (v Domu kulture) nastopili: komorni orkester Domžale – Kamnik pod taktirko Tomaža Habeja, dekliški pevski zbor ZKO Domžale, ki ga vodi Jože Naraložnik, Šentjernejski oktet z umetniškim vodjo Jankom Avsenakom, folklorna skupina mengeške Svobode pod vodstvom Brede Kurzweil, igralec Janez Roharček ter novomeški in mengeški gledališčniki.

Program, ki je „govoril“ o življenju in delu Janeza Trdine, in obe prireditvi – prva je bila 7. novembra v Mengšu, Trdinov rojstnem kraju – sta pripravili Zvezi kulturnih organizacij Domžale in Novo mesto. Hkrati pomeni to prvo medsebojno sodelovanje na kulturnem področju med obema mestoma, če izzamemo, da imajo likovniki iz obeh krajev za seboj že več skupnih nastopov.

Prispodobе za ujetost

V Dolenjski galeriji razstavlja Veljko Tašovski

Beg od znanega in dognanega je skupna značilnost premišljujočih likovnih ustvarjalcev in tudi v Ljubljani delujoči akademski slikar Veljko Tašovski se je, podobno kot mnogi drugi, zlasti pa mlajši, odločil, da bo svoje mišljenje in raziskovanje posvetil likovnim rešitvam prostora. Del tovrstnega ustvarjanja mladega umetnika makedonskega rodu je pod naslovom „Permutacijske rešitve iluzije prostora“ od 14. novembra razstavljen v mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu. Kot pove že naslov, ne gre za upodobitve, kakršnih smo vajeni na bolj ali manj realistično ubranih likovnih predstavah, marveč (pretežno) za navajanje (gledalca) na razmišljanje. Če si poskušamo to nepreprostost likovnega odzivanja Tašovskega razložiti nekoliko po domače, moremo reči, da je (lahko) vsako njegovo delo nekakšna prispodoba ujetosti, človeške nemoči pred begom iz zemeljskega v vseirski prostor, lahko tudi prispodoba večnega hrepenenja po svobodi.

S TRDINOVEGA VEČERA V NOVEM MESTU – Takole je minuli petek zvečer na odru novomeškega Doma kulture zaplesala folklorna skupina iz Mengša pod vodstvom Brede Kurzweil. (Foto: J. Pavlin)

„Šola“ ob nastajanju predstave

Dosedanje oblike izobraževanja gledališčnikov se v Posavju niso obnesle

Tudi novi delovni program področnega posavskega odbora pri Združenju gledaliških skupin Slovenije ima, kot že nekaj sezon, dvoje bistvenih poudarkov: na strokovnem usposabljanju ljubiteljev in izvedbi področnih prireditev.

Vsak od njih prinaša tokrat nekaj pomembnih novosti, vse pa naj pripeljejo slovensko gledališče iz navideznih zagat. Očitno je, da dosedanje oblike izobraževanja režiserjev, mentorjev in drugih odrskih delavcev niso dale pravih rezultatov; tudi v Posavju se je zadnja štiri leta kar 110 posameznikov udeležilo različnih seminarjev, a od njih ni prave koristi, zato so se odločili za bolj neposredno delo. Gre za usposabljanje režiserjev in drugih gledaliških delavcev ob nastajanju predstave, kar pomeni, da bodo lutkarji delali pri eni od sevnjskih skupin, in sicer vse od bralnih vaj do izdelovanja lutk in predstave, na Senovem pa se bodo podobno izobraževali gledališčniki iz celotnega Posavja. Oba seminarja bosta strokovno vodena, zaključek dela pa bo premiera. Pri področnem odboru ZGSS v Brežicah menijo, da bodo dosegli novo kvaliteto in pritegnili k delu zlasti mlajše moči.

Sicer pa naj bi bile vrhunec sezone 1980/81 zaključne področne prireditve, od srečanja lutkarjev do srečanja odrskih gledaliških skupin, Naša beseda pa bo celovit prerez dela mladih. Novost je v tem, da

poslej ne bo več zaključnih republiških prireditev Naše besede, marveč bodo to že same področne prireditve, ki bodo lahko trajale vse leto. V večji meri kot doslej bo posavski področni odbor skrbel še za organizirano ponudbo gostovanj. V. PODGORŠEK

Razrast folklore

Mladinska folklorna skupina in metliški tamburaški orkester, v katerem igrajo zgolj mladi, so imeli v letu 1980 nekaj vidnejših nastopov. Tako so bili uspešni na jurjevanju v Črnomlju, navdušili so v Cirkovcih pri Ptujju na srečanju slovenskih tamburaških skupin, močno so jim ploskali na Ravnah na Koroškem in v Metliki ob obletnici pobratenja z občanimi Wagnerja in Ronchi. Poleg tega so pritegnili v svoje vrste več mladih plesalcev in instrumentalistov, v bodoče pa jih bodo še več, saj imajo v načrtu obiskati vse delovne organizacije, kjer je veliko mladih, ki se bodo brez dvoma pridružili eni ali drugi skupini. Skupaj s sekstetom Vitis bodo pripravili celovečerni koncert, delovno organizacijo Beti bodo zaprosili za pokroviteljstvo, v svoje vrste bodo poskušali pritegniti člane, ki so nekaj že plesali ali igrali, pa so to opustili, izdelali pa bodo tudi natančen rokovnik vaj in nastopov za leto 1981, kajti le tako bodo lahko navdušili ljudi za resne vaje in delo. To pa je tudi najvažnejše, TONI GAŠPERIČ

PRELOŽENA OTVORITEV

Po napovedi, objavljeni na plakatih, ki opozarjajo na pomembne prireditve na čast novomeškega občinskega praznika, bi morali ob koncu tega tedna slavnostno odpreti zbirko v novem, pred dvema letoma odprtem odelku NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja v Novem mestu. Ker zbirka ni dokončno urejena, je otvoritev preložena za mesec dni.

PIONIRSKI BIENALE

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici bodo v soboto, 22. novembra, ob 10. uri slovesno odprli IV. grafični bienale jugoslovanskih pionirjev. Glede na izredno velik odziv in obilico za razstavo izbranega gradiva bo večje število grafik na ogled tudi v krški galeriji. Nagrajencem in udeležencem bo diplome in priznanja podelil Boško Karanović, akademski slikar in grafik iz Beograda.

Kratke iz Posavja

INTEGRACIJA BREŽIŠKIH DRUŠTEV – DPD Svoboda bratov Milavcev in AO Brežice sta zadnja leta ločeno gojili predvsem zborovsko in gledališko dejavnost. Vmes so bila tudi manj uspešna obdobja, zato so se sklenili združiti v eno društvo, v okviru katerega bodo samostojne sekcije. Pomemben pripevek k boljšemu delu bodo lahko zlasti prostori, ki naj bi jih dobili ob izselitvi občinske matične knjižnice Brežice v sedanjem prosvetnem domu.

SLOVO OD LIKOVNIKA AMATERJA – Pretekli teden je nepričakovano umrl Leonard Polšak s

Sromelj, dolgoletni član Likovnega društva Brežice, v okviru katerega je sodil med najboljše slikarje. Na mnogih razstavah je pritegoval pozornost strokovnjakov.

ZA MONODRAME NI ZANIMANJA – Kulturna skupnost Brežice je vsem krajevnim skupnostim ponudila bogat seznam monodram, ki jih imajo na repertoariu znani slovenski igralci. Čeprav gre za minimalne stroške organizatorja – polovico zneska bo poravnala kulturna skupnost – so se doslej odzvali le Sromelj, iz Globokega in Dobove.

Dogodek za Ribnico

V ribniškem Domu JLA razstavljajo kočevski likovniki

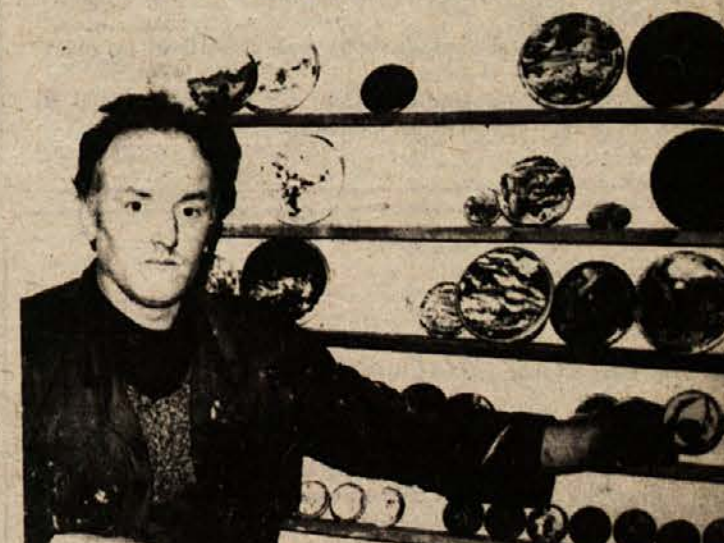
14. novembra zvečer so v avli ribniškega Doma JLA odprli razstavo del članov likovne skupine iz Kočevja. Predstavljeni so naslednji ustvarjalci: Ivo Pardžik, Dušan Vidmar, Marjan Kužnik, Stane Hočevar, Janez Arko, Franc Lovšin, Savo Vovk ml., Alč Babič in Peter Vovk.

Na otvoritvi je predsednik gostujoče skupine Rado Meglič poudaril, da so razstavljalci izredno marljivi, saj se z risanjem in slikanjem ukvarjajo po delu oziroma službi. Nekateri med njimi so tudi glasbeniki, pevci, zbiratelji spominov, značk, fotografij, ljubitelji živali, Franc Lovšin pa je znan kot delavski pesnik in nekaj njegovih pesmi sta v otvoritvenem sporedu recitala učenca osnovne šole Zbora odposlancev iz Kočevja.

Za Ribnico pomeni razstava del kočevskih likovnikov amaterjev razveseljiv kulturni dogodek. Gostom iz Kočevja so predstavniki ribniških likovnikov s predsednikom skupine Čirovičem izkazali še posebno pozornost s tem, da so jim

pokazali atelje in spregovorili o možnostih likovnega delovanja. Razstava v Domu JLA bo odprta še danes. VILKO ILC

VILKO ILC

PESNIK IN SLIKAR – Franc Lovšin, ki je zaposlen v kočevskem podjetju ITAS, je znan zlasti kot delavski pesnik, v zadnjem času pa se uveljavlja tudi kot slikar. Nekaj njegovih slik, ustvarjenih na pokrovih pločevinastih skatel, je ta čas v ribniškem Domu JLA, kjer razstavlja kočevska likovna skupina. Na otvoritvi razstave so brali Lovšinove pesmi.

kultura in izobraževanje

„Potrdilo“ še ni nagrada!

Dobro desetletje pri brežiški ZKO ocenjujejo delo društev in posameznikov na podlagi posebnega pravilnika in točkovnika. Uvedba novih dejavnosti in izkušnje so do zdaj nemalokrat zahtevale, da so ta dokument dopolnili. Za nagrajevanje izločijo vsako leto polovico sredstev – za lani je ta vsota znašala 120.000 dinarjev – od tega pa gre četrtnina za delo mentorjev.

Letos so pravilnik že dvakrat dopolnili, saj so želeli še bolje ovrednotiti kvaliteto dejavnosti v 14 kulturnih društvih oziroma amaterskih gledališčih. Leta povezujejo 23 sekcij, kjer deluje 15 mentorjev (zborovodij, režiserjev, vodij folklornih skupin, pihalnih orkestror, likovnikov, bobnarjev in koreografov). Na podlagi točkovanja bo najvišji znesek, ki ga bo lahko dobilo društvo, okoli 30.000 dinarjev, nagrade za mentorje pa bodo od 720 do 7.340 dinarjev.

Podatek, da bo mentor, ki je lani vodil štiri pevске zbere, lahko dobil vsega 7.340 dinarjev, navaja k razmišljanju o vrednosti ljubiteljskega dela. Ugotovitev namreč pove, da je za 15 posameznikov – za vse njihovo odrekanje in redno strokovno delo z več sto ljudmi – predvidenih borih 40.000 dinarjev, to pa je komaj toliko, kot znaša bruto znesek za enega samega vodjo folklorne skupine v sosednji občini.

To je zelo nazoren primer vrednotenja dela posameznikov v brežiški občini. Očitno je, da „plačilo“ ne ustreza, v isti sapi pa se vsi zavedajo pomena, ki ga imajo v kulturnem življenju prav ti ljudje. ZKO bo namreč morala delovati bolj poglobljeno, kulturna skupnost pa – tudi na račun poklicnih ustanov, ki veliko stanejo – za amaterizem zagotavljati več denarja kot do zdaj. Šele potem bo med ljubitelji manj nezadovoljstva, ki je iz bilo sodu dno ob nedavni podelitvi najvišjih občinskih priznanj. Kot je znano, je bil zborovodja za 35-letno delo „nagrajen“ zgolj s pisnim priznanjem in z ničimer drugim. VLADO PODGORŠEK

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV

Obvezno jesensko cepljenje psov proti steklini po naslednjem razporedu:

Sobota, 22. novembra
od 8. - 10. ure Veterinarska postaja

ob 9. uri: Dvor
ob 10. uri: Hinje
ob 10,30: Žvirče
ob 11. uri: Šmihel

Sreda, 26. 11.

ob 7,30: Straža
ob 8,30: Dolenjske Toplice
ob 9,30: Uršna sela
ob 11. uri: Ruperč vrh
ob 12. uri: Stopiče
ob 13. uri: Vel. Cerovec

Četrtek, 27.11.

ob 7,30: Otočec
ob 8,30: Šmarjeta
ob 9,30: Brusnice
ob 10. uri: Gabrje
ob 11,30: Mirna peč
ob 12,30: Dol. Karteljevo

Ponedeljek, 24. 11.

ob 8. uri: Orehovica
ob 9. uri: Šentjernej
ob 12. uri: Ostrog

Torek, 25. 11.

ob 8. uri: Dobrava
ob 9. uri: Škocjan

Žužemberk

Ponedeljek, 24. 11.

ob 8. uri: Srednji Lipovec
ob 8,30: Ajdovec

Torek, 25. 11.

ob 8. uri: Žužemberk
z okolico

Na podlagi republiške odredbe in Uradnega lista št. 1/80 SRS je cepljenje obvezno za vse pse, stare nad 4 mesece, in pse, ki v letošnjem letu še niso bili cepljeni.

861/47-80

SLOVENIJALES TOVARNA POHIŠTVA, BREŽICE, p. o.

razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

ORGANIZIRANJE IN VODENJE DELA PRODAJNEGA SEKTORJA

Pogoji:

- najmanj višja strokovna izobrazba ekonomske, lesarske ali gozdarske smeri z nad 3 leti delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta pri opravljanju del in nalog prodajne funkcije;
- opravljen poseben strokovni izpit za delo pri zunanjetrgovinskih poslih in aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, kar dokazuje kandidat z ustreznimi potrdili;
- ustrezne moralno-etične in družbeno-politične vrline ter ustvarjalen odnos do samoupravljanja in ustrezne organizacijske vodstvene sposobnosti, kar dokazuje kandidat z ustreznimi verificiranimi dokazili;
- kandidat mora predložiti svoj pogled na razvoj prodajne funkcije v obdobju naslednjih 4 let.

Imenovanje delavca je za štiri leta s pogojem poskusnega dela, če ne gre za delavca, ki že ima sklenjeno delovno razmerje v delovni organizaciji.

Kandidati naj vložijo ponudbe v 15 dneh po objavi z vsemi ustreznimi dokazili na naslov delovne organizacije.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po izteku razpisa.

857/47-80

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“ KRŠKO TOZD TRANSPORT

objavlja oglas za naslednja prosta dela oz. naloge:

RAZKLADANJE PREMOGA - 5 delavcev

Pogoji:

- PK delavec z nedokončano osemletko
- 1 - 3 mesece delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece
- delo v 3 izmenah

Skupni osebni dohodek znaša po pravilniku o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in na osnovi meril dela od 7.500 do 10.000 din.

Prednost imajo delavci iz bližnje okolice. Navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave sprejema kadrovska služba naše DO 15 dni po objavi oglasa.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

858/47-80

DO EMONA DOLENJKA NOVO MESTO

razpisuje dela in naloge

VODJE KOMERCIJALNEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. višja ali srednja izobrazba ekonomske-komercialne smeri ali visoko kvalificirani delavec trgovske stroke,
2. 5, 8 oz. 10 let delovnih izkušenj v trgovski stroki,
3. organizacijske sposobnosti,
4. splošne družbene kvalitete.

Kandidati naj pismeno prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: DO Emona Dolenjka, Novo mesto, Glavni trg 28.

859/47-80

POTA IN STRA

§

dežurni poročajo

ROGOVILIL PO DOLENJSKI - Novomeški miličniki so prejšnji teden pridržali do izteznitve 23-letnega Srečka Potiska iz Spodnjih Poljčan. Potisk je prišel na obisk na Dolenjsko, že precej vinjen pa obiskal hotel Metropol v času, ko so ga zapirali. Ko so mu pojasnili, da pijače pač ne more dobiti, je pričel razgrajati, tako da so morali posredovati tudi miličniki. Potisk bo tako moral Dolenjsko čez čas ponovno obiskati, tokrat zaradi razgovora pri sodniku za prekrške.

IZGINILE PLOŠČE - V Sentjerneju so prejšnji teden ugotovili, da jim je izginilo 12 lesenih opažnih plošč, zloženih pri baraki SGP Pionir pri novi osnovni šoli. Pionir je tako oškodovan za 3.000 din.

ZMANJKAL RADIOKASETOFON - V noči na 12. november je iz osebnega avtomobila Novomeščana Viktorja P., ki ga je lastnik parkiriral na Kristanovi ulici, zmanjkal radiokasetofon, vreden 3.000 din.

CESTA PONOVO ZAPRTA - 12. novembra so odprli cesto med Sentjernejem in Škocjanom, ki je bila zaradi poplav v Drami zaprta za ves promet. No, že dan kasneje pa so morali cesto zaradi novih poplav ponovno zapreti.

S „flobertom“ nad ženo in sina

Jože Mrgole končal v rokah krških miličnikov

V nedeljo ob 22. uri so delavci PM Krško prijeli 71-letnega domačina Jožeta Mrgoleta, ki ni prav nič nežno ravnal s svojo družino. Okoli 19,30 se je vrnil domov, precej v rožah seveda, in pričel prepir z ženo in sinom. Sleđnja sta se mu pri tem umaknila v dnevno sobo, takrat pa je Jože odšel po puško „flobert“ in z njo ustrelil v zid dnevne sobe. Žena je po strelu pobegnila, sin pa je Mrgoletu puško iztrgal iz rok in jo onesposobil ter vmlil očetu. Ta ga je hotel kar s kopitom udariti po glavi, pa mu je sin puško ponovno vzel, takrat pa mu je Mrgole zalučal v glavo dvoilitrsko steklenico in ga poškodoval.

Sin je moral zdravniško pomoč iskati pri zdravniku, za očeta pa so poskrbeli miličniki, ki so mu tudi odvzeli orožje.

181 - krat je bil sopotnik alkohol

Boris Pavlin o prometni varnosti letos

Natančnega odgovora na vprašanje, ali se je prometna varnost na dolenjskih cestah (maestralka je tukaj izjema) v primerjavi z lanskim obdobjem izboljšala, ni mogel dati niti razgovor s pomočnikom komandirja za prometno varnost novomeške postaje milice Borisom Pavlinom. Rezultati za letošnjih deset mesecev so namreč takšni, da na eni strani kažejo zmanjšanje števila prometnih nezgod, po drugi strani pa se je število kršitev na cestah novomeškega območja bistveno povečalo.

Boris Pavlin pravi takole: „Vključno z oktobrom smo letos zabeležili 93 prometnih nezgod, kar je v primerjavi z enakim obdobjem lani kar za 10 odstotkov manj, medtem ko kaže število predlogov sodniku za pre-

Eksplozija v kapelski šoli

Zaradi napake na plinski peči je prišlo v nedeljo do eksplozije v OŠ Kapele

V nedeljo, nekaj pred peto uro popoldne, je v prostorih osnovne šole v Kapeleh pri Brežicah prišlo do silovite eksplozije, ki je po prvih ocenah naredila kar za 800.000 din škode, tako da je pouk v njej povsem nemogoč in bo potrebna temeljite obnove. Dosedanji rezultati preiskave kažejo, da je do eksplozije prišlo zaradi močne koncentracije plina, ki je uhajal iz plinske peči.

V nedeljo okoli 15. ure je v kapelsko osnovno šolo prišel 38-letni domači učitelj Adolf Maček. Odšel je v čajno kuhinjo, ki je v prvem nadstropju, in se pričel pripravljati za pouk naslednjega dne. Pri tem je za ogrevanje uporabil plinsko peč, ki pa je bila po vsej verjetnosti pokvarjena. Napaka naj bi bila na gorilniku, saj je peč kmalu ugasnila, plin pa je, kot kaže, vseeno uhajal. Zato je povsem

verjetna domneva, da je Maček hotel čez čas ponovno prižgati, pri tem pa je zaradi velike koncentracije plina prišlo do silovite eksplozije, pri kateri je učitelj utrpel opekline po obrazu in rokah, da so ga morali prepeljati v brežiško bolnišnico.

Ogled poškodovane šole je ugotovil, da je močno poškodovan strop v prvem nadstropju, da je eksplozija na učilnicah izbilna in poškodovala vsa vrata ter okna, prišlo pa je tudi do razpok na zidovju, zato nič čudnega, da so šolska vrata

zaprli. Še sreča, da je do eksplozije prišlo v nedeljo, in ne med učnim dnevom.

Tovornjak in toror povsem uničena

Ogenj izbruhnil na električni napeljavi

12. novembra je nastal požar v tovornjaku krškega Transporta. Ogenj je naredil ogromno materialno škodo.

36-letni Leopold Salobir iz Gmajne je peljal tovornjak, naložen s papirjem, proti Liubljeni. Nekje pri Gmajni je zaduhal smrad po dimu, zato je vozilo takoj ustavil in opazil, da se nekaj kadi. Odprl je pokrov motorja, takrat pa je izbruhnil ogenj, ki se ga je Salobir polotil z gasilnim aparatom, vendar mu ni bil kos. Na pomoč so morali priložiti celo novomeški in krški gasilci, ki so ogenj sicer pogasili, vendar je škoda vseeno ogromna. Na tovornjaku je bilo namreč 6 ton papirja, ki je seveda povsem zgorel, požar je povsem uničil tudi tovornjak, tako da je samo na vozilu za 400.000,00 din škode. Škoda na uničenem papirju še ni znana, saj je zgorela tudi vsa dokumentacija. Kot kaže, je ogenj nastal na električni napeljavi. Zaradi požara je bil promet na magistrali dalj časa oviran, kar sedem ur pa je potekal enosmerni.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Pri Novomontaži so prejšnji teden ugotovili vlomilski obisk v naravno skladišče na gradbišču pri stanovanjskih blokih na Cesti herojev. Odtrgana obešanka na vratih in manjkajoči kolobar 300 metrov dolgega električnega kabla sta dovolj zgovorno pričala o dejavnosti vlomilca. Le kje se bo povečala poraba elektrike?

• Novomeški miličniki so prejšnji teden pridržali do izteznitve 24-letnega Alojza Derganca iz Velikih Brusnic. Zalotili so ga za volanom osebnega avtomobila in vse bi se verjetno srečno končalo, ko Derganca ne bi najprej izdala rdeč nos in zelen balon, nato pa še nekaj odvečnih besed, namenjenih miličnikom.

• V prostorih za pridržanje pa je 14. novembra končal tudi 23-letni Leon Simčič iz Novega mesta. Razgrajal je na plesu v novomeški športni dvorani, pri tem pa razbil tudi ogledalo. Verjetno se je ob pogledu vani ustrašil samega sebe. Ustrezna reakcija.

• V soboto popoldne so novomeški miličniki pridržali tudi 25-letnega Silva Oparo iz Gornje Dobreve. Ker mu v gostišču Na trgu niso hoteli že vinjenemu postreči s pijačo, je pričel razgrajati in natakariju groziti s pretepom. Da je ostalo le pri groznjah, so poskrbeli miličniki.

ZIDANICA GORELA

V soboto zvečer je prišlo do požara v zidanici na Vrtači pri Semiču, ki je last Franca Jakšeta iz Osojnika pri Semiču. V zidanici sta v času požara prebivala Alja in Zofija Ružnič, ki sta kurila v krušni peči. Zaradi neočiščenega in že dotrajanega dimnika so iskre padale na drva in slamo, ki sta bila zložena na podstrešju. Ogenj je seveda uničil celotno ostrešje, požar pa so pogasili člani PGD Semič. Gmotne škode je bilo za 40.000 din.

LEPILO SE JE RAZLILO

V četrtek popoldne je prišlo v Mali vasi do prometne nesreče, ki jo je zakrivila prevelika hitrost tovornjaka, ki ga je od Trebnjega proti Dobriču peljal voznik Gorjancev Bojan Kus s Pristave pri Podbočju. Vozilo je zapeljalo na bankino, tovornjak se je prekucnil in obstal pod nasipom na kolesih. Pri nesreči se je iz tovornjaka razlilo lepilo, tako da je gmotne škode za 45.000 din. Zaradi nesreče cesto na tem delu popravljajo in je zategadelj ozka in slabo prevozna.

KRONIKA NESREČ

AVTOMOBIL S CESTE - 29-letni Slavko Slak z Dvora se je v soboto proti večeri peljal z osebnim avtomobilom od Soteske proti domu, pri Dolnjem Kotu pa je vozilo zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v skalo. Slak se je pri tem poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, medtem ko je na pločevini za 15.000 din škode.

PREKUCNIL SE JE NA TRAVNIK - V nedeljo opolnoči se je

PREKUCNIL SE JE NA TRAVNIK

V nedeljo okoli 1. ure ponoči se je 32-letni Jože Berant iz Brestanice peljal z osebnim avtomobilom in Ljubljane proti Zagrebu, pri Podgračnem pa ni upošteval omejitve hitrosti na 40 km/h. Dohitel je avtomobil Spasoja Dimitrijeviča iz Grocke in se mu skušal izogniti, pri tem pa je vozilo zdrknilo na levo in se prekucnilo na travnik. Tudi Dimitrijevič, ki se je umikal Bergantu, ni odnesel cele pločevine, trčil je v betonski robnik. Pri nesreči se je poškodoval 30-letni Ernest Hribar iz Brestanice, ki so ga odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico, na pločevini pa je nastalo kar za 160.000 din škode.

Franc Kastelic peljal s traktorjem čez Gorjance proti Novemu mestu, pri Jugorju pa zapeljal na levo čez rob ceste in se prekucnil na travnik. Na srečo jo je voznik odnesel brez poškodb, na vozilu pa je za 15.000 din škode.

PO SNEGU V TOVORNJAKU - V četrtek se je 23-letni Oton Hančič iz Semiča peljal z osebnim avtomobilom na magistrali iz novomeške smeri proti Zagrebu. Pri Kromovem gaju na zasneženem cestišču pričel zanašati. Zdrknil je v levo in trčil v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal 27-letni Slobodan Jovanović iz Krškega. Pri nesreči si je 25-letni sopotnik v osebnem avtomobilu Krčan Siad Mujarič pretresel možgane, da so ga morali prepeljati v bolnico. Materialne škode je bilo za 90.000 din.

KONČAL OB HIŠNEM DREVESU

V soboto ob 12.15 je prišlo do Raki do hude prometne nesreče, kateri se je težje poškodoval 46-letni Franc Resnik iz Straže 11 pri Raki. Resnik je omenjenega dne vozil osebni avto od Rake proti Sečoveljski mehi voznjo po klancu navzdol pa je je v ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo. Pri hiši številka 15 je s ceste zavozil na dvorišče in trčil v drevje. Na pločevini je bilo za 25.000 din škode.

ZASPAL

23-letni Ivan Mozic iz Vrha nad Boštanjem 33 se je v nedeljo ob 1.30 peljal z osebnim avtomobilom med Planino in Sevnico. Nekje pri Sevnici je Mozic za volanom zaspeval, zaneslo ga je v levo, kjer je trčil v železniško ograjo in jo poškodoval. Vozilo je obstalo na škarpi. Voznik se je pri nesreči poškodoval, materialne škode pa je bilo za 20.000 din.

NA VLAKU RAZBIJAL

Krški miličniki so v nedeljo ob 12.30 pridržali do izteznitve 24-letnega Radoja Čiča, začasnega stanobnika v Celju. Čiča se je v nedeljo vračal iz Prijedora v Celjo, med vožnjo pa se ga je napil in brez pravega vzroka pričel razbijati šipe in razgrajati. Prav nič nežen ni bil v Krškem tudi do miličnikov, ki so mu temu ustrezno priskrbeli prostor za počitek.

ODNESEL OBLAČILA

V noči na soboto je neznanec vlomil v poslovalnico „S/A“ na Cesti 4. julija v Krškem, last TP Mercator - tozd Preskrba Krške. Storilec je s kamnom razbil izločevalno okno in skozi luknjo splezal v trgovino. Odnesele je nekaj moških bund in ostalega tekstila, skupaj vrednosti 124.000 din. Za storilec poizvedujejo.

Boris Pavlin: „Nesreč je sicer manj, zato pa kršitev precej več.“

hitrosti v naseljih. Radarske kontrole dajejo večkrat prav zadržujoče rezultate, saj v enem samem dnevu naštejemo celo po sto in več kršiteljev. Med njimi je najti celo avtobuse in tovornjake.

Prav takšen odnos do prometnih razmer je slej k o prej kriv tudi za 140 lažjih telesnih poškodb v prvih letošnjih desetih mesecih pa za 40 mudo ranjenih in šesterico mrtvih. Resda med njimi ni pešcev, za razliko od let nazaj, zato pa tokrat smrt žanje med traktoristi, sopotniki, vozniki. Svarila ter takšne in drugačne akcije ostajajo kot bob ob steno, vsaj kar zadeva traktoriste.

B. B.

Z GLOBTOUROM NA BELE SMUČINE
od 3. januarja do sredine februarja 1981

APARTMAJI
Avstrija:

Gerlitz, Innerkrams, Klippitzthoerl, Koralpe, Weissbriach, Nassfeld (Mokrine), Lienz, Sillian, Bad Hofgastein, Eben im Pongau, Kleinarl, Mauterndorf, St. Gilgen, Ramsau.

Italija:

Kronplatz, Stefansdorf, San Martino di Castrozza, Sella Nevea.

HOTELI
Avstrija:

Bad Kleinkirchheim, Innerkrams, Klippitzthoerl, Nassfeld, (Mokrine), Peče, Reichenfels, Lienz, St. Jakob, Sillian, Mauterndorf, Weissbriach.

Italija:

Meransen, Andalo, Rasen, San Giorgio, Veneto - Falcade, Ravascletto.

ARANŽMAJI ZA 29. NOVEMBER:

Bled, Kranjska gora, Jezersko, Koper, Portorož, Rab, Poreč, Čateške, Šmarješke in Dolenjske Toplice, PRAGA, BERLIN, BEOGRAD Z BARANJO.
REZERVACIJA RENT A CAR VOZIL po telefonu 25-125 in 25-789 vsaj DVA DNI PRED NAJEMOM.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

GLOBTOUR NOVO MESTO, Cesta komandanta Staneta 19, telefon: 068/25-125, 25-789.

OZIMNICA
Tradicionalne pakete
ETA OZIMNICE

lahko kupite v najbližji živilski trgovini ali naročite pri vaši sindikalni organizaciji

„NOVOLES“, lestni kombinat
Novo mesto—Straža, n. sol. o.

Delavski svet
TOZD ŽAGA STRAŽA

razpisuje prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJA PROIZVODNJE ŽAGALNICE

Pogoji:
— višja šola lesne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del in nalog

2. VODJA SPLOŠNEGA ODDELKA

Pogoji:
— višja šola pravne, upravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju teh del in nalog
Kandidati morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati še pogoje organizacijske in vodstvene sposobnosti in moralno politično neoporečnost.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DSSS
objavlja prosta dela in naloge

OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE v oddelku DSSS Krško

Pogoji:
— srednja šola ekonomske smeri, 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del in nalog
Poskusno delo traja 60 dni.
Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

„NOVOLES“, lestni kombinat
Kadrovsko—socialna služba
68351 Straža

Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem zbiranju ponudb.
860/47-80

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

II. ZVEZNA LIGA - SEVER, ženske, 11. kolo: NOVO MESTO - DI TROKUT 23 : 21 (13 : 10).
NOVO MESTO : J. Štrukelj, Grgič 6, Paradiž, D. Štrukelj 2, Iličin, Sitar 2, Jakše, Bon 1, Ovniček 3, Mršnik 9, Udovč.
LESTVICA: 1. Rudar 21, 8. Novo mesto 10.

V 1. spomladanskem kolu igrajo Novomeščanke v gosteh z Zametom.

II. ZVEZNA LIGA - SEVER, moški, 11. kolo: INLES - MEHANIKA 26 : 18 (12 : 9).

INLES: Gelze, Radič 2, Ilc 1, Abrahamsberg, Fajdiga 3, Zuk 1, Karpov 2, Križman 5, Ambrožič 1, Mate 10, Putre 1, Kljun.
LESTVICA: 1. Aero Celje, 7. Inles 11.

V 1. spomladanskem kolu gostijo Ribničani Slavonijo DI.

II. ZVEZNA LIGA - ZAHOD, moški 4. kolo: PULJANKA - NOVO MESTO 85 : 83 (5 : 42).

NOVO MESTO: P. Seničar 18, Munič 26, Ivančič 10, S. Seničar 2, Zupevec 19, Plantan 8.

LESTVICA: 1. Jug 6, 8. Novo mesto 4.

V 5. kolu gostijo Novomeščanke vrsto mariborske TIME.

II. SKL - zahod: KOČEVJE - AET TOLMIN 83 : 73 (39 : 33).

II. SKL - vzhod: SENTJÜR - BREŽICE 82 : 86 (38 : 40), LITUA - STRAŽA 97 : 62 (50 : 38) in PODBOČJE - DRAVA 75 : 59 (36 : 35).

Pari 3. kola: Cerknica - Kočevje, Straža - Podbočje, Brežice - Dravograd.

SOL, moški, 4. kolo: PIONIR - BREZOVICA 3 : 0 (13, 11, 11).

LESTVICA: 1. Pionir 8
V 5. kolu gostujejo Novomeščanke pri ekipi Triglava.

SOL, ženske, 4. kolo: GORJE - KRKA 3 : 1 (12, -5, 8, 10).
LESTVICA: 1. Branik 8, 10. Krka 0.

V 5. kolu bodo Novomeščanke imele v gosteh ekipo Branika.

STRELSKO
TEKMOVANJE
V MOZLJU

Komisija za športno dejavnost pri OO ZSMS Mozolj je organizirala za vse kraje KO Mozolj zanimivo tekmovalno v streljanju z zračno puško. Udeležilo se ga je 20 tekmovalcev. Po dramatičnem zaključku je presenetljivo zmagal Franc Salamon, drugi je bil Janko Senekovič, tretji pa Miroslav Kuzma.

Čeprav smo tekmovalje organizirali za celotni KO Mozolj, so se ga udeležili predvsem mladinci in mladinke OO ZSMS Mozolj. Ker so mladi pokazali veliko zanimanja za to športno panogo, so se odločili, da bodo prihodnje leto poskušali ustanoviti strelsko društvo.
MIROSLAV KUZMA

Dovolj zaloge za pomlad?

Izreden Inlesov uspeh v zadnjem jesenskem srečanju - Tudi Novomeščanke na odmor z zmago - V zlati sredini

Zadnje jesensko kolo v obeh drugih ligah je prineslo dolenjskim predstavnikom pri fantih in dekletih popoln izkupiček. Inlesovi rokometiši so po poročilih našega dopisnika iz Ribnice pokazali eno najboljših iger v zadnjih nekaj letih in povsem nadigrali vrsto vodilne Mehanike, medtem ko se Novomeščanke vse bolj oddaljujejo od nevarnih voda na koncu tablice. Tokrat so premagale ekipo Trokuta brez večjih težav.

Pred kar 500 gledalci v ribniški športni dvorani so inlesovci nepričakovano visoko premagali favorizirane goste in jim tako prizadejali drugi poraz v letošnjem prvenstvu. Svoje dobre igre v zadnjih kolid so tako

„lesarji“ kronali z izdatno zmago in ponovno dokazali, da ekipa po kvaliteti sodi v vrh drugoligaške družbe. Jesenska zaloga točk je tako izdatnejša, kot je kazalo po nekaj nesrečnih porazih na startu, in prav škoda, da je prvenstva za letos konec.

Podobno je z rokometišicami. Navzlic nekaj izredno težkim nastopom med tednom, ki pa so prinesli naslov pokalnega zmagovalca za območje SRS, so tudi v zrednem jesenskem nastopu pokazale dokaj dobro igranje in zasluženo ugnale vrstnice DI Trokuta. S to zmago so se Novomeščanke pridružile ekipam v sredini lestvice in tako lahko dokaj mirno čakajo na spomladanski start in razplet ob koncu tekmovalja. Kaiti po sedanjem zbiru točk (10) bi Novomeščanke morale tudi v prihodnji sezoni ostati v drugoligaški konkurenci.

Še brez izgubljenega niza

Odbojkarji nadaljujejo z zmagami, dekleta s porazi

Tudi po štirih odigranih kolid v slovenski odbojkarjski ligi ostajajo novomeški odbojkarji še brez izgubljenega niza, medtem ko so dekleta osvojila prvi set šele v soboto v Lescah.

Pionirjevci so v soboto v Sentjerneju gostili ekipo Brezovice in ponovno ob dokaj lagodni igri prepričljivo zmagali. Podobno bo verjetno tudi v naslednjem kolu, ko Novomeščani gostujejo pri Triglavu.

Za razliko od fantov pa dekleta še naprej ostajajo brez točk, le s to razliko, da so v soboto vendarle osvojile prvi niz na gostovanju v Lescah. Kaj več pa o tem srečanju ni vredno zapisati. Novomeščanke čaka v naslednjem kolu izredno težek nasprotnik, saj bodo v novomeški športni dvorani imele v gosteh vrsto vodilnega Branika.

»Dolenjski list«
v vsako družino

V Pulju na pragu podviga

Novomeščani za las prekratki za veliko presenečenje v Pulju - Popravni izpit v soboto proti mariborski TIMI

sprotnika, ki je sredi 1. polčasa vodil že z 19 koši prednosti. Vsi so že računali na pravi polom novomeške vrste, ki pa je v drugem polčasu ponovno pokazala zobe in od minute do minute zmanjševala prednost. Z odlično zonsko obrambo so gostje povsem onemogočili glavne strelce Puljanke in tako v zadnji minuti izenačili rezultat na 83 : 83. Sreča je bila tokrat na strani domačinov, saj so tudi zadnji napad na srečanju imeli Novomeščani, vendar ga niso realizirali.

Poročila iz Pulja govore tudi o pristranskem sojenju, ki je bilo vseskozi na strani fizično močnejših domačinov. Sicer pa poraza proti ekipi Puljanke nikakor ne gre jemati tako tragično, kot kaže rezultat.

Dve izgubljeni točki lahko novomeški košarkarji nadomeste že v sobotnem srečanju z ekipo mariborske TIME in se ji tako maščujejo za poraz v finalnem pokalnem srečanju. Dobre igre in forma novomeške ekipe te možnosti ne izključujejo.

ZMAGI KOČEVJA
IN RIBNICE

V 8. kolu ljubljanske keglaške lige sta se v ribniškem domu JLA pomerila vrsti Kočevja in Ilirije. Slavili so domači z 2:79 : 2:178. Najboljši pri Kočevjih so bili Pelajčič 412, Trpin 398 in Kosten 389.
Pri dekletih pa so Ribničanke ugnale ekipo Slovana z rezultatom 4:800 : 4:633. Najboljše so bile Lovšin 855, Radivojevič 822 in Kolakovič 814.
M. G.-č.

Šport

TRETJI POLČAS

• Zadnje letošnje prvenstveno srečanje so rokometišice odigrale v Sentjerneju, enako odbojkarji. Vzrok: zasedenost novomeške športne dvorane ob smučarskem sejmu.

• Zanimiv dogodek se je pripetil v Lescah pred pričetkom prvenstvene tekme med odbojkaricami Gorja in novomeške

Krke. Ker ni bilo delegiranih sodnikov, sta se ekipi sporazumeli, da bo srečanje vodil blejski sodnik Kobal, ki si je sicer tekmo prišel le ogledat. Organizacija prvenstva pa taka!

• O izrednem uspehu novomeških rokometišic poročamo na drugem mestu, tokrat nekaj bolj obrobnega. Trener Novomeščank Štrukelj je pred finalnim srečanjem sklenil dve stavi: eno z Ljubljancami, da bodo srečanje dobili z najmanj petimi goli razlike (Ljubljancanke, seveda), drugo, intimnejšo, pa s svojim pomočnikom o uspehu svojih varovank. Le štirinajst sekund je manjkalo, pa bi izgubil obe stavi.

• Slavje novomeških rokometišic ob ljubljanskem uspehu se je nadaljevalo tudi v družinskem krogu. Bolj ali manj je znano, da z ekipo živi cela družina Štrukeljevih. Janez je trener, žena Danica ena ključnih igralk, Jana pa prva vratarka novomeškega moštva.

STOPICE PETE,
NOVO MESTO OSMO

Te dni je bilo v šentjernejski športni dvorani finalno tekmovalje zimskega rokometnega prvenstva za pionirke. Med osmimi najboljšimi iz predtekmovalj sta bili tudi ekipi Stopice in Novega mesta. Mlade Stopičanke so ob koncu zasedle dobro peto mesto, medtem ko so bile njihove vrstnice iz Novega mesta osme.

BOKSARJEM
DESET ZLATIH

B. K. „Kamnik“ je v nedeljo, 16. novembra, pripravil v dvorani Mekinje prvenstvo Slovenije v boksu, ki se ga je udeležilo tudi 8 predstavnikov iz Dolenjskih Toplic in 3 iz novoustanovljenega kluba „Pionir“ iz Novega mesta. Dolenjski predstavniki so osvojili kar deset zlatih medalj in eno srebrno.

Rezultati: Zlate kolajne - mladinci: Jože Zoran (muša kat.), Iztok Špehar (papir kat.), Igor Nardin (peresna kat.), Franc Struna (poltežka kat.), Iztok Mavsar (težka kat.), Anton Glavaš (srebrna medalja v polsrednji kat.)

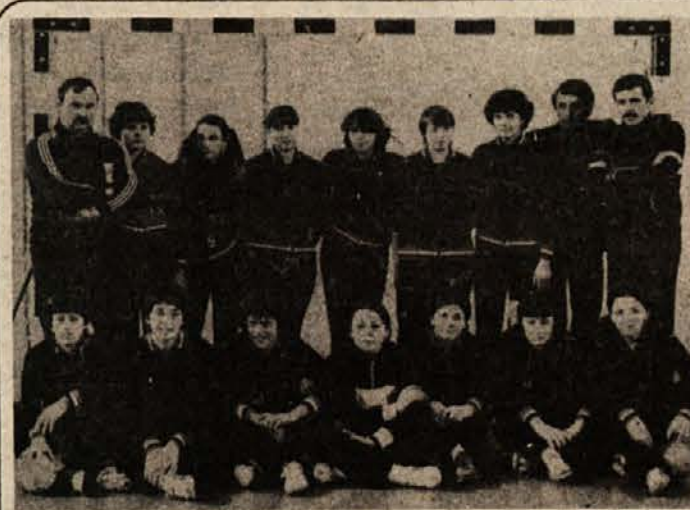
Clanski prvaki Slovenije: Igor Gričar (polsrednja kat.), Miro Rajčič (srednja kat.), Miro Milojkovič (poltežka kat.), Marko Poljak (težka kat.)
J. P.

Najdragocenejši pokal v novomeški vitrini

12. november bo ostal v zgodovini ne le dolenjskega rokometu, pač pa ekipnega športa nasploh, zapisan z velikimi črkami. Novomeškim rokometišicam je namreč uspelo v finalnem pokalnem srečanju na območju SRS premagati ljubljansko Olimpijo in se tako uvrstiti med 8 najboljših jugoslovanskih ekip. Veliki pokal z vgraviranimi imeni dosedanjih zmagovalcev, je v ljubljanski športni dvorani na Kodeljevem podelil predsednik RZS Tine Brilej, ob tej priložnosti pa je trener Novomeščank Janez Štrukelj prejel tudi zlato trenersko značko, najvišje priznanje za delo na trenerskem področju.

Novomeščanke so v Ljubljani zaigrale taktično izredno zrelo, čeprav je kvaliteta srečanja zategadelj nekoliko trpela. Tekma je bila vseskozi izredno izenačena, zmagovalca pa je bil odločen vsega nekaj sekund pred koncem, ko so Novomeščanke preko Štrukljeve izsilile sedemmetrovko, ki jo je realizirala Mršnikova.

Vesetje v novomeškem taboru je bilo nepopisno, največji uspeh dolenjskega rokometu pa so si na Kodeljevem prigrade: J. Štrukelj, Grgič, Turk, D. Štrukelj, Iličin, Sitar, Jakše, Bon, Štajkovec, Ovniček, Mršnik in Udovč.

ZMAGOVALEC POKALA SRS - Zmagovalna ekipa letošnjega pokalnega rokometnega tekmovalja na območju SRS, ekipa Novega mesta. Na posnetku ni Iličinove, ki pa je igrala v Ljubljani.

Marta Bon, kapetan ekipe: „Biti najboljši v najmočnejšem tekmovalju. Mar ni to uspeh?“

Janez Štrukelj: „Zmagoslavje je sad trdega šestletnega dela.“

„REZULTAT ŠESTLETNEGA DELA

Po nenadejanem uspehu je bilo vzhduše v novomeškem taboru izredno. Dekleta so takole ocenila uspeh:

Jana Štrukelj: „Pokal smo si želele, čeprav v tako hudi konkurenci nismo upale preveč misliti nanj. Sedaj je v naši bogati vitrini gotovo najbogatejši.“

Vesna Grgič: „Zasluga za uspeh gre vsem: izralkam, trenerjem in vsem, ki so nam stali ob strani.“

Milka Mršnik: „Zadnjih štirinajst sekund je bilo najtežjih doslej, odgovornost pred zadnjim strelom iz sedemmetrovke, veliko. Srečna sem, da sem mu bila kos.“

Marta Bon: „Med vsemi pokalnimi srečanji je bilo to proti Olimpiji zagotovo najtežje. Srečna sem, da smo izmed preko 100 ekip, ki so letos sodelovale v tem tekmovalju na območju SRS, prejele zmagovalni pokal prav me.“

Danica Štrukelj: „Kot najstarejša igralka kluba sem uspeha tolikanj bolj vesela.“

Tatjana Sitar: „Enako kot zmage sem bila vesela sprejema in čestitk svojih gimnazijskih kolegov. Bilo je enkratno.“

Silva Iličin: „To je bila ena najbolj grobih in živčnih tekem, na koncu pa je poleg sreče zmagala tudi pravica.“

Janez Štrukelj: „Pokal je rezultat šestletnega trdega dela z ekipo. Navzlic nekaterim spodsrdjajem, nerazumevanju, bojem izven igrišča, so dekleta dokazale, da sodijo v sam vrh slovenskega rokometu, to pa potrjujejo tudi rezultati v zveznem merilu.“

NAGLUŠNA KAMERA

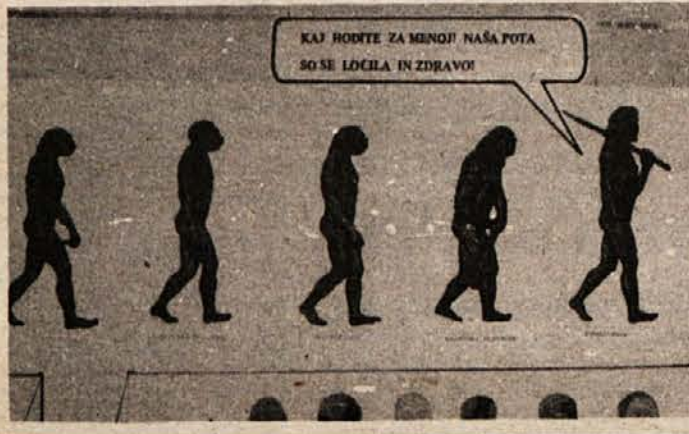
foto slišal:
Milan Markelj

PRIJETEN „BIFEJČEK“ NA PROSTEM SEM SI PREDSTAVLJAL DRUGAČE...

KAJ RODITE ZA MENOJ NAŠA POTA SO SE LOČILA IN ZDRAVO!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

MARSIKDO DVOMI v uspeh raznih akcij, ker že iz izkušenj vemo, da vsiljeno nikoli ni dobro, pač pa se da sporazumno z dobro voljo marsikaj spremeniti. Predvsem bi potrebovali precejšnje število res dobrih kmetijskih strokovnjakov, ki bi se morali za napredek našega kmetijstva prav žrtvovati, če bi hoteli res kaj doseči. Izkušnje nam povedo, da je treba mnoge stvari praktično izvesti, ker gola teorija ni zanesljiva. Tako na primer neke vrste pšenice na enem kraju dobro uspevajo, nekaj metrov niže pa sploh ne in je zaman drago gnojenje in draga setev, ako uspeha ni.

SEDANJI SISTEM plačevanja uslužbencev v ustanovah in zavodih je zastarel in ni več v skladu z družbenim razvojem in demokratičnimi načeli družbene ureditve. Togi predpisi, ki določajo plačo uslužbencev glede na delovno dobo, strokovno izobrazbo in delovno mesto, ne glede na to, kakšen je uspeh dela, ne spodbujajo uslužbencev, da bi uspešnejše delali. Zato zapuščajo nekateri uslužbenci z višjo in srednjo izobrazbo ustanove in se zaposlujejo v gospodarskih organizacijah, ker imajo tam do 24 odst. večje osebne dohodke.

DISCIPLINSKA KOMISIJA v Jugotanimu v Sevnici je neki dan razpravljala o delavcu, ki se je med službo napil. Pokazalo se je, da je takih pojavov več, žal vedno med istimi delavci, čeprav vedo, da se na službeno mesto ne sme nositi alkoholne pijače. V upravi podjetja so povedali, da že več let bijejo brezuspešen boj s tovarišico, ki ima znotraj tovarniške ograje „črni vinotoč“.

TOPLIŠKI VODOVOD še vedno rad nagaja. Gospodinj se jezijo, ko kar naenkrat zmanjka vode. Prepričani smo bili, da bo letos obnovljen vodovod v redu deloval, žal pa ni tako. Treba bo preiskati vzroke, da ne bo godrnjanja zaradi vode.

PROIZVODNE ZMOGLJIVOSTI se bodo neprimerno povečale in bo tovarna Zlatorog lahko v celoti zadovoljila potrošnike.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
17. novembra 1960)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Trte na hlevskem gnoju rade zгоре

(Bil je) čas, v katerem se je smatralo gnojenje vinogradov oziroma gnojenje trt za nepotrebno, da še celo škodljivo. Za škodljivo se je smatralo posebno gnojenje s hlevskim gnojem. Reklo se je, ako se trta s hlevskim gnojem pognoji, se trte suše, ker na gnoju zгоре. In trtam se ni gnoilo ne le po Kranjskem, marveč tudi po drugih vinorodnih deželah. Ako so trte opešale v rašči ter rodovitnosti, pomagalo se je v nekaterih krajih s tem, da se jih je obsulo s trato, ali pa le z zemljo, osobito kaj rado, kjer je bilo le mogoče – z laporom. Tako gnojitev se je imenovalo ob kratkem zemljanje.

(Naši) in ogerski ministri so se posvetovali glede gradnje bosenskih železnic. Avstrijska vlada zahteva zvezo z Bosno se Spljetom, katere se Mažari branijo z vsemi silami. Ogrji zahtevajo naj se Bosna zveže naravnost in samo z Budimpešto. Avstrija plačuj, pa molči. Torej zopet ogerska zmaga.

(Nesreče) pri premoškopih so se jele ponavljati, posebno v Bruckenu na severnem

Češkem. Ni še dolgo, kar so imeli nad sto mrtvih, zopet včeraj se je ponesrečilo trinajst ljudi, devetnajst jih je pa bolj ali manj težko ranjenih. Kaj je krivda.

(Zadnji) čas je, da se saj boljši živinorejci zdramijo in da s svojim dobrim izgledom vplivajo na to, da lepe in dobre živali ne prodajajo, ampak doma obdrže za zboljšanje domače reje, kajti lepe in dobre krave so v rokah skrbnih živinorejcev najtrdnjša podlaga za uspešni razvoj in napredek domače živinoreje.

(Oglas) Deklica, ktera je šolski pouk dostala, pa je za službo pri gospodarstvu preslabotna, dobi lahko službo v Novem mestu. Ponudbe naj se pošljejo opravištvu Dolenjskih Novic.

(Podjetje) brez konkurence išče zanesljive potovalce (agente) za prodajo novih stvari. Visoka provizija zagamčena.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
15. novembra 1900)

PO SVETU OKOLI

NAJMANJŠI – Japonska tvrdka Toshiba je izdelala mini-aturni televizijski aparat in ga radovednim bodočim kupcem pokazala na nedavni razstavi elektronike v Tokiu. Za razliko od prejšnjih mini televizorčkov, ki so ostali do danes le prototipi, bo Toshiba svoj proizvod kmalu poslala na tržišče. Učitelji se že zdaj bojijo, da bodo dijaki pod klopmi namesto v stripe buljili v televizorje.

DRACOCENOST – Gotovo pa si ne bo mogel vsakdo privoščiti proizvoda švicarskega urarja Constantina iz Zeneve. Ta je v svoji delavnici izdelal najdražjo uro na svetu. Kupec, ki želi ostati neznan, je zanjo odštel 122 milijonov dinarjev (novih!). V uro je vgrajenih za 130 karatov diamantov. Odveč je pripomniti, da je ohišje iz suhega zlata. Poznavalci pravijo, da je kupec naredil dobro kupčijo, saj je vrednost ure vsak dan nekaj višja in bo ob koncu leta vredna že nekaj milijonov dinarjev več. Dodajmo še to, da ima ura garancijo – enoletno. Vsaj po tem je taka kot so druge.

KAKŠNA OPOJNOST? – Bliža se zima in množična smučarska histerija, ki ji pravijo tudi bela opojnost. V naši sosedni Avstriji pa so iz leta v leto bolj v skrbeh, saj ugotavljajo, da je bela opojnost močno okrepljena z žganimi pijačami. Zdravniki opozarjajo, da se na smučiščih vse več popiva, čemur sledijo najrazličnejše nezgode, nerodnosti in neprijetnosti. Letos bodo v Avstriji posebni smučarski čuvaji izločali s smučišč z alkoholom „otovorjene“ smučarje.

NAJVEČJA V VESOLJU – Vse skupaj, kar smo doslej napisali, pa ni nič drugega kot trenutek ničevosti ob silnem odkritju astronomov. Odkrili so namreč največje nebesno telo v našem vesolju (drugega tako ne poznamo). Gre za kvazar, kategera premer ocenjujejo na 842,4 milijona kilometrov. Naša Zemlja ima, če jo vzamemo za primerjavo, kar 58.000-krat manjši premer. V tolažbo črnogledim: velikanski kvazar je za naše pojme neznansko daleč.

Ribištvo je pomembna panoga gospodarstva in v njem leži veliko upanja, tod: morske pašnike je treba pazljivo izkoriščati, da ne bodo ladje prazne samevale v pristaniščih.

Se veriga življenja v morju rahlja?

Brezobziren ulov sardin, inčunov, slanikov in drugih rib, ki žive v velikih jatah, ogrožajo življenje v morju – Morska njiva je bogata, ni pa neizčrpna

Zgodi se, da začne morje na površini, veliki za tri nogometna igrišča, nenadoma vreti. Kipi in šumi, se belo lesketa. Po pradavnem nagonu so kmalu na prizorišču galebi, ki se spuščajo v kipečo vodo in goltajo drobne ribice. Te so namreč, zbrane v nekaj milijonskem številu, povzročile vrenje morja. Izdajalsko početje privabi tudi podvodne roparice: tune, barakude, morske pse. Morje kmalu pordeči od krvave pojedinje, medtem ko se jata rib čvrsto drži skupaj po stotisočletni preizkušeni metodi. Na tisoče rib iz jate pogine med zobmi in v kljunih roparic, a večina ostane. Tako je bilo, vendar kaže, da ne bo več dolgo. Med roparice, ki se hranijo z ribjimi „čredami“, se je vpisal tudi človek; njegova požrešnost in brezobzirnost pri izkoriščanju naravnega bogastva pa je znana.

Sardine, inčuni, slaniki in druge ribe, ki žive v velikih jatah, predstavljajo zelo pomemben člen v življenjski verigi. Razen planktona, prvega člena v prehranjevalni verigi, ki sega od mikroskopsko majhnih organizmov do orjaških, več ton težkih kitov, predstavljajo prav jate rib vir hrane za večino ostalih večjih živali v morju. Od bogastva teh jat je odvisno življenje mnogih vrst. Prav zaradi tega so nekateri strokovnjaki za proučevanje morja postavili resno vprašanje, ali ni moderni ribolov načel ribjega bogastva v svetovnih morjih na najbolj občutljivi točki. Moderno opremljene ribiške ladje sledijo velikim jatom rib in jih sistematično lovijo, predelujejo, kuhajo,

sušijo, meljejo v živinsko krmo. Poprej so bile na udaru predvsem velike jate, ki so se pojavljale na morski površini in povzročale omenjeno kipeenje morja, zdaj moderne elektronske naprave sledje jatom tudi v nekaj varne globine. Marinologi menijo, da je svetovni ulov nevarno zrahljal življenjsko verigo v morju.

Doslej je zbiranje v velike jate omogočilo preživetje in obrambo pred roparicami, zdaj pa jim seka nit obstoja prav to. Ogronne ribiške mreže zajamejo tudi do 200 ton rib, se pravi, da je mogoče potegniti na suho vso jato rib. Po takšnem ulovu od jate ne ostane nič. Trebuhi ribiških ladij in tovarne za predelavo rib so nenasitni, še posebno, ker se v svetu potreba po proteinih sunkovito dviga in na morske pašnike odhajajo ribiške ladje držav, ki so prej samo opazovale lov tradicionalnih ribiških dežel. Ladje so vse bolj opremljene, pomagajo jim radarji, sonarji in druge naprave za odkrivanje ribjih jat, mreže so vse večje, samo rib je vse manj.

Kaj takega bi sicer morali pričakovati. Pred nekaj desetletji je bil razviti svet že priča nenadnemu zmanjšanju ribjega bogastva. V letih od 1930 naprej je na zahodnih ameriških obalah cvetela industrija predelovanja pacifiške sardine. Slone-la je na bogatem ulovu. Dvajset let ulova in ribje črede so skoraj povsem izginile. Tovarna za tovarno je nehala delati in leta 1950 jih je obratovalo samo še 9 od nekdanje stotnije. Takrat

so mislili, da gre za nihanje v naravnem ciklusu in da se bodo pacifiške kalifornijske sardine vrnile. Danes nič več ne upajo tega.

Podobna usoda je doletela slanike v severnem Atlantiku stoletno domnevo norveških ribičev. V šestdesetih letih se njihovo število nevarno skrčilo. Pred nekaj leti pa se je enake pripetilo z inčuni ob obalah Čila in Peruja. Sprva so marinologi menili, da je izginotje inčunov pozročila spremenjena temperatura obalnih voda, za skrbljenim ribičem so obljubljali, da se bodo v nekaj letih vrnile bogate ribje jate. Pri inčunih je dovolj, da se vode ogrejejo za nekaj stopinj in že upade njihovo število. Leta 1970 so v najbolj ugodnih pogojih perujski ribiči ulovili 11 milijonov ton inčunov. Dve leti kasneje so se ladje prazne vračale v pristanišča.

Ko so se ob perujske obale vrnile hladnejše vode, se milijonske jate niso.

Manj optimistično razpoloženi strokovnjaki pravijo, da bi morali že danes ribolov omejiti na razumne mere. Ne bi smeli zajemati celih jat in loviti veliko le nekaj vrst rib. Morske pašniki so bogati in nudijo obilo hrane za lačno človeštvo, sadove morja je treba razumno je pobirati. Prehrana bi se uvedbo novih ribjih vrst in dnevne jedilnike popestrila obogatila, hkrati pa bi vsestranski ulov ne ogrožal obstoja najbolj občutljivega in pomembnega člena v morski življenjski verigi.

Delovna skupnost GLASBENE SOLE „MARJAN KOZINA“ NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge:

– TAJNIKA – ADMINISTRATORJA za polovični delovni čas

Pogoji: štiri - ali dveletna srednja administrativna šola. Kandidati naj pošljejo vloge v 15 dneh po objavi razpisa.

Žveplene ceste

Snov, ki bo zamenjala asfalt – Iz premoga

Lanskega avgusta so se vozniki na avtocesti, ki pelje iz teksškega mesta San Antonio, začudeno ozirali po dvokilometerskem pasu ceste. Namesto asfalta je bila na tem delu položena neka nova, čudna snov rdečkasto rjave barve. Strokovnjaki, ki so „pobarvali“ cesto, menijo, da se kmalu ne bo več treba čuditi novemu asfaltu, saj bo postal vsakdanja stvar.

Rdečkasto rjava prevleka na cesti je plod raziskav raziskovalnega instituta v San Antoniu. Tamkajšnjim kemikom je uspelo iz žvepla, ki ga kemično obdelajo z ogljikovodiki, pridobiti čvrsto snov, po lastnostih in uporabnosti podobno asfaltu. Od asfalta se razlikuje predvsem po tem, da je ne pridobijo iz nafte, kar je tudi osnovni motiv, da so se raziskovalci

lotili poskusov. Nafta je vse dražja in kaj dosti dolgo je ne bo na voljo za vse potrebe, zato v razvitih državah pospešeno iščejo nadomestila znanjo.

Ker se je poskus s sanatonijsko avtocesto dobro obnesel, so položili še nekaj poskusnih plasti na različnih koncih ZDA. Vsi odseki s sulfleksom, kot novo snov imenujejo, so se odlično obnesli in so brez škode prenesli enako hud promet kot običajna asfaltna prevleka.

Prednost sulfleksa je tudi v tem, da ga je mogoče polagati z enakimi stroji, kot polagajo asfalt, pomanjkljivost pa je predvsem ta, da je zaenkrat kar trikrat dražji od asfalta. Vendar njegovi tvorniki pravijo, da bo v nekaj letih že cenejši, čež kakšno desetletje pa sploh cenejši od asfalta.

In še ena dobra lastnost za proizvodnjo sulfleksa uporabljajo žveplo, ki ga izločajo iz premoga, da ta čisteje gori.

15

Janez Trdin

VRTILN

Učil se ni v nobeni šoli in kako, po domače brati in pisati potreboval. Ponujali so se mu doktorji in kako so se veselili, če bilo je že prijetno, če se je mogel. Znal je, veste, besede dobro staviti smeha, pa tudi poduka. Bral sem svojim daccarjem. Začel je povsod mi nakoval kaj dosti grošev? Po kakka burka, n. pr.: „Ali so va okrogle? Ali si dobil kaj fletno in ne vrte? Ste že preštudirali tako je šlo naprej.

Proti zadnjemu, da čujete, ka opominjal, da naj mu opravljajo pridnim je priboljšal, da je kaj za brez milosti in je prav storil. Zdal on! Se z manj ko z nič. Po starših in morda veliko bolj. Šel je s treb konjskega hlapca, vozil oves za Bistra glavica je videla, da nese ta Jel je skupljevati in prevažati krm naredil zastavo. Milijone je privabil prešočil prag domače ubožnosti. Ljudje so mislili: „Kranjec je gumpem kmalu jim je pokazal, da tuji mo gumpem. Ne vem, kdo je znal za samo reči: Miza, rihtaj se, pa so sklode od vseh strani, polne najslajš butilje, polne najslajših vin. Tak u Kalister. Odprji je možno pa so leteli da jih ni mogel šteti. Cesar koli s usipalo dobiček: kupčija dobiček barat in posel nič kot dobiček. Dos on ves svoj imetek izpremenil v tola lahko, kakor s peskom in grubom, do Dunaja.

Petič po pet let občinskega samoprispevka

Tudi letošnji praznik naše občine in praznik dneva republike 29. november bomo praznovali v znamenju delovnih zmag, ki so odraz uspešnega dela in truda, ki so ga naši delovni ljudje vlagali za vsestranski napredek in razvoj občine. Ti uspehi pa so spriči določenih težav zahtevali letos mnogo več naporov, ne samo v rednem delovnem času temveč tudi izven njega. Poleg boljšega in racionalnejšega gospodarjenja se je bilo nujno v letošnjem letu še posebej zavzeti za vključevanje v mednarodno delitev dela in storiti vse, da čimprej pokrijemo svoje potrebe uvoza z izvozom. Tako so naši delovni ljudje poneli ime svojega kraja in delovne organizacije v razne države sveta, s čimer dokazujejo svojo sposobnost, moč in neodvisnost.

Tudi ob letošnjem 26. novembru – prazniku naše občine se bomo še posebej spomnili na slavne, toda težke čase narodnoosvobodilnega boja, ko smo skupaj z jugoslovanskimi narodi in narodnostmi bojevali boj za novo Titovo in našo Jugoslavijo, posebej na vse tiste, ki so 26. novembra 1942. leta uničili sovražno postojanko na Suhorju in katerih dan smo si izbrali za naš občinski praznik. Spomnili se bomo na velike revolucionarne naše revolucije in jim tudi tokrat rekli hvala. V ta

namen bomo poimenovali dom kulture v Metliki v **DOM EDVARDA KARDELJA**, velikega revolucionarja, borca za človeške pravice in prijatelja Bele krajine.

V letošnjem letu in še posebej ob prazniku delamo obračun izvrševanja plana srednjeročnega razvoja občine za razdobje 1976-80 in načrtujemo razvoj za naslednje srednjeročno razdobje 1981-85.

Čeravno smo ugotavljali pred petimi leti, da si nalagamo velika bremena in odgovornost do zadanih planskih nalog, lahko danes ugotovimo, da smo vsa ključna dela realizirali v splošno zadovoljstvo in da je zelo majhen del planskih nalog neizvršen.

Ob letošnjem prazniku ponosno zremo na naše napore, ki so vgrajeni v razne objekte od gospodarskega do socialnega značaja in v katerih se odraža skrb tako za tiste, ki še leže v zibelkah, kot tiste, ki so se poslovili od rednega dela ter odšli v zasluženi pokoj. Doseženo nam daje tudi pogum za naše nadaljnje odločitve kakor tudi še večjo socialno varnost.

Nekatere že znane rešitve nadaljnega ekonomskega razvoja naše občine so vse kakor plod prizadevnosti naših delovnih ljudi in zaupanja v njihove preizkušene sposobnosti. Tak napredek

je bilo možno doseči le tako, ker se je vzporedno razvijalo samoupravljanje in spoštovala oblast delovnega človeka ter vsepovsod vključevalo v nastajanje in izvrševanje planskih nalog vse naše krajanje, kateri so poleg rednih dajatev se tudi letos že petič odločili, da podpro samoupravno dogovorjene plane z občinskim petletnim samoprispevkom. Tako lahko rečemo, da slavimo letos poleg ostalega petič po pet let občinskega samoprispevka, kar naj bo tudi ocena pripravljenosti naših ljudi do razreševanja naših skupnih vprašanj in del ocene našega samoupravnega obnašanja.

Letošnje praznovanje povežemo tudi z dvajsetletnim delom delovne organizacije **KOMET**, katere delovni ljudje lahko ponosno gledajo na svojo preteklost in bodočnost z mimo vestjo, da so storili mnogo za sebe in za naše občane.

Spoštovani občani, dovolite mi, da se vam tudi ob letošnjem občinskem prazniku v imenu občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in v svojem imenu zahvalim za vse napore, ki ste jih vlagali za osebno in skupno srečo ter vam čestitam k prazniku občine in dnevu republike.

FRANC VRVIŠČAR,
predsednik
Skupščine občine Metlika

SKUPŠČINA OBČINE METLIKA

- IZVRŠNI SVET
- OBČINSKA KONFERENCA SZDL
- OBČINSKA KONFERENCA ZKS
- OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV
- OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
- OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
- OBČINSKI ODBOR RK
- OBČINSKI ODBOR ZRVS

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

Beti

„BETI“ METLIKA

DELOVNA ORGANIZACIJA BETI METLIKA S TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE!

V letošnjem poslovnem letu je Transportno gradbeno podjetje Metlika sorazmerno dokaj uspešno poslovalo. V devetih mesecih so vse temeljne organizacije izkazovale pozitivne rezultate, kar pričakujejo tudi za ostale tri mesece letošnjega leta. S sanacijo težav, ki so bile v gradbeništvu na sploh prisotne, se je stanje v letošnjem letu znatno izboljšalo.

Celotni dohodek je v devetih mesecih porasel za 21 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani, akumulacija je porasla celo za 42,43 odstotka, neto osebni dohodek na zaposlenega pa za 10 odstotkov. Zaposlenost je narasla za 2,45 %, tako da je sedaj v TGP skupno zaposlenih 376 delavcev.

Priprave na novo srednjeročno obdobje temeljijo predvsem na povezovanju s sorodnimi tovrstnimi organizacijami. Priprave so že tako daleč, da bodo kmalu pričeli delativ novi, reorganizirani obliki. S tem bi pridobili boljšo tehnologijo dela, boljšo organizacijo, tehnično oprem ljenost in kadrovske izpopolnitev.

USPEŠNIH DVAJSET LET „KOMETA“ IZ METLIKE

trebno orati ledino, se marsičemu odrekati in žrtvovati veliko prostega časa, pa trde volje in želja po napredku ni primanjkovalo.

Oglejmo si nekaj podatkov, ki nam bodo predočili razvoj te delovne organizacije: ob ustanovitvi zaposluje zavod 23 delavcev, od tega devet invalidov, deset let kasneje, ko se po sklepu referenduma zavod preimenuje v „Komet“ – konfekcija Metlika, jih je zaposlenih že 278, sedaj pa svoje delo s „Kometom“ združuje že 450 delovnih ljudi z obeh bregov Kolpe. Leta 1970 ustvarijo delavci za 210.248,75 din celotnega prihodka in ves čas usmerjajo pridobljena sredstva v povečanje materialnih osnov dela, čeprav na račun osebnih dohodkov. V tem letu je delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladi 62%:38%, s čimer se lahko pohvali le malokatera delovna organizacija. Danes ustvarja delovna organizacija skupaj 150.000.000,00 din prihodka ter ima 70.000.000,00 din lastnih sredstev poslovnega sklada. Sedaj gradi podjetje pretežno z lastnimi sredstvi nove, sodobne opremljene proizvodne prostore, poslovno stavbo, dodatne proizvodno-skladiščne prostore v

Rosalnicah in odpira proizvodni obrat v krajevni skupnosti Stari trg ob Kolpi. S temi naložbami pridobiva delovna organizacija 8000 m² koristnega prostora.

S PRAVIM PROIZVODOM DO KUPCA

V svojih prvih razvojnih letih je podjetje proizvajalo več artiklov za široki trg. To je bila otroška konfekcija, delovne obleke, kopalke, srajce, nedrčki, stezniki, včasih pa tudi obleke po naročilu. Taka razvejenost seveda ni mogla biti dovolj učinkovita in je skupaj z nepoznavanjem tržišča in začetnimi težavami vplivala na manjšo poslovno izgubo v prvem letu delovanja. Začetne

težave pa je naraščajoči kolektiv hitro prebrodil. Vanj so se vključevali vedno mlajši ljudje, ki so s priužitvijo in šolanjem razvijali delovni proces čedalje bolj uspešno. Z nabavo sodobne strojne opreme in modernih delovnih in poslovnih prostorov, zlasti pa s specializacijo na proizvodni program nedrčkov in steznikov je podjetje postalo eno večjih v občini. S to specializacijo si je kolektiv pridobil velike izkušnje, ki so mu pomagale do širokega prodora na domače in tuje tržišče.

NOSITI DELEŽ STABILIZACIJE

Delovni kolektiv Komet se uspešno vključuje v stabilizacijska prizadevanja in enotno podpira restriktivne ukrepe za čimprejšnjo normalizacijo našega gospodarstva in zunanjeplačilne bilance. Planske naloge za srednjeročno razvojno obdobje kažejo v smer nadaljnje specializacije za izgradnjo tovarne reprodukcijskega materiala na domačem tržišču. S tem bi se kolektiv bolj osamosvojlil in se še bolj aktivno

vključil v mednarodno delitev dela in na ta način več prispeval k skupnim prizadevanjem za čim hitrejšo uravnavo uvozno-izvozne politike.

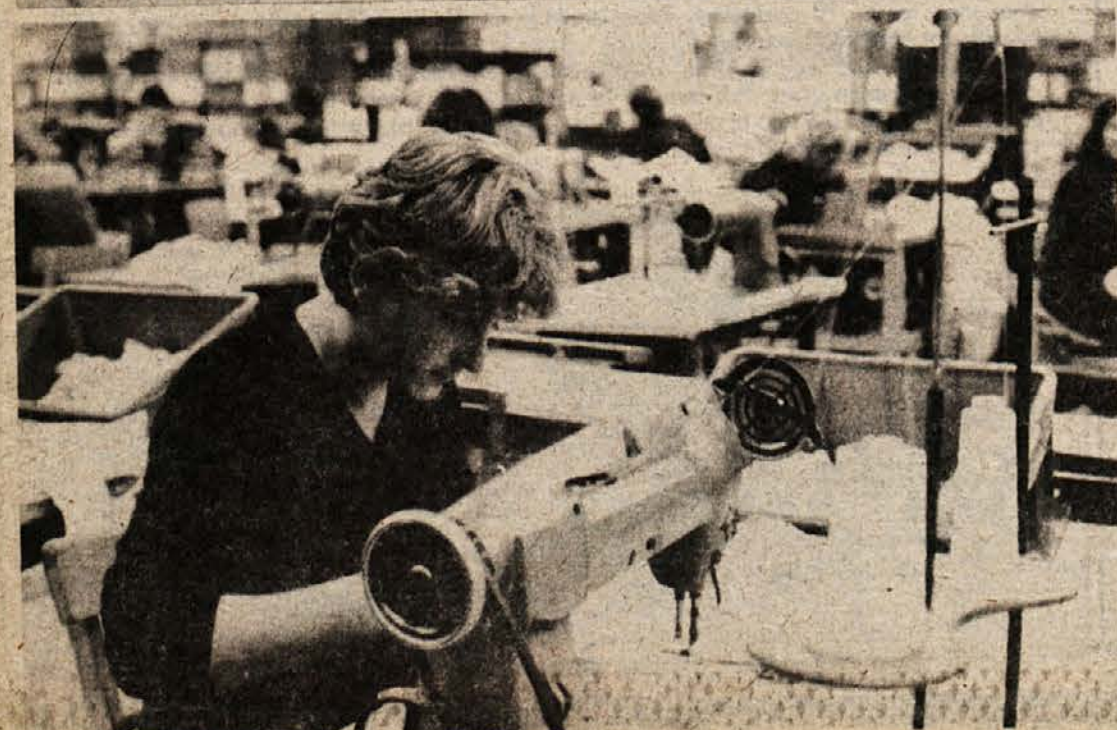
Prav na izvoznem področju je kolektiv dosegel lepe uspehe. Po vrednosti izvoza na zaposlenega člana kolektiva dosega prvo mesto v metliški občini, v nadaljnjem srednjeročnem obdobju pa nameravajo to usmeritev še nadaljevati. Sedaj je več kot 50 % proizvodnih kapacitet angažiranih za izvoz. V primerjavi z lanskim letom je izvoz v prvih devetih mesecih tega leta dosežen z 224 %, uvoz pa samo s 102 %. Izdelke izvažajo v Zahodno Nemčijo, Anglijo, Holandijo, Avstrijo, Sovjetsko zvezo, Poljsko, Madžarsko in celo v Angolo.

Delovni kolektiv konfekcije „Komet“ iz Metlike je ponosen na 20-letno težko, toda uspešno delo in se ob svojem jubileju zahvaljuje vsem delavcem, organizacijam in poslovnim partnerjem, ki so pripomogli k njegovemu uspehu. Posebne čestitke pa gredo vsekakor jubilentom – dvajsetletnikom in ustanoviteljem delovne organizacije.

Ob tem svojem slavlju, ki ga slavi v istem mesecu kot naša domovina SFRJ, kolektiv Komet čestita vsem poslovnim partnerjem in delovnim ljudem ob Dnevu republike in jim želi še mnogo delovnih zmag in osebne sreče.

Jubileji delovnih organizacij se proslavljajo z delovnimi uspehi. To velja še posebno za Komet iz Metlike, katerega člani lahko s ponosom zrejo nazaj na dvajsetletno razvojno pot. Komet je bil ustanovljen z odlokom Občinskega ljudskega odbora Metlika kot zavod za zaposlovanje invalidov in za delo manj zmožnih oseb, obratovati pa je začel 3. novembra 1960. Začetki so bili skromni. Zabrnelo je pet šivalnih strojev, ob katerih je bilo pet neizkušenih delavk. Manjkalo je vsega, saj je občina šele po vojni stopila na pot industrijskega razvoja. Ni bilo strokovnih kadrov, ni bilo delovnih izkušenj, ni bilo primernih prostorov in ne opreme ter ostalih sredstev. Čeprav je bilo po-

**obrtna
zadruga
metlika**

obrtna zadruga metlika, partizanski trg 5

z delovnimi in poslovnimi enotami:

- avtoprevoznništvo in gradbena
mehanizacija, metlika tel. /068/77 510
- gradbena operativa, metlika 77 201
77 179
- avtoprevoznništvo in gradbena
mehanizacija, novo mesto /068/25 744
- poslovna enota ljubljana /061/313 749
- poslovna enota poreč /053/31 812
- poslovna enota beograd /011/422 689

čestita vsem svojim članom, kooperantom,
poslovnim partnerjem in vsem občanom za
praznik občine metlika in za dan republike
in se priporoča s svojimi izdelki in storitvami!

salon
pohištva
novoles

NOVO MESTO

VAM NUDI
IZ SVOJEGA PROGRAMA:

- STILNO POHIŠTVO „MARSEILLE“
- MODERNO POHIŠTVO „KRKA“
- KOPALNIŠKI PROGRAM „KOLPA-SAN“

Programne drugih proizvajalcev za opremo stanovanjskih prostorov, kuhinj, belo tehniko in notranjo dekoracijo.

novoles-novomesto, Komandanta Staneta 38, telefon (068) 25-091

Stalna prodaja kopalniških elementov
Kolpa-san

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE
METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE!

Kmetijska zadruga Metlika N.SOLO.
68330 METLIKA, TRG SVOBODE 3 — TEL. 068-77261

BOZD KIT

DEJAVNOST:

PROIZVODNJA IN PRODAJA VINA IN POLJEDELSKIH PRIDELKOV;
NAKUP IN PRODAJA MEŠA NA DEBELO IN DROBNO; PRODAJA
KMETIJSKEGA REPROMATERIALA.

TOZD VINSKA KLET
TZO KOOPERACIJA
DSSS

ZA PRAZNIK OBČINE IN ZA DAN REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM
ČLANOM ZADRUGE IN OBČANOM OBČINE METLIKA IN SE PRIPOROČAMO
ZA SODELOVANJE!

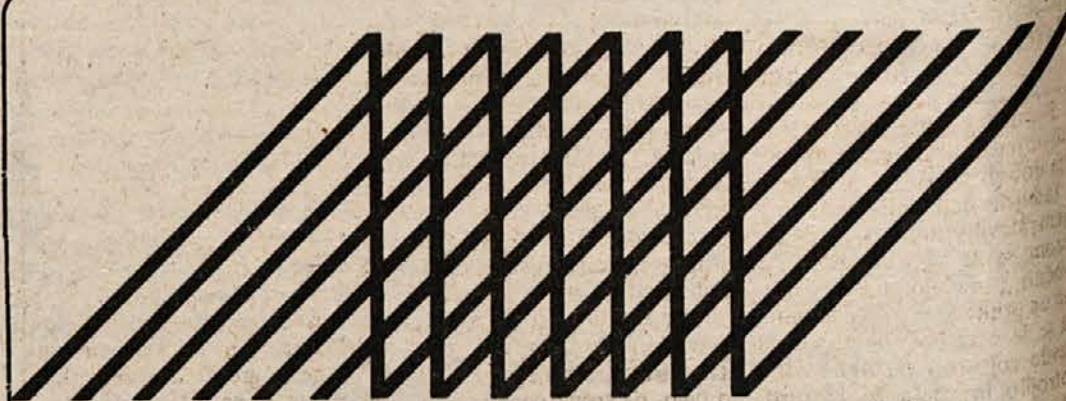

MERCATOR ROŽNIK
TOZD METLIKA

VSEM OBČANOM IN POTROŠNIKOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE
METLIKA IN SE PRIPOROČAMO ZA OBISK IN NAKUP V NAŠIH
TRGOVSKIH IN GOSTINSKIH LOKALIH!

Novo maloprodajno skladišče v Metliki s 1300 kv. metri pokrite uporabne površine.

NOVOTEKS
TOZD PREDILNICA METLIKA

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK
OBČINE IN ZA DAN REPUBLIKE TER JIM ŽELIMO ŠE VELIKO NOVIH
DELOVNIH ZMAG IN USPEHOVI!

Praznik krajevne skupnosti
Suhor

SKUPŠČINA IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE KRAJEVNE
SKUPNOSTI SUHOR ČESTITAJO KRAJANOM ZA KRAJEVNI PRAZNIK
SUHORJA — 26. NOVEMBER!

ČESTITAMO VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA DAN
REPUBLIKE, DELOVNIM LJUDEM V METLIŠKI OBČINI PA OB NJI-
HOVEM PRAZNIKU ŽELIMO ŠE VELIKO DELOVNIH ZMAG!

OPEKARNA ZALOG Novo mesto
SPOROČA GRADITELJEM, DA SPREJEMA
naročila za leto 1981

ZA OPEČNE IZDELKE
iz lastnega proizvodnega programa

Rešitev iz prejšnje številke

S	R	S	T	BAR							
P	A	L	I	R	A	K	A				
O	Z	I	R	U	J	N	A				
S	L	I	K	A	R	S	K	A			
K	O	L	O	N	I	J	A				
L	V	O	V	S	A	L	O				
S	T	A	J	A	I	R	A	N	E	B	A
T	E	L	U	R	T	O	N	S	I	R	
O	R	A	Ž	O	T	I	R	A	Č	E	A
P	O	N	E	V	S	O	C	E	S	A	R
E	R	I	K	A	T	R	A	K	I	J	A

prgišče misli

Denar in moč sta iznajdbi nezaupanja.
H. HESSE

Proti zaostalosti in predsodkom in politični neumnosti se je mogoče boriti samo s socializmom.
M. KRLEŽA

Nobena stvar ne deluje tako verizno kot nespoštovanje človeka in njegovega dela.
M. ROŽANC

d l	naš družb polit delavec	zvitorepec	nasprotovanje	d l	gotnik tone	prebivalec sz	maked kolo	slovesno kosilo	d l
nagon				zadnje tlo-velkovo "bivalnice"					d l
alkoholna raztopina				blagajna					grlj
igralka nielsen				lahka popevka					
jezero v juafriki (r. skla-datelj)				vetrnica					
						d l	kranj		
							rečna oklepica		
							hladno orožje		
							samojed		
d l	naprava za phanje	igralce polic			mera				
	met				borišče				
zadnje srečanje								m.ime	pisatelj kovačič
predor					posmeh				
naocniki					budist sekta		mor.riba		
					eugene ionesco		kutina		
sistem barvne televizije			nasprotje enakosti						
pogan			kal			vinorodne rastline			

Vse več malih „Cezarjev“

Zakaj v razvitem svetu raste število porodov s carskim rezom? — Zdravniki prehitro posežejo po nožu — Operacija stara 5.000 let

Rojstvo s carskim rezom ni nič novega, saj ga zgodovina poznava dobrih 5.000 let, vendar se v zadnjem času veliko govori o njem; število porodov s carskim rezom se je v razvitem svetu močno povečalo. Če pogledamo za primerjavo ZDA, vidimo, da se je v zadnjih desetih letih število rojstev s carskim rezom potrojilo in znaša že 18 odst. od vseh porodov. Ali to pomeni, da sodobne matere ne zmorejo več svojega naravnega poslanstva, ali je vmes kaj drugega?

Komisija ugotavlja, da se rešitev za otroka. Komisija pa zdravniki prepogosto odločajo pomagati otroku na svet z nožem tudi zaradi tega, ker je danes operacija razmeroma nenevarna, nemalokrat pa jih k odločitvi spodbudijo novejši elektronske naprave, ki pravočasno opozarjajo na nevarnost zadušitve otroka, na njegovo nevarno lego, na srčne napake in podobne nepravilnosti, pri katerih je carski rez hitra in zanesljiva

Grafika iz 17. stol. prikazuje porod s carskim rezom v starem Rimu. Iz tistega časa imamo tudi naziv za tovrstni kirurški poseg.

Zdravniki pravijo, da se za carski rez odločajo predvsem zato, da bi omogočili varnejši porod, naj gre za ogroženost otroka ali matere. Posebna komisija, ki je v ZDA skrbno preštudirala zbrano gradivo o porastu tovrstnih porodov, pa je odločila, da ni pravega razloga za takšen porast, še manj razloga pa je, da bi dvomili o naravnih sposobnostih današnjih žensk.

Črtice in povesti iz narodnega življenja

ČAR

Čar je, ne vem kje tega pa nič, niti ni niti učenci, najprvi si v njegovo službo! k z njim pogovarjati. osliti, da je bilo kaj listov, ki jih je pisal dobro naš posel? Si pa gotovo prifrčala nke kaj skočne in Ali se nič ne shajate no vsem policiem? In

in je modro učil in v zvesto svoje delo. ne-marne je pa zapodil ipanite, s čim je začel dedoval še nekaj dolga nke kobile in žrebce. nja debela in zlata jajca. nje svoje ime. Tako si je nje mošnjo šele, ko je nje v Trst in tuje kraje. nje ga niso ustrašili, ali nje niso kos kranjskim nje kopati, da je trebal nje kalisti trenutek nje precej za njimi pa nje vidite, je bil tudi nje cekini in bankovci, nje loti, vse, vse mu je nje prodaja dobiček, vsak nje sem slišal, če bi bil nje da bi bil z njimi posul nje od Trsta pa noter

Tak Kalister se je do zdaj rodil resda samo eden, po njegovem bogastvu ne kaže hrepeneti. Ali te tri reči vem iz svoje skušnje, da veljajo za naše rojake sploh. Prva, da se spametujejo v tujem kraju dosti bolj in večkrat nego v domačem. Njen nasledek je druga, da si pridobe na tujem veliko lažje kaj premoženja nego doma. Tretja resnica pa je, da so ustvarjeni bolj za baratijo, kupčijo in rokodelstvo nego za kmetovanje, da si opomorejo z vsakim drugim poslom prej in izdatneje nego z obdelovanjem svojega majhnega polja, svojih zapeljivih vinogradov.

Poglejte mene! Popisal sem vam vse na drobno, kako neumno in brezskrbno sem gospodaril. Veselje za denar, pošten dobiček, za varnost mi ni prišlo, dokler nisem prodal domačije in se pobral po svetu. Zemljo sem krpal in prevračal iz navade, ne pa zato, ker bi me bilo kaj mikalo; ravnal sem z njo nemarno in kazala mi je osle. V vrtilnico pa sem se zaljublil kakor fant v dekleta; pazil sem nanjo bolj skrbno ko na punčko v očesu, delal sem z njo vse drugače pridno in dobrovoljno nego prej z motiko in plugom, zato mi je pa tudi kaj plenjala. Šele med svetom sem jel premissljevat, kaj je in kako se dobi denar, zakaj toliko bogatim uboža in toliko revežev zabogati. Ur brez posla se mi ni manjkalo; šel sem v to in ono tovaršijo, seznanil se s pame tnimi možmi, poslušal njihove pomenke, popraševal jih za svet, za poduk, kako se živi v tujih deželah, kaj je vzrok, da raste Kranjec doma najrajši trnje in kopriva, drugje pa dostikrat potica in petica. Izvedel sem, kako ljudje kmetujejo in tržijo, kako opravljajo rokodelstva, z eno besedo, kako rabijo dragi čas, da jim toliko zaleže. Nekateri znanci so prehodili pol sveta, Laško, Nemško, Češko, jutrove in angleške dežele, primorske in zamorske kraje. Povedali so mi tako nove, lepe in velike reči, da sem zijal vanje kakor kapelj in rekel: 'Tujci so bogme modrejši od mene in kranjskih kmetov; na tak način seve ni čudo, da so naš pretekli v bogastvu, da žive ob pečenki in pšeničnem kruhu, medtem ko hvalimo mi Boga, če nam da le dosti krompirja in ajde.'

Od konca sem mislil: Takih mojstrov ni lahko doseči, nikar prekositi. Kalister pa mi je rekel: 'Matiček, ne bodi neumen! Na zaničuj svojih rojakov! Kranjec je top in uboga para, dokler čepi doma, dokler meni, da ga Bog ni ustvaril za drugega nego za kajžarja ali za stokajočega, čez glavo zadolženega gruntarja, za večnega trpca in metlo, s katero

sme pometati vsak škricman. Kadar se pa naš človek gane in hoče kaj več postati in se začne skušati z drugimi, ga ni več poznati, tako se ves izpremeni in prerodi. Nerodnost, okornost, nevednost padajo od njega kakor verige od jetnika. V enem letu se nauči več nego kak tu j kmet v desetih; dirjaje naprej pusti za sabo, če ne odneha, vsakega drugega obrtnika in trgovca. Ne boj se, Matiček! Kranjci nosijo v sebi zlatega mačka. Kadar se tega zavedo, naj se jim skrijejo tujci. Če oni štejejo groše, tolčemo mi iz svoje kranjske glavice srebrnjake, za njihove tolare jim kažemo cekine. Dokler ne odrinemo od doma, je naš razum menda uklet, da si ne znamo pomagati; vsak pritepenec nas strahuje in spodriva. Ko pa se doselimo mi med tujce, jim povračujemo to krivico z obilno mero in z dvojnimi obrestmi.'

Kalister je govoril v vseh teh rečeh pravo resnico. S svojo sedanjo pametjo stavi glavo, da bi si bil opomogel tudi doma, ali tako ali tako. Najprej bi bil prodal toliko kmetije, da poplačam dolge do zadnjega solda. Potem bi bil delal, kolikor bi mi bilo bolje kazalo. Prodal bi bil morda domačijo in si kupil drugo v travnatem kraju, da redim lahko veliko živine, od katere ima vsak kmet največ dobička. Mogoče tudi, da bi se bil nastanil pri kakem večjem mestu in prodal gospodi mleko, latvico po deset krajcarjev. Ob tem se prebiva včasih kaj dobro. Pri cesti bi se opravilo tudi kaj z vinom: krčm je veliko, ali dobrih Dolenjci še skoraj ne poznajo. Pri nas se nahajajo cele fare brez štacune. Bil bi si založil svojo prodajalico z drobnim blagom in s kmetijskim orodjem, pa vem, da bi se bilo zdelovalo in se dalo tudi kaj prihraniti. Morda pa bi bil skupljeval vino, suho sadje, birso, ježice. S tako kupčijo so jeli nekateri Dolenjci že prav lepo bogateti, nemara bi ne bilo niti meni spodletelo.

Ali kaj vam to pripovedujem? Hrvatje vele: 'Popel Prekasno popoldne k maši!' Zdej sem star in ne bom več rogovil, uživala bova z mojo Mico hvaležno in mimo denarce, ki nama jih je dala prelujba vrtilnica. Ko bi imel Kalistrovo pmoženje, bi ustanovil najmanj sto štipendij za kranjske fante, da popotujejo kake dve leti po Francoskem, Angleškem, Belgiji in po drugih razsvetljenih deželah, da vidijo, kako je treba gospodariti, kmetiti, delati, rabiti in korist leto in zimo, dan in noč. Za nekatere šole bi tem fantom že jaz vedel. Peljal bi jih, ako bi me hoteli spremiti, najprej med jeklene Primorce, da se nauče od njih treznosti in zmernosti,

„Mo-er“ za dolgo življenje

Črna drevesna goba po kitajsko krepi zdravje

Črna drevesna goba, ki je že tisočletja sestavni del kitajske kuhinje in jo ljubijo tudi drugod po svetu, kjer si je kitajska umetnost pripravljajna jedi utrla pot, ni samo okusna, marveč tudi zdravilna. Tako ugotavlja dr. Dale E. Hammerschmidt v članku, ki ga je objavil v neki angleški medicinski reviji. Avtor članka trdi, da črna drevesna goba na še nepoznan način preprečujevalno vpliva na razvoj arterioskleroze.

Hammerschmidt je postal pozoren na gobo, ko je zapazil, da se je v njegovi krvi nenadoma zmanjšala količina snovi, ki pospešuje tvorjenje apnenca v krvnih žilah. Raziskoval je, kaj vse je zaužil, in spoznal, da je nenadejani učinek povzročilo kosilo v neki restavraciji, kjer si je privoščil jed s kitajsko gobo. Kasnejše raziskave so potrdile, da gre res za blagodejno delovanje kitajske specialitete.

Kitajcem črna drevesna goba ni nobena skrivnost. Staro izročilo pravi, da „mo-er“ (drevesna goba) s česnom pripomore k dolgemu življenju.

BREZPLAČNO DO KONCA LETA

Če bi si radi prihranili pot do kioska, če bi bili radi redno obveščeni o dogodkih v domačem kraju in če bi radi prejeli DOLENJSKI LIST BREZPLAČNO do konca leta 1980, izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naš naslov: ČZP Dolenjski list, p. p. 33, 68001 Novo mesto.

Na našo naročilnico opozorite sorodnike, prijatelje in znance. Ne zamudite izredne priložnosti — naročite se na Dolenjski list.

NAROČILNICA

Podpisani(a)

(Primek in ime)

Ulica

Kraj

se naročam na Dolenjski list od prve številke dalje po oddaji naročilnice.

(Lastnoročni podpis)

Prosimo, da naročilnico izpolnite s tiskanimi črkami.

DOLENJSKI LIST V VSAKO HIŠO

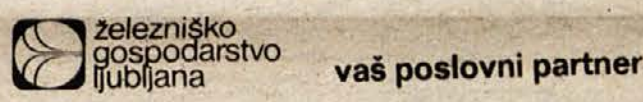
zeleni vlak

na relaciji

METLIKA - LJUBLJANA

5.50	METLIKA	16.10
6.07	ČRNOMELJ	15.54
6.17	SEMIČ	15.43
6.41	KANDIJA	15.20
6.42	NOVO MESTO - CENTER	15.18
6.44	NOVO MESTO	15.16
7.03	TREBNJE NA DOL.	14.56
8.00	LJUBLJANA	14.00

razen ob sobotah, nedeljah in praznikih

vaš poslovni partner

„NOVOTEHNA“, trg. podjetje na debelo in drobno, p.o. Novo mesto, Glavni trg 11

Razpisna k omisija

razpisuje proste naloge in opravila, pri katerih ima delavec posebna pooblastila in odgovornost

VODJA FINANČNO-RACUNSKEGA SEKTORJA.

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zak on, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 oz. 10 let delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja,
- moralno-politična neoporečnost.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusnega dela ni.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi. Vsi kandidati bodo v roku 30 dni po objavi pismeno obveščeni o izbiri kandidata. 848/47-80

ISKRA—Industrija baterij ZMAJ Ljubljana, Stegne 23 TOZD Specialne baterije Šentvid pri Stični

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela oz. naloge:

1. OBRATNEGA ELEKTRIKARJA
2. TRANSPORTNEGA DELAVCA v proizvodnji baterij

Za opravljanje objavljenih nalog mora vsak kandidat poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod točko:

1. da ima srednjo šolo (3-letno) elektro stroke in dve leti delovnih izkušenj; poskusno delo je dva meseca
2. da ima osnovno šolo in šest mesecev delovnih izkušenj in je star najmanj 18 let.

Za objavljene naloge se sklne delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Delo je v eni izmeni.

Prijave pošljite na naslov: ISKRA—Industrija baterij ZMAJ, TOZD Specialne baterije, 61296 Šentvid pri Stični. Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30-ih dneh po zaključenem roku za sprejemanje prijav.

Tri dni otroškega veselja

„Staša Vovk: „Novoletni programi za otroke niti niso toliko odvisni od sredstev, kolikor od požrtvovalnosti ljudi“

Zaposleni iz novomeške občine so se dogovorili, naj bi za letošnje organizacijo novoletnih prireditev za otroke prispevali po 70 din na zaposlenega. Nekateri tozdi so denar nakazali že pred sklenjenim sporazumom, nekateri plačujejo zdaj, ponekod pa še odlašajo. Pač pa bodo svoje otroke pošiljali na prireditve! Kaj bodo za ta denar v koordinacijskem odboru pri Občinski konferenci SZDL nudili ob koncu leta, je povedala Staša Vovk, predsednica komisije za kulturne programe.

„Novoletni programi bodo 26., 27. in 28. decembra v Domu kulture in v Domu JLA, kjer bosta osrednja programa. Medtem ko bo v Domu kulture program prirejen za večje otroke, je dvorana v JLA namenjena najmanjšim. Programi bodo organizirani tako, da izrabimo že naštevirane točke v okviru šol in društev. Tako Pionirsko gledališče Dušan Jereb pripravlja igrice, osnovna šola Katja Rupena se bo predstavila z Uzaljenim

rivani filmi za manjše in pionirski filmi za večje otroke.“

— Ali bo ob teh programih poskrbljeno za ves zunanji blišč in bogato spremstvo dedka Mraza, saj je znano, da prav to otrokom največ pomeni?

„Pred začetkom vsakega programa bo slovesno prišel v dvorano dedek Mraz v spremstvu najrazličnejših živalic in snežink, ta pa bo otrokom za darilo poklonil program. Med točkami bo odmor, takrat pa bo dedek Mraz v dvorani med otroke. Igrice bodo vselej na koncu programa, tako da bodo starši z manjšimi otroki lahko prej zapustili prireditve, če malčkom ne bo možno vzdržati celih dveh ur.“

— Na kakšen način bodo letos otroci obdarjeni in kje?

„Darila bodo dedki Mrazi nosili samo na prireditvah po krajevnih skupnostih. Tem smo pripravili, naj dvorane lepo okrasijo, naj ne pripravljajo dolgih programov in naj se potrudijo pri organizaciji prireditev, ki otrokom veliko pomeni.“

— Bo po mestu videti tudi kaj noveletnega blišča?

„S tem se sicer ukvarja posebna komisija, vem pa, da si prizadevajo. Posebna pozornost bo posvečena smrekam, da ne bodo stale žalostne z le nekaj žarnicami, kot se je to dogajalo lani, in da bo glavna pozornost posvečena okrasitvi rotovža. Trgovci bodo v okrasitveni akciji sodelovali po že ustaljenem načinu.“

— Ste mnenja, da bo letošnje novoletno vzdušje in slavlje organizirano tako, da bodo ljudje zadovoljni?

„Trdim, da je otrokom glavno zunanji blišč in da jim darila ne pomenijo več dosti. Prav zato je važno, da sodelujoči z vso zagnanostjo in požrtvovalnostjo delajo, kajti zbrana sredstva niso vse. Od njih je celo manj odvisno kot od dobre volje. Računamo, da bodo na šolah tovarišice in organizatorji programov v krajevnih skupnostih z razumevanjem žrtvovali soboto in nedeljo za te prireditve. Tudi bo najlepše poplačan z veseljem otrok.“

R. B.

ZE PRVIČ VEDRO IN NEPOZABNO — Pričela so se vsakoletna jesenska srečanja starostnikov po krajevnih skupnostih. Osemindeset se jih je pretekli petek zbralo v prostorih nove menze Agroservisa v KS Žabja vas. Prizadevni delavci KO RK in DPO so se letos prvič odločili za samostojno srečanje, ki so ga do sedaj imeli na o. š. Grm. Najmlajši (na sliki) so pripravili prijeten kulturni program, za vedrost in zabavo pa sta poskrbela muzikant in najstarejša udeleženka srečanja čila, zdrava in vedra 89-letna Zupančičeva Pepca. (Foto: Janez Pavlin)

Še vedno preróżnati pogledi

V novi petletki načrtuje novomeško gospodarstvo za 15 milijarddinarjev investicij, možnosti pa bodo za več kot polovico manjše — Povsod potrebne škarje!

Konec novembra bo v javni razpravi predlog o temeljih družbenega plana za obdobje 1981 — 1985, v njem pa je že nekaj bistvenih sprememb od osnutka. Predvsem gre za manjšo rast družbenega proizvoda. Pri investicijah so na vseh področjih še pretirane želje.

Stabilizacija in pa pogoji gospodarjenja, s katerimi se soočajo delovni ljudje v zadnjih mesecih, so že privedli do tega, da je v predlogu za temelje družbenega plana nekaj bistvenih rezov v primerjavi z osnutkom, ki je bil dokaj optimistično zastavljen. Sprva so v občini Novo mesto računali na 7-odstotno rast družbenega proizvoda v novi petletki, zdaj je začrtana 2-odstotna nižje. Tudi predvideno zaposlovanje se je od 3,5 odstotka letno zmanjšalo v predlogu na 2,5 odstotka.

Največ neskladij pa je na področju planiranih investicij. Po podatkih, ki so jih na občino dostavili nosilci planiranja, želi novomeško gospodarstvo do

stvu investirati največ 6,8 milijarde, v stanovanjsko komunalno gradnjo za 900 milijonov manj, kot so računali, in tudi v družbenih dejavnostih ne bo na voljo največ 800 milijonov dinarjev. Iz tega sledi, da bo potrebno programe še rezati.

Računati pa je, da bodo suha leta v novomeški občini trajala še do 1982, potem naj bi bilo občutno boljše, ko bosta začeli dajati rezultate investiciji Krkin „Program 64“ in pa naložbe v IMV.

R. B.

V Žužemberku lep uspeh

Nedavne krvodajalske akcije se je udeležilo 171 občanov od teh jih je bilo kar 50 iz kolektiva Iskre

Zadnji oktobrski dan je bila na območju krajevne skupnosti Žužemberk prostovoljna krvodajalska akcija, ki jo je organiziral odbor RK, in je lepo upsela. Posebno so se izkazali s požrtvovalnostjo v Iskri, kjer je na odvzem krvi prišel vsak osmi član kolektiva, skoro tolikšen odziv pa je bil tudi v Novolesu — obrat Dvor. Ostali občani pa so bili v

skupni številki 171 krvodajalcev zastopani z 79 darovalci krvi. In med temi je bilo znatno število ljudi iz oddaljenih suhokranjskih predelov.

Ker gre za izrazito humano akcijo, v kateri sodelujejo zgolj prostovoljci, je toliko bolj pomembna pozornost in vkladnost zdravniških ekip. Med darovalci so nekateri tudi prvič; če se jim kaj zameri, jih s spiska krvodajalcev lahko odpišemo.

Zavedamo se, da oprava za take akcije v Žužemberku ni ustrezna, da so pogoji neprimerni, vendar v mestu ni možno organizirati oddaje krvi tudi za celotno podeželje. Menimo pa, da so boljši pogoji zdravstva v mestu nastali tudi z našo pomočjo in da se urejanje razmer na podeželju odvra na kasnejši čas ali celo nanj pozablja.

KJ

KARLOVČANI NA OBISKU

V sredo, 19. novembra, je bil v Novem mestu napovedan obisk delegacije občinske konference SZDL iz Karlovca. Gre sicer za redno sodelovanje v okviru pobratenskih občin zletnega območja, tokrat pa so si gostje v Novem mestu ogledali delo skupnosti krajevnih skupnosti, ker pri njih tovrstnih izkušenj še nimajo.

Posojilo prazni stanovanja

Novolesova skrb za stanovanja delavcev — Vsako leto do 100 prošenj — Je 6 odstotkov dovolj? — Organizirana tipska gradnja nad staro pošto v Straži

V straškem Novolesu so v zadnjih dveh letih precej naredili na področju reševanja stanovanjskih problemov svojih delavcev. V novozgrajene bloke v Straži se je v tem času vselilo 35 delavcev, 22 družin pa je dobilo solidarnostna stanovanja. Ker pa vsako leto obravnava od 80 do 100 prošenj za stanovanja — nekaj takega tudi za stanovanjske kredite — je jasno, da bodo morali reševanju stanovanjskih vprašanj še naprej posvečati vso skrb. Vprašanje pa je, če je 6 odstotkov, ki jih odvajajo v te namene od bruto osebnih dohodkov, dovolj glede na potrebe in naglo naraščajoče cene, sta v pogovoru poudarila Igor Vizjak, vodja kadrovske-socialne službe, in referentka za socialno delo Darja Horvat iz Novolesa.

V tem času so v Novolesu manj naredili pri dodeljevanju kreditov za individualne gradnje, adaptacije, dograditve hiš, kar pa bodo v prihodnjih letih spremenili. Trenutno imajo v Novem mestu sicer rezervirana 3 stanovanja, vendar je cena tako visoka in tako naglo raste, da so v Novolesu skeptični glede nakupa dragih družbenih stanovanj. Poleg tega je med delavci večje zanimanje za stanovanja v Straži. Dati okrog 160 starih milijonov, da se reši največkrat le stanovanjsko vprašanje enega delavca — v Novolesu v glavnem kupujejo večja stanovanja, da rešijo probleme dolgo-

ročneje — je malo hudo. Zato se že dlje pogovarjajo o organizirani stanovanjski gradnji v okviru stanovanjske zadruga v Straži nad staro pošto, kjer bo na voljo okrog 42 parcel.

„Ljudje bi sicer rajše gradili drugje, vendar, če hočemo kar najbolj racionalno izkoristiti sredstva, ki jih imamo, ne moremo čakati, da bo narejen urbanistični načrt za drugi breg Krke proti Vavti vasi,“ je povedal Vizjak. Do konca leta bodo v Novolesu ugotovili, koliko je interesentov za individualne gradnje na parcelah nad pošto, da bi potem lahko odkupili parcele. Pri dodeljevanju kreditov za tako gradnjo prihodnje leto pa bodo imeli prednost tisti, ki prebivajo v družbenih stanovanjih, čakajo na stanovanja ali stanovanjski kredit. „Ljudje negodujejo, da dobivajo kredite za gradnjo tisti, ki stanujejo v družbenih stanovanjih, ne da bi pomislili, da vsak kredit pomeni prej ali slej izpraznjeno stanovanje,“ meni Vizjak. Bodoče graditelje bi bilo treba tudi prepričati, naj ne zidajo 3-nadstropnih hiš za nekaj rodov naprej, ampak racionalno bivališče za svojo družino.

Pri pripravi podrobnejših načrtov, kako naj bi izgledalo novo naselje — mogoče bi bila najbolj racionalna tipska gradnja, vrstne hiše — v Novolesu računajo na pomoč stavbozemljiške skupnosti in pa seve-

da Zavoda za družbeno planiranje.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

salon pohištva
novoles komandanta staneta 38
tel.: (068) 25-091

Priznanja OF za leto 1981

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosegom trajnejšega pomena pri:

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno ooređenih družbeno-ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitevi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Predlog lahko oblikujejo vse družbenopolitične organizacije v KS in občini, samoupravni organi, SIS, družbene organizacije in društva ter njihove zveze in skupnosti. Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo žiriji pri Občinski konferenci SZDL Novo mesto, Kettejeve drevored 3, do 15. januarja 1981. Predlogi se izdelajo na posebnem obrazcu, ki ga dobite na OK SZDL. Predlogi naj vsebujejo točne podatke o predlaganem kandidatu, utemeljitev in življenjepis.

Novo mesto, 12. 11. 1980. Žirija za podeljevanje Priznanj OF

Novomeška kronika

ČE DRUGOD NI, V BRŠLJINU — Te dni, ko so avtomobilisti na veliko iskali zimске gume in tekočino, ki ne zmruže — „antifriz“, so zaman tekali po mestu. V trgovini pri železniški postaji pa so te stvari še prodajali. Sploh je znano, da v bršljinjski železnici dobiš marsikaj, česar v mestu nimajo.

KORISTNA IZRABA — Dopoldne je veliko Novoteksovo parkirišče pri železniškem tiru zasedeno, popoldne pa ima tam mladež iz sosseke obilo prostora za razne igre. Podijo se s kotalkami, brcajo žogo in sploh je prostor koristno izrabljen.

BOLJŠA ZALOŽENOST — Po nekajtedenskem hudem pomenjanju govedine je bilo minul teden nekaj več tega mesa v mestnih trgovinah in mesnicah. Pač pa olja in pralnega praška še vedno ni dobiti, medtem ko je Ljubljana z njima že založena. Bo Novo mesto zadnje na vrsti?

SAMO ENEGA PRIDOBILI — Prejšnji teden je bil z območja mesta v novomeški porodnišnici rojen en sam dojenček. In sicer Suvad, ki ga je rodila Stelka Coralic iz Kettejevega drevoreda 32.

Ena gospa je rekla, da je bila nedavno večdnevno Martiničevanje na Trški gori izredno obiskano, pa vendarle ni bilo omembe vrednih prometnih sreč. Čeprav so nazaj v maligani...

Letos je že 86 zaposlenih iz novomeške občine iskalo pomoč pri sindikalni pravni posvetovalnici — Tri četrtine zadev se nanaša na delovna razmerja oziroma spore iz osebnih dohodkov

Brezplačna pravna posvetovalnica, ki jo pri Občinskem sindikalnem svetu že deveto leto vodi dipl. pravnik Franc Zunič, je pred kratkim obširno poročala o svojem delu. Medtem ko je v letu 1979 iskalo tovrstno pravno pomoč 131 zaposlenih, so imeli letos do 1. oktobra v obravnavi 86 zadev. Med temi je velika večina zaposlenih v družbenem sektorju, samo 6 občanov pa je iz vrst zaposlenih v zasebnem sektorju.

Veliko večino med iskalci pravne pomoči pri sindikatu imajo tudi delavci iz neposredne proizvodnje, in sicer nekvalificirani in kvalificirani, manj jih je s srednjo izobrazbo in zelo malo z višjo ali visoko šolo. Da ima taka pravna pomoč smisel in uspeh, kažejo podatki, da je na primer v prvi polovici letošnjega leta 20 različnih vlog in zahtevkov uspelo in ni bilo potrebno uvajati postopkov.

Večina letos obravnavanih zadev izhaja iz področja delovnih razmerij (73 odstotkov), v okviru teh pa so na prvem mestu zadeve v zvezi s osebnimi dohodkom. Gre predvsem za spore, ki zadevajo osnove in merila za delitev OD, za izplačilo nadomestil, regresa itd. Za osebni dohodek so po številu zadev spori glede disciplinskih ukrepov in premeščanj na druga delovna mesta. Običajno se delav-

ci obrnejo po pomoč h komisiji takrat, ko jim je v delovni organizaciji izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Razen tega je med prizadetimi 15 odstotkov tistih, ki se smatrajo prikrajšane zaradi pravic iz zdravstvenega in invalidskega in pokojninskega zavarovanja, in 12 odstotkov prizadetih v zvezi s stanovanjskimi zadevami.

• Posebej velja omeniti tudi 33 delavcev iz drugih republik, zaposlenih na območju občine Novo mesto, ki so se na sindikat obrnili po pomoč predvsem zato, ker jim tukajšnji zdravniki ne priznavajo bolniškega staleža. Gre za kočljiv pojav, ki ga je zaslediti več let. Ko taki delavci odidejo domov na

dopust, si pri tamkajšnjem zdravniku priskrbe potrdilo o začasnih nezmožnosti za delo (in si tako podaljšajo počitnice doma), zdravniki v naših ambulantah pa te potrdil velikokrat ne priznavajo, zato pride do sporov.

Med stanovanjskimi zadevami je pravna posvetovalnica pretresala največ takih zadev, pri katerih gre za pridobitev stanovanjske pravice ali posojila za gradnjo hiš.

Medtem ko je precej delovnih organizacij na spisku tistih, s katerimi se je glede ene same zadeve z njimi ukvarjala sindikalna pravna posvetovalnica, pa je IMV z 12 zadevami v letoš-

njem letu največkrat prišla v spore z zaposlenimi. Sledi Novoles iz Straže z 9 zadevami, iz Iskre Žužemberk jih je bilo 5, iz Novoteksa 4, po 3 zadeve so bile iz Vodnogospodarskega podjetja, Krke, KZ Žužemberk in osnovnih šol, po 2 zadevi pa sta bili v obravnavi iz Iskre Bršljin in Opekarne Zalog.

Očitno je, da so z zahtevnim in brezplačnim delom sindikalne pravne posvetovalnice zaposleni kar dobro seznanjeni. Edina pomanjkljivost, ki bi jo bilo možno očitati tej instituciji, je, da zaradi pomanjkanja časa ni dostikrat prišlo do zastopanja delavčevnih pravic pri različnih organih, predvsem na sodišču združenega dela.

R. B.

„Od cest ne bomo odstopili“

Krajevna skupnost Stopiče ima obširen plan gradnje za naslednjih pet let, predvsem želijo dve cesti

Kot je povedal Ludvik Marinč, tajnik Krajevne skupnosti Stopiče, so že pred več meseci predvideli razvoj na domačem terenu za novo petletno obdobje, ob tem pa izdelali tudi okvirni finančni načrt za kritje investicij. Kaj si Stopičani obetajo?

„Osnovna točka našega programa je modernizacija cest. Imamo 24 kilometrov cest, od tega le 2 kilometra asfalta. Vasi Verdun, Dolž in Igljenik pa so sploh brez ceste, po kateri bi bilo možno uvesti avtobusni prevoz. Te vasi tudi vode nimajo. Odlučeni smo graditi cesto od Stopič do Cerovca, kar je del trase gorjanske magistrale, pa drugi odsek od Stopič do Gabrja, s čimer bi uredili problem prevoza ljudi in otrok na delovno mesto ali v šolo. Za gradnjo te ceste se dogovarjamo z Gabrčani in komunalno skupnostjo, ker sodi del ceste tudi v njihovo pristojnost.“

— Kakšne potrebe in želje so še na stopiškem koncu in kakšne so dejanske možnosti, da bi jih spravili v življenje?

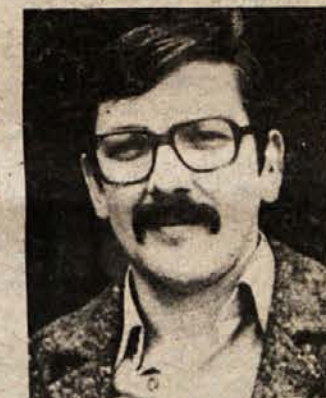
„Gradnja družbenega doma bi se lahko že začela, če se ne bi zataknilo pri malenkosti. Za to gradnjo že zbiramo samoprispevek, imamo glavni projekt in je investicija finančno krita. V tem domu bi se odvijala celotna gasilska dejavnost s civilno zaščito, v njem bi uradovala pošta, pisarno bi dobili za družbenopolitične organizacije in krajevno skupnost pa še dvorano s 140 sedeži za kulturne potrebe kraja. Poudariti moram, da je prostor za organizacije in društva nujen. Zdaj imamo funkcionalni sestanek doma, kjer je v omarah ob bleki tudi ves arhiv. Vsaj „uradne papirje“ moramo spraviti nekam

pod ključ. Občani bodo pri gradnji doma tudi veliko del opravili prostovoljno.“

V planu imamo razen tega mriško vežico in širitev pokopališča v Stopičah in na Hrušici pa gradnjo vodovoda Verdun — Dolž — Igljenik.“

— Ali so vaši delegati aktivni, se na sejah znajo potegovati za stopiška stališča?

„Delo naših delegacij smo že kritično obravnavali in ga bomo še. Glavna težava je v tem, ker ni prostora, da bi se delegacije pred zasednji in-

Ludvik Marinč: „Arhivi in uradni pečati so doma po omarah ...“

teresnih skupnosti sestajale, potem tudi nimajo koga izvoliti, da bi se seje udeležili. Tako smo v SIS družbenih dejavnosti slabo zastopani. Pač pa so naši aktivni v komunalni skupščini in deloma v zboru krajevnih skupnosti, predvsem tam, kjer zaradi interesov kraja moramo biti navzoči. Rad bi poudaril, da bi s pridobitvijo prostorov za sestanek v novem družbenem domu delo delegacij lahko bistveno izboljšali. Tudi udeležbo bi lahko zahtevali, medtem ko je to težje, če gre za nadlego v zasebni hiši. Želimo pa, da bi s pomočjo SZDL delo delegacij že prej pozivili.“

R. B.

STOPIŠKI BODEŽI

VODOVOD JE ZMRZNIL — Ko so ob gradnji novega dela šole spomladi napeljali vodovod v šolsko stavbo kar po plastičnih cevih, ki visijo na jablanah in grede čez strehe po zraku, se je ondan zgodilo, da je ob mrazu voda zmrznila. Šolska kuhinja je bila en dan brez vode. Taka napeljava je bila mišljena le začasno, naročilnica za ureditev oriljučka za vodo je oddana Novogradovemu Vodovodu že ob začetku poletja, toda ...

ZA BURJO BO PROSTOR — Tradicionalna novoletna prireditev za otroke s starši, ki je bila doslej vsako leto v stopiški šoli, bo letos utesnjena. Telovadnica je zaradi gradnje delno zasedena z materialom, tako se krajani bojijo, da ne bo prostora za bogato sprejemstvo. Nekdo je predlagal, naj bi dedek Mrz prišel samo z burjo ...

V PRID STRANKAM

Območna delovna enota pokojninsko-invalidskega zavarovanja v Novem mestu, ki dela za štiri dolenske občine in Krško, je ugotovila zaostanek pri delu zaradi odhoda nekaterih delavk na porodniški dopust. Novih moči niso najemali, pač pa so se odločili dve prosti soboti udarniško delati in s tem nadomestiti izpad. Prvega prostovoljnega dela so se udeležili zaposleni v veliki večini, v osmih urah pa so v prid strankam napisali „kupe“ odločb, uredili administracijo in opravili razna druga pisarniška dela. Se en tak delovni dan bodo imeli pred koncem letošnjega leta.

R. B.

Obveščanju pravo veljavo

Svet za informiranje pri OK SZDL v Novem mestu sprejel stališča do razvoja informiranja v obdobju 1981 — 1985

Zaostna informiranost je temeljni pogoj samoupravnega in delegatskega odločanja. Brez kvalitetnega obveščanja si tudi ni moč zamisliti uspešnega uresničevanja nalog, zastavljenih s srednjeročnimi načrti. Na tem spoznanju, ki je staro najmanj toliko kot samoupravljanje in ga tu samo podčrtujemo, je oblikoval svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu na seji 13. novembra stališča o tem, kakšno naj bo in kako naj poteka informiranje v obdobju 1981—1985 in kaj morajo v

zvezi s tem narediti nosilci oziroma izvajalci informiranja.

Kar zadeva Indok center, je moč ugotoviti, da se še ni ustrezno razvil. Spremeniti bi se moral v posrednika informacij oziroma v ustanovo, ki bi informacije oblikovala profesionalno. V ta namen bi bilo treba v Indok centru namestiti vsaj dva novinarja. Slednja naj bi oblikovala tudi informacije, ki izhajajo v glasilo „Odlučajmo“. V združenem delu, kjer že izhajajo glasila, bi morali poskrbeti, da bi področje informiranja prišlo v temelje planov. Tako imenovana tovariška glasila naj bi poslej še bolj služila odločanju. Kvaliteten napredek bi dosegli z zaposlitvijo fakultetno izobraženih ljudi.

Svet za informiranje je v stališčih zapisal, da veliko pričakujemo od načrtovanega Dolenjskega informacijskega tiskarskega centra (DITC), v okviru katerega bi delovali Dolenjski list, predvidena lokalna radijska postaja in še kaj. Na seji so posebej noudarili, da je treba odločno podpreti tozd Dolenjski list v prizadevanjih, da pride čimprej do nadomestnih stavnih strojev. Od rešitve tega je namreč odvisno nadaljnje tiskanje glasil združenega dela na Dolenjskem.

I. Z.

DELAJO V PETEK IN SVETEK — Te dni betonirajo ogromno skarpo na Cesti herojev, tik za cestno zaporo. Gradbišče je tu odprto vse dneve, tudi ob sobotah, do poznih večernih ur. Pionirjevci hite, da bi izpolnili obljubo: predati cesto prometu do 25. decembra. (Foto: Bačer)

VSAK METER PREGLEDAJO — Pri odpravi napak v kvaliteti blaga, ki pride iz Novoteksove proizvodnje, pomaga 26 tovarišic iz skupnih služb. Na posnetku je videti, kako razpete bale pregledujejo, da tuji kupci ne bi imeli pripomb. (Foto: R. Bačer)

Iz pisarn pomagajo proizvodnji

Da bi lahko zadostili pogodbam s tujimi kupci in premostili težave v proizvodnji, se je 26 tovarišic iz Novoteksovih skupnih služb odločilo začasno pomagati delavcem

Ker Makedonci ne morejo Novoteksu do konca leta dobaviti potrebnih količin domačih sintetičnih vlaken, jih morajo uvajati od različnih tujih dobaviteljev. Različna kvaliteta pa v domači proizvodnji povzroča težave. Nedovršeni izdelki z napakami se kopičijo, so pa prodani in tuji kupci čakajo. Sklop težav odpravljajo z dodatno delovno silo, ki so jo vzeli iz pisarn.

Sejna soba tovarne je že dobrih štirinajst dni spremenjena v proizvodni prostor, kjer se izmenjuje pri delu 26 tovarišic iz skupnih služb pri prelozovanju kvalitete blaga in odpravi napak. Tuji kupec je natančen, prav nič ga ne zanimajo težave v proizvodnji zaradi „zmeša-

nih“ razmer pri uvozu, in ker pogodb nikakor nočejo razdirati, marveč jih želijo povečevati, so na tak način dosegli, da so se veliki kupci blaga z napakami začeli manjšati.

Požrtvovalnemu delu tovarišic iz skupnih služb so se pridružili tudi redno zaposleni v proizvodnji, ki v podaljšanem delovnem času odpravljajo omenjene težave, čeravno je med njimi vrsta mater z otroki in raznovrstnimi težavami. Vsi skupaj so se dobro odzvali pozivu sindikata in samoupravnih organov, zavedajoč se resnosti položaja in nuje, da se izvozne pogodbe izpolnijo za vsako ceno.

Zdaj se tudi redna proizvodnja že bolj znajde v prilagajanju barv in kemikalij različnim kvalitetam surovin (prej je bila ena sama kvaliteta), tako da bo

PREDNOST HLADILNICE

V predlogu o temeljih družbenega plana občine Novo mesto za novo srednjeročno obdobje ima kmetijstvo posebno mesto. Program novomeške zadruge je za naslednjih pet let zastavljen tako, da bodo vlagali predvsem v razvoj kooperacije z zasebniki. Gradnja hladilnice in predelovalnice pa je predvidena kot skupna prednostna naloga, za katero je sicer kot investitor predvidena KZ Novo mesto, vendar bo potrebno v občini združiti okrog 60 milijonov dinarjev, da bi z investicijo lahko začeli.

Široka paleta izobraževanja

Blizu 100 mladincev iz novomeške občine se usposablja za naloge v družbenopolitičnih organizacijah — Politična šola tudi za mlade delavce

13. novembra se je v Novem mestu pričela mladinska politična šola konference mladih v vzgoji in izobraževanju. Tja do začetka decembra se bo 9 mladih iz novomeške občine — 65 v začetnem in 30 v nadaljevalnem programu — usposabljal za odgovorne vodstvene naloge v osnovnih organizacijah ZSMS in seveda za kasnejše aktivno delo v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Nosilec oziroma organizator šole je komisija za idejno-politično usposabljanje in izobraževanje mladih pri predsedstvu občinske konference ZSMS Novo mesto, program pa je pripravila dosedanja sekretarka OK ZSMS Novo mesto Branka Bukovec. Predvsem je pomembno to, da je mladinska politična šola odraz potreb in problemov, s katerimi se srečujejo mladi v novomeški občini pri svojem delu v osnovnih organizacijah, čemur je prilagojen tudi 30-urni program šole. Šola je tako rekoč nadaljevanje podobne šole, ki je

bila že letos spomladi, in prav to kontinuirano delo na področju usposabljanja mladih je izrednega pomena, je poudarila Branka Bukovec. Slušatelji, srednješolci in učenci osmih razredov osnovnih šol iz novomeške občine, so seveda oblikovali vse organe, potrebne za nemoteno delo šole, v okviru konference mladih v vzgoji in izobraževanju pa tudi sami predlagali teme. Mladi slušatelji, se bodo seznanili z razvojem ZSMS, z metodami in oblikami političnega dela, vlogo in delovanjem subjektivnih sil, z delom zveze pionirjev, politiko neuvrščenosti in aktualnimi mednarodnimi dogodki, z nalogami mladih v akciji NNP, s političnim in ekonomskim stanjem v občini, s stipendiranjem itd., enkrat pa se bodo preselili v Dom Majde Šilc in spregovorili o konkretnih nalogah in problemih mladih v domu in domače konference ZSMS. V šoli bo poudarek na individualnem delu, seminarskih nalogah in aktivnem sodelovanju slušateljev v razgovorih o predavanih temah.

Poleg tega je OK ZSMS priporočila, naj se mladi v organizacijah združenega dela vključujejo še v druge — predvsem sindikalne — oblike usposabljanja in izobraževanja.

Pripravljen pa je tudi že program mladinske politične šole za mlade v krajevnih skupnostih, ki bo v februarju prihodnjega leta. Pri pripravi različnih oblik izobraževanja za mlade je namreč treba upoštevati, da imajo največ obveznosti kot šolarji, delavci, trd oreh pa so nemalokrat še prostorske težave.

ZDENKA LINDIČ

PRETESEN VRTEC — Zaradi preutesnjenosti letos niso mogli sprejeti v vrtec 34 otrok, od tega 26 za jasli. Če bo denar in bodo prihodnje leto dozidali tri igralnice, bo v vrtcu prostora za nadaljnjih 60 otrok, s čimer bi bile najhujše težave za nekaj časa odpravljene.

Zavračanje prošenj ni rešitev

Zaradi preutesnjenosti so v metliškem vrtcu zavrnil 34 otrok — Pomanjkanja denarja odlaga razširitev — Najtežje je za priseljene družine

Da je metliški otroški vrtec, edini v občini sploh, pretesen, se ni pokazalo šele letos, ko so morali zaradi pomanjkanja prostora zavrniti 34 otrok, marveč se s preutesnjenostjo otepajo že lep čas, saj je že leta v vrtcu, katerega kapaciteta je 128 otrok, vsak dan v varstvu po 155 otrok, od dojenčkov v jaslih do predšolskih.

Že za letošnje leto je bilo načrtovano, da bodo pretesnemu vrtcu dozidali tri igralnice in tako povečali kapaciteto vrtca za 60 otrok. Vendar je ta načrt, kot še marsikatero drugega, pokopalo pomanjkanje denarja. Sedaj se dogovarjajo, da bi začeli zidati prihodnje leto. Začasna rešitev do takrat naj bi bilo tako imenovano varstvo v družini, ki bi naj ga vpeljali prihodnje leto, da bi tako prebrodili težave do dokončanja gradnje. Snet pa se postavlja vprašanje denarja, če le-tega ne bo dovolj, bo tudi ta začasna rešitev odpadla.

„Pritisk na naš vrtec je iz leta v leto večji,“ pravi ravnateljica vrtca Branka Hauptman. „V najtežjem položaju so priseljene družine, ki otroka ne morejo pustiti pri stari mami. Od 34 otrok, ki jih nismo mogli sprejeti, je 13 dojenčkov, kar je za popolno skupino jasli, prav toliko za jasli za starejšo skupino, osem pa za vrtec. Mi imamo pa že sedaj prenatrane skupine, štiri igralnice so bile načrtovane za 80 otrok, sedaj pa jih je v njih 99.“

Poleg teh se 21 zaposlenih v vrtcu spopada še z drugimi težavami. Medtem ko je vzgoji-

MRAZ PREKINIL VRETJE MOŠTA

Mraz, ki je pritisnil kmalu po trgatvi, bo kaj lahko povzročil, da bo vino, ki so ga vinogradniki predelovali v kmečkih zidnicah, slabše kakovosti. Kjer je v zidnicah temperatura padla na dve ali tri stopinje Celzija, se je vrenje mošta prekinilo. Da mošt vre, mora biti temperatura v prostoru vsaj 10 stopinj C, mošt pa ima 12 do 15 stopinj Celzija. vsaj 10 stopinj C, mot pa ima 12 do 15 stopinj Celzija.

ŠKODA V POLJEDELSTVU

Medtem ko prezgodnji sneg v vinogradnih v Beli krajini ni naredil škode, saj je bila trgatve že prej končana, pa bodo poljedelci čutili posledice. Strnine, se pravi pšenica in ječmen, še niso bile povsod posejane, vprašanje pa je tudi, kako bodo kalile. V metliški občini si bodo skušali pomagati z jarim ječmenom, vendar z njim gotovo ne bo takih uspehov kot z ozimnim, ki je doslej dajal dobre rezultate.

teljic dovolj, imajo vsaj dve varuški premalo; sčasoma bodo potrebovali še kakšno medicinsko sestro. Pripravljajo se tudi na povečanje kuhinje, tako da bodo lahko kuhali tudi kosilo za vrtec, ki ga sedaj vozijo iz osnovne šole. Vsekakor bo treba z dozidavo vrtca pohiteti, saj je vsakomur jasno, da zavračanje prošenj ne more postati način reševanja teh res perečih vprašanj. Zahtev za sprejem v vrtec pa ne bo vsako leto manj, ampak vedno več. Zastrahuječe bi bilo, ko ne bi bilo tako.

A. BARTELIJ

ZAZIDALNI NAČRT ZA BREG REVOLUCIJE

Na zadnji seji metliškega izvršnega sveta je tekla beseda tudi o predlogu zazidalnega načrta za metliško naselje Breg revolucije, ki ga je izdelal ljubljanski Projektivni atelje. Po tem načrtu, ki bo 30 dni razgrnjen na občini, kjer bodo občani lahko zapisali svoje pripombe in predloge, bo v tem naselju na voljo okoli 60 parcel za individualno gradnjo, predviden je tudi nov hotel, razširitev vinske kleti, urejene zelenice, park in še kaj. Glede na to, da v Metliki kronično primanjkuje gradbenih parcel, bi moralo biti zanimanje za ta zazidalni načrt veliko.

TRIDESET KANDIDATOV

Včeraj se je v Metliki začel seminar za kandidate za sprejem v Zvezo komunistov. Ta letošnji drugi tak seminar bo trajal 25 ur, v izobraževalnem centru Beti pa se ga udeležuje okoli trideset kandidatov iz vse občine.

PRAZNIČNI PROGRAM

Prireditve v okviru praznovanja občinskega praznika občine Metlika so se začele danes s tekmovanji v kegljanju, streljanju in šahu. V torek, 25. novembra, bo ob 16. uri v kulturnem domu v Metliki svečanost ob pomenovanju tega doma po Edvardu Kardelju.

Na dan praznika, 26. novembra, bodo v Kometu, ki praznuje 20-letnico delovanja, najprej odprli nove tovarniške prostore, nato pa bo v tej delovni organizaciji slavnostna seja delegatov občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij. Zvečer bo na Suhorju slavnostna akademija v počastitev praznika te krajevne skupnosti.

V četrtek, 27. novembra, bodo predali namenu nov 44-stanovanjski stolpič v Ulici 1. maja, zvečer bo v kulturnem domu v Gradcu koncert godbe na pihala iz Metlike.

Je 50 par ustavilo livarno?

Kljub nedavnim zgotovitvam, da bo oskrba normalna, je koksarna Lukovac ustavila dobavo in za zadnja dva meseca napoveduje le polovične količine — Če pol livarne stoji, je to 500 tisočakov čiste izgube na dan

Od ponedeljka polovica Beltovega tozda Livarna stoji, se pravi, da ne dela 250 ljudi. Edini vzrok je pomanjkanje koka. In da je negotovost še večja, v Beltu niti ne vedo, kdaj bodo spet dobili koks iz edine jugoslovanske koksarne za livarski koks v Lukovcu.

Kljub zagotovitvam koksarne Lukovac konec prejšnjega meseca, da bo oskrba s koksom za jugoslovanske livarne v glavnem normalna, so prejšnji teden ustavili dobavo in sporočili, da bodo pošiljali samo polovico potrebnih količin. Zaloga pa si v Beltu niso mogli ustvariti, ker so jim iz Lukovca pošiljali koks vsak dan, in to ravno toliko, kolikor je bila njihova dnevna poraba.

„Jutri bo sestanek predstavnikov združenja jugoslovanskih livarn, zveznega izvršnega sveta in koksarne Lukovac, na katerem bomo skušali rešiti to zagatno situacijo,“ je povedal direktor Belta Valentin Papež. Do ustavitve rednih dobav koka je po zatrjevanju Lukovca prišlo zato, ker nimajo dovolj črnega premoga, iz zdru-

ženja jugoslovanskih livarn pa se slišijo glasovi, da hoče koksarna na ta način doseči zvišanje cené koka.

„Kar se nas tiče, smo pripravljene več plačati za koks, samo da bi ga redno in dovolj dobivali,“ pravi Papež, „kajti najdražje je, če proizvodnja

Usklajevanje načrtov ne bo lahko

Potrebe nad možnostmi

O osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana črnomaljske občine za naslednje srednjeročno obdobje je pred kratkim razpravljala tudi družbeni svet za družbenoekonomski razvoj občine, katerega kolektivni člani so družbenopolitične organizacije, izvršni svet, strokovne in druge organizacije.

Tudi svet je podprl predlog, naj skupna poraba ne narašča hitreje kot po stopnji 3,6 odstotka, vendar to ni dokončna stopnja, vsekakor pa se bistveno ne bi smeli od nje oddaljiti. Za natančno stopnjo, ki naj bi bila usklajena tako glede na potrebe kot glede na možnosti, se bodo dogovorili v nadaljnjem poteku usklajevanja. Družbeni svet je poudaril, da mora pri tem usklajevanju večjo vlogo prevzeti izvršni svet.

V dosedanjih razpravah so večkrat poudarili, da v planih morajo zagotoviti uresničitev naložb v gradnjo in adaptacijo osnovnih šol, za kar so tudi izglasovali samoprisevek. V zvezi s tem pa se zadeva precej zaplete: če pridejo te naložbe v plan, bo stopnja 3,6 odstotka presežena. Nadaljnje usklajevanje, če upoštevamo to in še nekatere druge stvari, nikakor ne bo šlo lahko in gladko.

Zdrahe duše živo kulturo

V zadnjih letih se je v Gribljah razvilo pestro kulturno, telesnokulturno in družabno življenje, ki zasluzi pozornost zaradi pripravljenosti do dela, zaradi akcij, v katerih sodelujejo domala vsi krajan.

Tako so Gribelci organizirali tretje srečanje obkoljskih pevskih zborov, pripravili turistično zabavno prireditev „Noč na Kolpi“, športno društvo je izpeljalo kmečke igre, napeljali so si telefon, v načrtu imajo ureditev javne razsvetljave, tesne stike so navezali s pevskim društvom Vesna iz Križa pri Trstu in tako naprej.

Zal pa so Gribelci ostali brez zborovodje, in to samo zaradi preprirov, najrazličnejših podtikanj, nerazumevanja, zaradi neresnega obnašanja posameznikov, ki s svojimi dejanji škodijo društvu, akcijam, zaradi prestiža, kdo bo koga, kdo bo komu dokazal, da je pametnejši, več vreden, kdo se bo komu opravičil in kdo ne, kdo bo komu odgovoril in kdo ne, kdo se bo „ponižal“ in kdo bo prišel iz bitke kot zmagovalec.

Kaže, da ni nikjer nikogar, ki bi presekal ta gordijski voz, ki bi rekel bobu bob in popu pop, ki bi mu bilo več delo, ustvarjanje, akcije, uspehi kot tekmovanje v tekmi, ki vodi v razsulo, v počasno, a vztrajno odmiranje ljubiteljske dejavnosti v tem, z belimi brezami posejanem koncu Slovenije.

V primeru Gribelj pa plešejo mačke okrog vrele kave, ki bo enkrat le morala povedati, kdo ima prav in kdo ne, vendar nas je lahko strah, da bo cena za ta odgovor previsoka. Pa ne gre zgolj za Griblje, ki so se znašle v začaranem krogu zavoljo nespornosti v pevovodjo in uradnimi predstavniki kulturnega življenja v Črnolju, gre za razmišljanje in za odgovor na vprašanje, ki se mu vsi izmikajo: če ne gre naprej po starem, kako torej po novem? Skratka, kdor je že kriv za napeke v preteklosti, naj pokaže jasno rešitev za bodočnost. Slepomišenja in praznih fraz je bilo že dovolj, preveč. Gribeljski pevski zbor z njimi ne more peti.

TONI GASPERIČ

stoji.“ Belt je že spomladi podpisal samoupravni sporazum o cenah in dobavah koka in pristal na ceno 4,55 dinarja za kilogram, vendar je zvezni zavod za cene koksarni odobril le 4,05 dinarja za kilogram in vse kaže, da je teh 50 par razlike ustavilo redno dobavo.

Če bi pri tem ostalo, bi namesto okoli 300 ton na mesec Belt dobil le 150 ton koka, kar pomeni, da bi v zadnjih dveh mesecih letošnjega leta normalno delali le en mesec. Če pa pol livarne en dan stoji, to za Belt predstavlja 500.000 dinarjev čiste izgube.

A. BARTELIJ

NASTOP „ZLATIH“ GODB

V nedeljo ob 10. uri bo v črnomaljskem kulturnem domu koncert, na katerem bodo sodelovale tri godbe na pihala, ki so na lanskem svetovnem prvenstvu godb na pihala osvojile zlato medaljo: godbe iz Velenja, Ravn na Koroškem in Trbovlje. Koncert bo v okviru prireditve „Revolucija in glasba“, ki jih organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije, in zanj ni vstopnine.

SINDIKALNA ŠOLA

Proti koncu meseca se bo v Črnolju začela sindikalna šola, ki jo pripravljata klub samoupravljavcev in Zavod za kulturo-prosvetno dejavnost. 72-urna šola bo trajala do konca januarja; predavanja bodo trikrat na teden v popoldanskem času in jih bo poslušalo 35 slušateljev. Program, ki ga je pripravila republiški svet Zveze sindikatov, je prilagojen razmeram v črnomaljski občini. Da je tak način izobraževanja koristen, prič tudi boljše delo v tistih sindikalnih osnovnih organizacijah, ki so lani postale v to šolo svoje člane.

POT V ŠOLO — Precej otrok se na vsakdanjo pot v šolo in iz nje podaja peš in se pri tem ne morejo izogniti prometnih cest. V teh poznojesenskih in zimskih dneh bi morali vozniki še posebej paziti, saj je kljub opozorilom učitelje ravnanje otrok marsikdaj nepredvidljivo. Sestrici Gordana in Stankica Beriša hodita v šolo z Lokev.

ČRNOMALJSKI DROBIR

PREDLOG ZA NOVO PREDSEDNICO — Ker je prejšnji predsednik občinske mladinske organizacije Jule Novak odšel v šolo v Ljubljano, se je v občini začel postopek za novega predsednika. Za to funkcijo je evidentirana Vera Bahor, ki bo to funkcijo opravljala nepoklicno.

NAJPREJ DELO, POTEM PLESI — Zadnje čase se je razpaslo, da so mladinske organizacije v občini prirejale plesne. To samo po sebi ne bi bilo nič napak, saj je znano, da mladi v občini nimajo kaj prida možnosti za zabavo. Vendar so bili marsikdaj ti plesi edina dejavnost mladincev, ki so kaj radi pozabljali, da jih v vsakem okolju čaka precej resnega dela. Sedaj so take plesne „od zgoraj“ prepovedali, dovoljenje zanje pa si bodo osnovne organizacije pridobile, ko bo postorjeno njihovo osnovno delo.

MARTIN Z MOSTOM — Zadnje soboto in nedeljo so številne lučice po okoliških vinorodnih gričih gorile, da številni Martini in njihovi prijatelji v zidnicah in vikendih praznujejo ta ljudski praznik, ko naj bi iz mošta nastalo vino. Letos se bo ta „čudež“ zavlekel, saj je mraz marsikateremu vinogradniku krepko zagodel in zavrl vretje mošta. Še najbolj gotovo so pili vino tam, kjer o imeli še — lanskega.

MADEŽI IN UVOZ — Menda je otežen uvoz prizadel tudi — oblačila navadnih občanov oziroma njihovo čistost. Ker v čistilnicah uporabljajo uvožena čistilna sredstva, teh pa je vse manj, bodo morali poslej ljudje kar sami poskrbeti za svoje madeže. Tako je baje pomanjkanje čistilnih sredstev že prizadelo Viatorjevo čistilnico v Črnolju.

Črnomaljski poročevalec

JUBILEJ KOMETA — Metliški Komet praznuje letos 20-letnico obstoja. Ta jubilej bo Komet, kjer ima danes delo 450 ljudi, od tega največ žensk, proslavil z novo delovno zmagao. Za občinski praznik bodo odprli novo halo, v kateri je 2.700 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov, valjala pa je 20 milijonov dinarjev. Komet bo dobil tudi eno od treh letošnjih plaket občine Metlika.

SPREHOD PO METLIKI

VSE KAŽE, DA NI VEČ DA-LEC CAS, ko bo športna dvorana pri osnovni šoli pričela služiti tudi za kulturne prireditve. No, odločitev o tem bo sprejel te dni delavski svet metliške osnovne šole in upati je, da ne bo odrekel gostoljubja kulturnikom. Preurejeni bivši dom Partizana je premajhen za organizacijo večjih in dražjih prireditvev, športna dvorana pa je za to kot naročena. Poleg tega je ob sobotah in nedeljah, ko naj bi prireditve bile, prazna.

UČENCI POKLICNE TEKSTILNE ŠOLE BETI so izdali pred dnevi prvo letošnjo številko svojega glasila Zvita nit. Iz glasila bi izluščili predvsem pesmice, ki prevladujejo na belem papirju in so zanimivi pesniški poskusi odrasčajočih deklet. Spregladati pa ne moremo še modnega koticika, v katerem so narisale učence modele za ženske obleke ter pajace za najmlajše. Uredniški odbor objublja, da bo izdal v šolskem letu 1980/81 še tri številke Zvite niti.

PREBIVALSTVO ULICE PRVEGA MAJA se zanima zadnje čase za delovne organizacije, ki izdelujejo čolne. Njihov interes se bo zdel nepoznavalcu razmer dokaj čuden, domačini pa vedo, da je povsem naraven, kajti ta ulica je dobesedno zalita z vodo in z blatom. Le krajani s škornji nad koleni se izvlečejo iz nje s suhimi nogami, brez šmrkanja, pokašljevanja in kihanja. Da je ulica takšna, je kriva gradnja novega bloka v tem delu mesta in ker objublja jo končati z deli pred koncem novembra, stanovalci tiho upajo, da se bo našel kje kdo, ki bo poskrbel tudi za to, da bo okolica slej ko prej urejena.

NOVA ŠOLA V PODZEMLJU JE TAKO LEPA, da nam je ni sram pokazati še tako kritičnemu očesu, še tako zahtevnemu dlakocepcu. Do nje lahko pridete ali se pripeljete po asfaltirani cesti, vendar van n ne pripravljamo, da stopite z nje. Zabredli boste namreč v lepljivo blato, ki obkroža montažno zgradbo, in prav nič čudnega ne bi bilo, če bi do pasu potonili v niem. Prebivalstvo pa je kljub temu optimistično razpoloženo, saj razpolaga s podatki, da bo blato kmalu pokrli asfalt. Kako raztegljiv pa je ta „kmalu“, nihče ne ve.

metliški tednik

Od marca noč in dan na straži

Za varnost bolje poskrbljeno — Poklicna gasilska enota v Krškem hitra in učinkovita

V Krškem imajo od pomladi letos poklicno gasilsko enoto. Zdej šteje 34 članov, ki opravljajo službo v štirih izmenah. Od ustanovitve do danes so poklicni gasilci posredovali v 21 požarih in opravili 193 tehničnih intervencij ter okoli 400 preventivnih pregledov. Večja škoda je nastala le pri treh požarih.

Enota ima prostore v novem domu gasilcev na levem bregu Save, katerega izgradnjo je ob pomoči gospodarstva financirala samoupravna interesna skupnost požarnega varstva v občini. To je montažna zgradba z garažami, delavnicami, telovadnico, skladiščem in upravnimi prostori. Veljala je 11,5 milijona dinarjev. Večje deleže za to investicijo so prispevale tri delovne organizacije: Tovarna Celuloze in papirja Krško, jedrska elektrarna in plinsko-parna elektrarna Brestanica. Zaradi njih je dobro opremljena poklicna gasilska enota nujno potrebna.

Ob domu postavljajo ta čas antenski stolp za UKV zveze. Porebujejo še za 20 milijonov dinarjev opreme. Upajo, da jo bodo sbravili skupaj v dveh letih. Za sedaj imajo na voljo dve vozili, kar pa je premalo. Kupiti nameravajo še dve, prav tako s kompletno opremo. Na mesto požara ali nesreče usmerjajo vozila preko UKV zveze, zato lahko odpeljejo iz garaže takoj, ko zvedo za približno smer.

Vsak operativni član enote ima osnovni poklic (zidar, ključavničar itd), naker se dodatno izšola za intervencijsko tehniko. Posadka še ni popolna. Manjka

jo štirje člani. Ni jih lahko dobiti, kajti služba je izredno zahtevna, naporna telesno in duševno. Veliko vaje potrebujejo in ko na znak odpeljejo na kraj požara, nikoli ne vedo, ali res gori ali je samo vaja. Razen tega nobenemu izmed njih ne mine dan brez kondicijskega treninga v telovadnici. Velik del časa prebijejo tudi v delavnicah, da si tako sami prisluzijo del potrebnega denarja.

Pri nakupu opreme imajo poklicna enota prednost pred prostovoljci. Društva bodo posledje dobivala samo tiste pripomočke, ki jih na svojem območju zares potrebujejo, zato ni reče-

NAGLICA NI VSE, potrebno je znanje. Na sliki: poklicna gasilska enota med vajo v jedrski elektrarni v Krškem.

no, da bo dobil vsak prav to, kar ima sosed. Popolnoma razumljivo je, da poklicni gasilci morajo biti opremljeni tudi za zahtevnejše posege, sicer ne bodo kos nalogam, ki jim jih nalaga skupnost. Računati je treba tudi s tem, da je vedno več prostovoljcev zaposlenih, da so najmanj osem ur zdoma in da bo še kako dobrodošla pomoč enote iz Krškega.

J. T.

DOBROŠLA NOVOST

V Brestanici imajo spet svojo knjižnico. Njene knjige so bile nekaj let „pod ključem“, saj za njihovo izposajo niso imeli primernih prostorov. Sedaj jih imajo v poslopju, kjer je bila nekoč krajevna zdravstvena postaja. Knjižnico so slovesno odprli v okviru prireditve ob 3-letnici DKD Svoboda, v katerega okviru bo tudi posledje delovala. Za izposajo je namenjen en prostor; kasneje bodo še enega uredili za čitalnico, tretji pa bo namenjen različnim manjšim razstavam. Na policah je zaenkrat okoli 1300 knjig, ki si jih bodo bralci lahko izposajali vsak četrtek med 16. in 18. uro. Pri tej pomembni novosti so pomagali brestaniška Elektrarna, osnovna šola Adama Bohoriča, člani DKD Svoboda ter krška Valvasorjeva knjižnica in čitalnica.

„Nismo še odpisani!“

Pripravljenost bolj utruja kot obratovanje — Električna iz Brestanice je draga, zato obratuje le v krizi

V javnosti večkrat izrečeni očitki, da so zaposleni v brestaniški elektrarni brez dela, plačo pa prejemajo, so pri delavcih vsakič izzvali ogorčenje, saj Elektrogospodarstvo Slovenije pripisuje kolektivu dobro gospodarjenje in mu izreka celo priznanja za skrbno službo v sistemu. Brestanica velja od nekdanje za eno najbolj delavnih in za obratovanje najhitreje pripravljenih elektrarn. Njena zanesljivost in obratovalna sposobnost sta zagotovo tudi posledica dobrega vzdrževanja naprav.

Vloga te elektrarne v elektroenergetskem sistemu se spreminja. Z rekonstrukcijo l. 1975 se je spremenila tudi sama, čeprav ni dokončno opustila zastarele premogovne tehnologije. Nova pridobitev so bili plinski agregati, ki potrebujejo za poln zagon le nekaj minut. Zaradi tega dobiva Brestanica vedno izrazitejšo vlogo hitre intervencijske elektrarne. To pomeni, da je rezervna elektrarna, ki proizvaja energijo samo v izredno kritičnih primerih, ob nenadnih večjih izpadih in nepričakovano visokih koničnih obremenitvah.

To pa je tisto, kar kolektivu otežuje položaj navznotraj in navzven. Delavci, vajeni dvajset, trideset in več let stalnega obratovanja, se nelagodno počutijo za mirujočimi stroji. Radi bi še naprej ustvarjali, zato se težko življajo v nove razmere. Dežurstvo mnoge med njimi bolj utruja kot „pravo“ delo, pripombe na račun „nedela“ pa to slabo voljo še stopnjujejo.

Ob rekonstrukciji so z drugimi vred pričakovali, da bodo posledje pošiljali po žicah povečane količine energije. Čas je

postavil prednje drugačne zahteve. Skokovite podražitve tekočih goriv so jim prekržale prvotne načrte. Cene za kilogram goriva so se podeseterile in to je vplivalo na zmanjšanje obratovalnih ur. Od tisoč so se skrčile na 300. Obratovanje v Brestanici pride na vrsto šele potem, ko zmanjka cenejša energije.

Elektrarna zaradi tega ni odpisana. Nasprotno, zelo pomembna je, ker zagotavlja zanesljivost pri pokrivanju energetskih potreb, in deluje kot „topla“ rezerva, saj traja njen zagon komaj 10 minut.

Trenutno je v elektrarni zaposlenih 198 delavcev. Med njimi je veliko onemoglih in izčrpanih ljudi, zato predvidena zmanjševanja zaposlenih ne bodo reševali mimo solidarnosti celotnega elektrogospodarstva.

Delavci se zavzemajo za modernizacijo elektrarne, za specializacijo kadrov in za združitve s sorodno delovno organizacijo, kar bi jim zagotovilo stalnejše delo. To velja zlasti za vzdrževanje.

JOŽICA TEPPEY

KRŠKE NOVICE

GRAJSKI GOSTJE — Po tem ko so v „Galeriji samorastnikov“ pred kratkim zaprli razstavo amaterskih likovnikov iz Murske Sobote, je bila do 18. tega meseca tamkaj odprta še razstava Jeseničanov. Tudi to je organiziral krški likovni klub, ki ga z obema gostujočima veže tradicionalno prijateljstvo in sodelovanje.

KOLIKO KONFERENC? — Osnovne organizacije Zvez socialistične mladine v krajevnih skupnostih je treba zaradi usklajenega delovanja povezati v konferenčne. Na to se pripravljajo tudi v mladinski organizaciji krške občine. Zaenkrat predvidevajo, da bodo prav kmalu

ustanovili devet takih konferenc, povsod tam, kjer deluje na območju krajevnih skupnosti več osnovnih organizacij v naseljih in delovnih organizacijah.

DELOVNA SREČANJA — Na njih so se pričeli zbirati literaturo amaterji, povabila pa jih je občinska Zveza kulturnih organizacij. Posledje naj bi postala redna, štiri- najstnevna, služila pa bi prebiranju sestavkov v prozi in vezani besedi ter sprotne ocenjevanju teh del. Na prvem delovnem sestanku se je zbralo petnajst avtorjev, kar je vsekakor razveseljiv podatek.

VLADIMIR STOVIČEK — Umetnik te dni razstavlja svoja dela v Velenju. Prikazuje plakete, medalje in plastike. Pokrovitelj razstave je tamkajšnji občinski odbor ZZB NOV. Občinstvo si bo Stovičkove umetnine lahko ogledalo do 16. decembra. (Foto: J. T.)

V VRTCU PREMALO PROSTORA — Vzgojnovarstvena ustanova v Brežicah je (na sliki spredaj) letos zaradi stiske odklonila okoli 50 otrok, zato starši komaj čakajo, da jo bodo razširili. Če se ne bo kaj zapletlo, bo ob letu dni lahko sprejela še 80 otrok. V montažnem prizidku bo razen igralnic tudi večnamenski prostor, v zemlji pa varno zaklonišče za vse varovance. (Foto: J. Teppey)

Še počasno drsenje navzdol

Gospodarski tokovi ne prinašajo posebnih presenečenj ne v dobrem ne v slabem

Iz podatkov o devetmesečnem gospodarjenju zdaj v večini delovnih kolektivov že precej točno sklepajo, kakšni bodo rezultati konec leta. Hkrati ocenjujejo tudi izvajanje varčevalnih ukrepov. Rezultati poslovanja v brežiški občini so bili konec septembra precej slabši kot ob polletju, vendar zaradi tega niso nikjer presenečeni. V težjih razmerah so pričakovali tak izid, saj gospodarski tokovi tudi v sosednjih občinah niso prinesli bistveno drugačnih rezultatov.

Realni družbeni proizvod je narasel za 3 do 3,5 odstotke,

SREČANJE S PRAKSO — Posavske občinske skupščine, nekatere delovne organizacije in izobraževalne ustanove je v prvi polovici tega tedna obiskala delovna skupina CK ZKS, kjer je vodila razgovore o preobrazbi vzgojno-izobraževalnega sistema, zlasti o odnosu med združenim delom in šolami, planiranju kadrov, delovni praksi, štipendiranju, mreži šol, vlogi delavskih univerz v novih razmerah, uveljavljanju celodnevne šole in drugih, ta čas najbolj perečih problemov posavskega šolstva.

NOVO V BREŽICAH

ŠKODA SE NI OCENJENA — Podatki o škodi, ki jo je povzročila zadnja poplava, niso dokončno zbrani, domnevajo pa da je voda uničila več kot lani. Najbolj je prizadela kmetijstvo, saj je preplavila okoli 2700 hektarov površin, od tega veliko njiv s koruzo in drugimi poljščinami, prepredila pa je jesensko setev.

OBDRITVI BI SE TEŽKO ODRÉKLI — Predlog izvršnega sveta, da bi zaposleni v brežiških delovnih kolektivih s samoupravnim sporazumom dogovorjeni znesek za novoletno jelko namenili za nakup zemljišča za letovanje otrok, pri Zvezi prijateljev mladine ni našel na odobranje. Brežice bi postale tako bela vrana med slovenskimi občinami, saj se nobena od njih še ni odrekla simbolične obdaritve otrok za Novo leto. Vsekakor pa velja razmisliti, kaj se da v občini ceneje organizirati in prihranek čimboli koristno usmeriti v dobro mladega rodu.

kar pa v oddelku za gospodarstvo pripisujejo predvsem novim zmogljivostim in zaposlovanju novih delavcev, vpliv produktivnosti pa je komaj zaznaven (od 0 do 0,5 odst.). Realni osebni dohodki ne dohitevajo zvečevanja življenjskih stroškov in zaostajajo za njimi za 4,5 do 5 odst. V gospodarstvu so bili povprečni osebni dohodki 7.478 dinarjev, kar je 15 odst. več od letošnjega lanskega povprečja. V negospodarstvu je povprečje osebnih dohodkov za minulih devet mesecev znašalo 8.596 dinarjev.

Z izgubo sta poslovala tozd Terme Catež in tozd Opekarna Brežice. V Termah je znašala izguba 5,6 milijona dinarjev, v Opekarni pa 5 milijonov. V obeh kolektivih so izgubo pričakovali. V Termah ta konec leta ne bi smela preseči 7.710.000 dinarjev, zato se bodo morali delavci močno potruditi, da jo bodo zadržali znotraj planiranih meja. V Opekarni, ki je zdaj pod druženim varstvom, se neadekvatnega poslovanja prihodnje leto, ko bodo načrtno izpeljani vsi sanacijski ukrepi.

V družbenih dejavnostih se otepa z izgubo zdravstvena skupnost, kjer se je ta povzpela na 6,4 milijona dinarjev. Skupnost bo podaljšala varčevalne ukrepe v prvo polletje prihodnjega leta.

Za planom zaostaja tudi za poslovanje v gospodarstvu. V

tem času je načrtoval precej novih delavcev Trimov tozd jeklene konstrukcije v Dobovi. V njem delajo 104 delavci, predvideval pa jih je 150. Tudi v tozdih Posavja so v trgovini na malo in gostinstvu sprejeli na delo precej manj ljudi, kot so napovedovali. Upoštevanje gradnje nove blagovnice, so računali, da se bo število zaposlenih v trgovini povečalo na 287, vendar jih imajo zdaj le 249. V gostinstvu pa jih dela 71 namesto 87. V negospodarstvu je zaposlenost dosegla 4 odst., medtem ko za gospodarstvo predvidevajo namesto štirih le tri odstotke na novo zaposlenih do izteka leta.

J. T.

BEG V NOVO TRGOVSKO HIŠO

Nova brežiška blagovnica je napravila med trgovci precej zmede in povzročila veliko slabše volje. Vrste prodajalcev so se razredčile, ker jih je veliko očelo in jih še odhaja v službo v novo trgovsko hišo, ki zdaj doživlja očitke, da zanjo niso vzgojili in načrtovali dovolj kadrov. Zaradi ugodnih pogojev in obljub za večje osebne dohodke se delavci z veseljem selijo tja, nekatere prodajalne pa so zaradi tega prisiljene razmišljati o skrajšanju delovnega časa na eno izmeno.

Brezposelnost se zmanjšuje

Za ženske še vedno premalo dela — Majhne izobrazbene zahteve

V brežiški občini so med iskalci zaposlitve ženske še vedno v večini. Za delo delavci s poklicno šolo.

Od julija letos je bilo v občini povprečno zaposlenih 7296 delavcev, kar je za okoli štiri odstotke več kot lani. Med njimi je 42 odstotkov žensk, samo v gospodarstvu pa je njihov delež 35,6 odst. Ženske prevladujejo v konfekcijski industriji, v gostinstvu in turizmu in proizvodnji električnih strojev. Zaposlovanje se letos umirja, saj je bilo v prvem polletju letos zasedenih 38 novih delovnih mest manj kot lani v istem obdobju. Opaziti je poslabšanje izobrazbene strukture pri zasedenih delovnih mestih in pri iskanju novih kadrovskih potreb.

Ozek izobrazbeni profil predstavlja zdaj nad polovico zaposlenih, medtem ko je bil delež teh poklicev lani natanko za deset odstotkov manjši. Ta podatek je vse prej kot razveseljiv, saj dokazuje, da ostaja vse pri starem in da ni večjih razvojnih obetov.

DOBRE NALOŽBE

Iz denarja za turistično takso je občinska Turistična zveza v Krškem letos sofinancirala nekaj akcij, ki so neposredno obogatile turistično ponudbo. Zveza je priskočila na pomoč „Kostanjeviški noči“, sodelovala je pri obnovi kostanjeviške kraške jame, podprla je enega izmed orgelskih koncertov Dolenjskega kulturnega festivala ter izdajo brestaniškega zbornika.

KK KRŠKO OSVOJILLO POKAL POSAVJA

Zadnji krog tekmovanja za pokal Posavja je v sredo pripadel ekipi Brežic, v skupini razvrstili pa je prvo mesto osvojila ekipa KK Krško, drugo KK Partizan Senovega in tretje KK Rudi Kapa iz Senovega.

Prvo in drugouvrščeni ekipi sta si priborili pravico do nadaljnjih tekmovanj za Jugoslovanski pokal. Prvo tekmovanje bo v Novem mestu.

JANKO BLAS

ŠAHISTI OB PRAZNIKU

V počastitev občinskega praznika v Sevnici so bila številna šahovska tekmovanja. Na ekipnem invalidskem tekmovanju je zmagal Zalec pred Sevnico in Mariborom, pri posameznikih pa je bil najbolj uspešen Crepan iz Zalca pred someščanom Leskoškom in Cernigojem iz Maribora. Ekipnega občinskega prvenstva se je udeležilo šest ekip med katerimi je bila najboljša ekipa DI Sevnica pred Kopitarno in Lisco. Med posamezniki na tekmovanju za memorial Dušana Breliha je med 14 igralci zmagal Blas pred Derstvenškom.

B. D.

VLADIMIR STOVIČEK — Umetnik te dni razstavlja svoja dela v Velenju. Prikazuje plakete, medalje in plastike. Pokrovitelj razstave je tamkajšnji občinski odbor ZZB NOV. Občinstvo si bo Stovičkove umetnine lahko ogledalo do 16. decembra. (Foto: J. T.)

BREŽIŠKE VESTI

Manj birokracije – več dela

Ze v planskih dokumentih onemogočiti, da bi kdorkoli odločal v imenu delavcev – Pisarniških služb je že preveč – Poudarek na ustvarjalnem delu – Prve pripombe

V kočevski občini so se razprave o planskih dokumentih začele že 10. novembra, medtem ko so se v nekaterih drugih občinah do takrat že zaključile. Trajale naj bi do konca meseca, kar je zelo kratek čas. Že 4. decembra naj bi o teh dokumentih razpravljali zbori občinske skupščine.

Med prvimi je o njih razpravljal občinski komite ZK, ki je med drugim ugotovil, da je v dokumentih še precej neskladja in neenotnosti pri kazalcih in nalogah. Niso usklajeni odnosi SIS: krajevne skupnosti, SLO itd. Nekateri sporazumi so za-

pletani, drugi presplošni. V njih ni načel svobodne menjave dela. Iz njih se čuti, da bi nekateri še vedno radi odločali v imenu delavcev.

V sporazumih so pozabljena stabilizacijska načela načrtov. To velja predvsem za področje investicij, saj bo posojil za gospodarstvo malo. Nove investicije pa pomenijo tudi druge nove obremenitve (več zaposlenih, večji drugi stroški), na katere so v načrtih SIS v glavnem pozabili.

Razpravljalci so dali še več drugih pripomb. Menili so, da je treba v okviru energetike načrt dopolniti in pri tem upoštevati tudi oskrbo s premogom in plinom. Predlagali so, naj bi zagotovili ne le štipendiranje študentov, ampak tudi njihovo zaposlitev po končanem študiju. Pri sporazumu za področje zdravstva so vsi složno ugotovili, da je zanje premalo razumljiv, še manj pa ga bodo razumeli delovni ljudje in občani. Menili so, da bo treba nekatere investicije črtati (šolstvo, industrija itd.) in da so tudi nekatere druge vprašljive. Pri načrtu izobraževalne skupnosti ni nikjer vneseno usmerjeno izobraževanje. Več pripomb je bilo na načrt kulture in na obrambni načrt.

Ob zaključku so ugotovili, da bodo planski dokumenti pred sprejemom doživeli še občutne spremembe in dopolnitve.

J. PRIMC

TU JE BIL ROJEN KIPAR LAVRIČ – Rojstna hiša kiparja Alojzeta Lavriča v Črnem potoku in kiparjeva svakinja Alojzija, ki živi tu. (Foto: Primc)

Črni potok dobiva cesto

To je verjetno zadnja vas v občini brez prave ceste

Pred kratkim smo obiskali Črni potok, kamor doslej zelo verjetno še ni stopila novinarjeva noga. Pogovarjali smo se z nekaterimi izmed redkih vaščanov, ki so nam povedali marsikaj zanimivega. Nekaj o tem danes, nekaj pa kdaj kasneje.

V Črnem potoku pri Dragi je rojstna hiša akademskega kiparja in izdelovalca partizanskih lutk (Gregeve dogodivščine itd.) Lojzeta Lavriča, za katerega je tudi v našem listu tekla „črkarska pravda“, če se je rodil v Črnem potoku pri Dragi ali v onem pri Kočevju. Njegova svakinja Alojzija Lavrič, ki živi zdaj sama v tej hiši, pravi:

„Naš Lojze in Bogdan Mihelič, zlatar iz Ljubljane, sta skupaj ustanavljala Lutkovno gledališče. Lojze je umrl pred kakimi 25 leti, moj mož Rudolf, ki je bil kmetijski tehnik, pa je za posledicami ran in boleznih, ki jih je staknil še v partizanih, umrl leta 1958, star komaj 38 let.“ Potem je pokazala portret svojega moža, ki ga je 1948 narisal akademski slikar France Slana. Sem prihajajo tudi drugi slikarji in kiparji, ki so bili prijatelji Lojzeta Lavriča, kot: Franc Smole, Alenka Gerlovič in drugi, ki jim Alojzija Lavrič ni vedela več imena in za katere pravi: „Radi smo imeli Lojzeta in radi imamo tudi njegove prijatelje.“

Alojzija Lavrič ima tri otroke, ki pravzaprav niso več otroci. Zanimivo je, da niso obiskovali le slovenske osnovne (pa tudi srednje in visoke šole), ampak tudi hrvaške, ker je bil dostop do njih iz Črnega potoka lažji. Sin Tone je magister pri Leku v Ljubljani, hči Alojzija je poročena v Zagrebu, najmlajša, Marija, pa je

pred kratkim diplomirala iz biologije, a ne dobi službe.

„Deset mož in fantov so nam med vojno postrelili, pa nismo toliko vredni, da bi skozi vas napravili cesto, dostopno tudi za avtomobile. Vse vasi imajo že take ceste, le naša ne. Zdjaj sicer „gozdna“ gradi cesto, a če je ne bi potrebovala zase, je zelo verjetno ne bi še dobili. Proti Žurgam ima namreč vsaka naša kmetija štiri tale gozda in te gozdove bodo zdaj odredili za posek. Če ne bi zgradili ceste, ne bi mogli z lesom ven. Te naše parcele niso nikjer prav zapisane v mapah, le mejniki so postavljeni. Tudi to je treba urediti,“ so se pritoževale bolj ženske, saj moških in otrok v vasi skoraj ni.

JOŽE PRIMC

CESTA ZA ČRNI POTOK – Jeseni so se začela dela za ureditev ceste za vas Črni potok pri Čabru v KS Draga. Cesta bo dolga približno kilometer in bo prva prava cesta za to naselje. Potrebna je tako vaščanom, kot gozdarjem tozda Draga, da bodo lažje prišli do lesa. (Foto: Primc)

DROBNE IZ KOČEVJA

POVSOD ODPADKI – Novembra je svetovni mesec snage, ko naj bi se posebno skrbeli za izboljšanje higienskih razmer, snago in za ohranjanje zdravih življenjskih razmer. Spremeniti bomo morali sla-

be navade, ki se jih pogosto niti ne zavedamo, ker nas nanje nihče ne opozori.

ČUDNI „PISATELJI“ – Pročelja hiš v mestu so dobila nova okrasna obeležja kot: PUNK, SEX PISTOLS itd. Pravijo, da je že precej jasno, katera skupina mladih to počenja. Pisarijo predvsem ponoči: Napisov je iz dneva v dan več. Upamo, da bodo „pisatelji“ podnevi strgali s pročelj napise, za kar naj bi poskrbel sodnik za prekrške. Lastniki hiš pa naj poskrbe – če ne gre drugače, s pomočjo rednega sodišča – da bo škoda plačana in da bodo tako ti nočni „pisatelji“ dobili še svoj zadnji PUNK.

PAPIR IN STABILIZACIJA – Otroci pridno nabirajo papir po hišah. Veliko občanov se je na to že navadilo in ima zanje pripravljen papir, precej pa je tudi še takih, ki papir mečejo v kante oz. kontejnerje za smeti ali pa ga skurijo. Pri zbiranju papirja naj bi mladim pomagali vsi občani.

– Zakaj so v nekaterih avtomobilih sprednji sedeži prazni, starejši ljudje pa morajo stati? – Ker so nekateri sprovedniki te sedeže rezervirali za mlajše prijatelje in prijateljice, ki bodo vsitopili na naslednjih postajah.

KOČEVJSKE NOVICE

RASTEMO POD TITOVO ZASTAVO

ZMAGALA EKIPA VOJAKOV – Na občinskem kviz tekmovanju „Tito, partija, revolucija“ v Ribnici je zmagala ekipa VP 1298–20 in bo zastopala ribniško občino na regionalnem tekmovanju v Kamniku. Druga je bila ekipa VP 2539–15,3. Dolenja vas in 4. RIKO. V vsaki ekipi so bili po trije vojaki in trije mladinci. (Foto: M. Glavonjič)

Na veliko denarja premalo vpliva

V republiških SIS odločajo delegati o mnogih milijardah brez posvetovanja z bazo

Prenos pristojnosti za določanje cen mnogim storitvam in izdelkom iz republike na občino ima lahko veliko dobrih, pa tudi slabih strani, so ugotovili na seji občinskega izvršnega sveta v Ribnici, ki je bila minuli teden.

Gre za cene s področja zdravstva, socialnega varstva, kulture, telesne kulture, izobraževanja, industrije, prometa, zvez itd. Razpravljalci so v glavnem menili, da bo z uveljavitvijo dogovora in ob upoštevanju sedanje (ne)discipline na področju cen nastalo med cenami za iste izdelke in storitve v posameznih občinah veliko neskladje, se pravi, da bi imeli na primer za isto storitev v zdravstvu v naši republiki lahko nad 60 različnih cen, zvez toliko, kolikor je, oz. bo občin. Nekateri so zato predlagali, da bi morali cene vsaj regijsko usklajevati, oz. naj bi se občine združevale v skupnosti za cene.

Ko so razpravljali o SIS materialne proizvodnje, so ugotovili, da te republiške SIS razpolagajo z ogromnim denarjem, na njihovo gospodarjenje pa občine lahko le malo ali celo nič ne vplivajo, ker delegatski sistem še ni zaživel. Delegatski sistem je treba spraviti na noge pred-

vsem s političnim delom. Zdjaj se namreč dogaja, da v nekaterih primerih niti ni znano, kdo je odšel na sejo posamezne SIS kot delegat občine, še manj pa, da bi se pred sejo posvetovali z delegatsko bazo in da bi ji po seji poročal. Delegati obširnemu in strokovno zahtevnemu materialu pogosto niso kos. Dogaja pa se, da tudi glasujejo za nove denarne

obveznosti občine, ne da bi prej dobili v bazi pristanek. Kot dobre so ocenili le odnose z Območno vodno skupnostjo, ki se je edina sama potrudila za stik z bazo, medtem ko o področju elektrogospodarstva, nafti–plinu itd. ter njihovih dobičkah in zgubah, visokih ali nizkih osebnih dohodkih v občinah ne vedo nič.

J. P.

Pozabljeni prostovoljci

V srednjeročni načrt občine vključiti tudi prostovoljno delo mladine – Novi predsednik je Bojan Novosel

Pozivitev dela v osnovnih organizacijah ZSM je glavna naloga občinskega vodstva ZSM Ribnica. To nameravajo doseči tako, da bodo organizirali po osnovnih organizacijah „okrogle mize“, na katerih bi se pogovorili, kaj je doslej zaviralo delo mladine, kaj mladi žele in kaj je treba ukreniti, da bo delo boljše.

Take razgovore, na katerih bodo sodelovali tudi člani občinskega predsedstva ZSM in predstavniki

krajevskih skupnosti, bodo organizirali seveda tam, kjer so najpobitnejši. Prav ugotovitve razgovorov bodo tudi osnova za načrte dela mladinskih organizacij.

Doslej je o občinskem srednjeročnem načrtu razpravljalo malo osnovnih organizacij ZSM. V razpravi na predsedstvu ZSM pa so že ugotovili, da v načrtu vseh pet let ni predvideno nikjer prostovoljno delo mladine oz. mladinske delovne akcije. Mladi so predlagali, naj bi v načrt vključili tudi to.

Na nedavni programsko–volilni konferenci so izvolili novo občinsko vodstvo ZSM, in sicer za predsednika Bojana Novosela, za tajnika (poklicnega) Mirana Eriča, v predsedstvu pa so še naslednji člani: Janez Škrabec (obveščanje in propaganda), Marjan Andoljšek (konferenca mladih delavcev), France Debeljak (SLO), Vojko Stanfeli (MDA), Mira Anzelj (konferenca mladih v KS), Franc Trdan (kultura), Izток Raihar (organizacije in društva). Ugotovili pa so, da so zaradi pomankljivosti pri kadrovanju v predsedstvu ostali brez odgovornega za delo konference mladih v izobraževanju. To bodo popravili na naslednji konferenci, ki bo decembra.

Čez leto dni brez peska?

Težave bodo, če ne bo dosežen sporazum z občani

V peskokopu Nova Štifta je zalog peska le še toliko, da bodo zadoščale za potrebe ribniškega gospodarstva približno leto dni; usposobitev novega peskokopa oz. kamnoloma v Mali gori pa bi veljala okoli 120 milijonov (12 starih milijard), to investicijo pa bi domače gospodarstvo z združenimi močmi zmoglo v najboljših pogojih šele čez dve ali tri leta. To so ugotovili na seji občinskega izvršnega sveta minuli teden.

Vse to pomeni, da bo ribniško gospodarstvo leto ali dve brez lastnega peskokopa in bo moralo zato pesek v občino uvažati. Zdjaj velja kubik peska 140 do 150 din, če pa bi ga uvažali iz Dobropolj, Preserja ali Črnega kala, pa bi kubik veljal tudi do okoli 400 din.

Pokazalo se je, da bi bila premostitev te težave možna, če bi izravnali hriboček pri sedanjem kamnolomu Nova Štifta, kar je predlagal tudi Zavod za spomeniško varstvo. Tako bi pridobili še okoli 100.000 kubikov materiala, kar bi zadoščalo do otvoritve kamnoloma v Mali gori.

Vendar s to rešitvijo zelo verjetno ne bo nič. Vaščani v okoljskih vaseh (Lipovšičica, Koč) se ne strinjajo s predlogom spomeniškega varstva in zahtevajo, da je treba kamnolom čimprej zapreti, ker zaradi miniranja in vožnje težkih tovornjakov pokajo zidovi, vodnjaki, dvigajo se oblaki prahu in tudi zgodovinski spomenik, cerkev pri Novi Štifti, je v nevarnosti. (Zdjaj ob vsakem miniranju opravljajo potresna merjenja, katerih rezultate hrani Geološki zavod Ljubljana. Na cerkev so namestili 10 steklenih ploščic, a še nobena ni počila.)

Na seji izvršnega sveta so menili, da je za take zahteve občanov (z občani pa se strinja tudi cerkveni upravitelj) krivo tudi nerazumevanje Komunale, ki peskokop izkorišča, za pripombe in zahteve lastnikov zemljišč in drugih občanov. Komu-

nala je občane menda preveč grobo odpravljala. Po temeljiti razpravi je izvršni svet sklenil, naj bi sklicali še en sestanek z občani, na katerem bi skušali najti tako rešitev, ki bi zadovoljila tako občane kot interese gospodarstva in komunale po pesku, katerega potrebujejo za vzdrževanje cest in za nekatere gradnje.

JOŽE PRIMC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

VSİ NE BODO DOBİLİ TELÉFONA – Avtomatska telefonska centrala v Ribnici je pridobila 500 novih števil. Doslej so jih razdelili po napreji dogovorjenih merilih že okoli 430. Tudi preostalih 70 ne bo zadoščalo, da bi dobili telefonske priključke vsi, ki so zanje zaprosili.

OGLED AKUMULACIJSKEGA JEZERA – Poročali smo že o name-ravani ureditvi akumulacijskega jezera pri Prigorici. Lastniki zemlje, ki bi bila zaradi zadrževalnega jezera začasno poplavljen, pa tudi okoliški prebivalci so imeli zaradi predvidene „suhe“ ali pa tudi „mokre“ akumulacije vrsto pomislekov: da se bo spremenilo podnebje, da bo tu stalno megla, da se bodo razmnožili komarji, žabe itd. Zato so te dni organizirali ogled slične (a „mokre“) akumulacije, ogleda pa so se razen kmetov udeležili še predstavniki občinske skupščine, kmetijske zadruge in drugi. Ugotovili so, da so bili pomisleki neupravičeni. Vendar jih je kljub temu še vedno precej proti akumulaciji. Nekateri zato, ker „bi k oristila le kočevski industriji“, drugi pa zato, ker bi izgubili zemljo za kmetovanje. Med slednjimi je največ takih, ki niti vse svoje obdelovalne zemlje ne obdelajo, da o slabši oz. močvirni zemlji, kjer bi bila akumulacija, niti ne govorimo.

IZHAJATI ZAČEL „ZVESTI“ – Občinska konferenca ZSM Ribnica je 12. novembra izdala prvo številko novega glasila „Zvesti“, ki bo izhajalo predvidoma vsakih 14 dni, po potrebi pa tudi pogosteje. V tem glasilu – prvo je izšlo na treh ciklostiranih straneh – objavljajo kratke in jedrate vesti o delu mladine v občini.

– Bil si kot delegat na seji skupščine SIS za nafto in plin, zdaj nam pa poročaj, o čem ste govorili in kaj ste sklenili.

– Govorili so nekaj o kilokalorijah, „džulih“ in podobnem, a rusem ničesar razumel, saj niti prav ne vem, kaj je kilovat.

REŠETO

Vrtci ne premorejo za učila

Niti en trebanjski vrtec nima pozitivne bilance — Manjka tudi več kot 80 mest — K težavam prispevali tudi neuresničeni delegatski odnosi, bolj neuresnosti

K prostorskim in denarnim težavam trebanjskega otroškega varstva so nedvomno veliko prispevali tudi neuresničeni delegatski odnosi. Ni se namreč tako malokrat zgodilo, da je zaradi neudeležbe delegatov odpadla skupščina ali pa da skupščini niso bili preneseni resnični interesi združenega dela in krajevnih skupnosti.

Delegati so pravzaprav začeli malo bolj delovati šele v zadnjem času, ko so se do kraja razkrile denarne in prostorske težave. In te prav gotovo niso majhne. Kot je povedala tajnica trebanjske skupnosti otroškega varstva Rozi Drnovšek, ta čas nima pozitivne bilance niti en otroški vrtec, v Trebnjem pa manjka več kot osemdeset mest za otroke. O vzrokih in posledicah je povedala Drnovškova tole:

„Skrb za otroško varstvo je premajhna, zanjo je bilo doslej

namenjenega premalo denarja. Zaradi tega ni bilo mogoče v redu vzdrževati prostorov, denarja je zmanjkovalo celo za nakup didaktičnih sredstev.

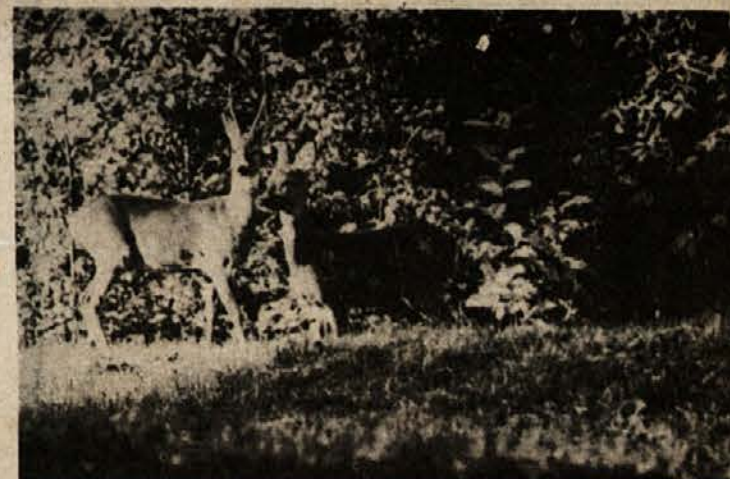
Kljub temu so materialni stroški izredno narasli, celo za 20 do 28 odstotkov, kar je krepko nad načrtovanimi; planirali smo namreč le 18-odstotno povečanje stroškov. Zato je zdaj nujno, da naše poslovanje kar najbolj smotrno organiziramo. Medtem ko so bili zdaj otroški vrtci enote šole, bodo poslej organizirali v samostojen TOZD v okviru vzgojno-izobraževalnih organizacij Trebnje. Do te organiziranosti naj bi prišlo že letos. Druga velika naloga, ki pa sega že v naslednje srednjeročno obdobje, je pridobitev zmogljivosti, katerih zdaj manjka. Seveda tudi v naslednjih letih ne bo mogoče zgraditi popolnoma novega vrtca. Zadolžiti se bomo morali za adaptacijo prostorov v sedanji osnovni šoli, v Mokronogu, kjer bodo nadaljevali s programom celodnevne šole, pa bo treba na račun otroškega vrtca zgraditi dve učilnici.

Po vsem tem je več kot očitno, da bo treba v nasled-

njem srednjeročnem obdobju posvetiti otroškemu varstvu večjo pozornost kot doslej. Zlasti je važno, da vsi, ki bodo odločali o prednostnih planih v naslednjem srednjeročnem obdobju, iako odločitev tudi sprejmejo. O aktualnih vprašanjih in zdaj rešljivih problemih, ki zadevajo posebej pomanjkanje prostora v Trebnjem, pa bo tekla beseda na današnji problemski konferenci trebanjske osnovne organizacije ZK, ki bo danes v Trebnjem.

KAMNITA MIZA JE OSTALA — Takih kamnitih miz je bilo na območju sedanje krajevnosti Sela-Sumberk veliko. Žal pa so jih mnogi razbili in uporabili za temelje novih ali prenovljenih hiš. Tudi ta miza, ki stoji pred staro Hočevarjevo hišo na Vrtači št. 3, bi bila kmalu končala tako, ko je ne bi bila rešila nekdanji gospodar in njegova žena Pavla. Na njej je ploščica z letnico 1832, Pavla Hočevar pa je povedala, da je miza še starejša. Hkrati s mizami so v temeljih hiš ali v ognju ostali mnogi starodavni predmeti, ki so se jih neuki kmetje hoteli rešiti kot ostanek preteklosti. Žal je bil poseg zbiralec ali etnograf mnogokrat prepozen.

DIVJAD SE PASE PO NJIVAH — Če kdo ne verjame, da utegne divjad po njivah povzročiti precej škode, naj se odpelje proti Vhtrebnjemu, kjer bo na njivah lahko srečal prave trope divjadi, ki se skoraj ne boje več ljudi, kot je primer na zgornji sliki.

TREBANJSKE IVERI

KISLO MARTINOVANJE — Kljub temu da je po trebanjskih trgovinah skoraj zmanjkalo sladkorja, so imeli trebanjski vinogradniki precej kisle martinovanje. Vino je namreč kisel, pa še toliko ga je, da v nekaterih krogih, ki pa pivce od tod verjetno ne poznajo dobro, obstaja resna bojazen, ali bo mogoče popiti toliko vina.

ZMAGALI V SAHU — Delavci trebanjske občinske skupščine uprave so na nedavne občinske sindikalne prvenstvu zmagali v ženski in moški konkurenci. Ker je to igra, ki terja veliko treningov in visoke intelektualne sposobnosti, je seveda vse hvale vredno, da so delavci občine zmagali v tako pomembni panogi.

ZEBE JIH — Medtem ko se po nekaterih službah ali v delovnih organizacijah delavci in delavke, zlasti pa tamkajšnjih upravnih služb, dobesedno pariyo po sobah, pa trgovci v trgovini Kmetijske zadruge v Velikem Gabru te dni zmzujejo.

Bili so sicer v dogovoru, da bodo centralno kurjavo gradili skupaj z drugimi, a so potem ostali na cedlu. Sicer pa se niti ne pritožujejo, le sporazumevajo se nekoliko težko, kaj kupci s šklepetajočimi zobji komaj izdajajo, kaj potrebujejo.

V MOKRONOGU VSE POD ASFALTOM — Tik pred zimo, ki je letos res nekoliko presenetila, so v Mokronogu položili zadnje kvadratne metre asfalta. Žal jim je zmanjkalo časa, da bi dela dokončali. Tako bo nekaj opravljenih ostalo še za naslednje leto.

PEKARIJA RASTE — Trebanjci bodo kmalu rešeni skrbi za oskrbo kruha, saj pekarija kar poganja iz tal, pravzaprav se poglablja jama, iz katere naj bi zrasla. Zato pa ni nič bolje s preskrbo mesa. Očitno pa je vedno bolj, da se po vaseh poškode vse več živine. Potem je potreben zakol v sili in je kmalu pozabljeno tudi pomanjkanje mesa: žal pa nimajo doma vsi živine in je tako vprašanje mesa še zmeraj občutno.

TREBANJSKE NOVICE

PRIDIGE JANEZA SVETOKRIŠKEGA — Lutrova kapela pod sevniškim gradom je čudovit, toda žal premalokrat uporabljen avditorij za nastope komornih skupin in posameznih umetnikov, naj gre za pevce ali instrumentaliste. V akustični dvoranici je bil vzpostavljen topel, človeški stik tudi med nedavnim nastopom igralca SNG Maribor Jožeta Zupana, ki se je predstavil z odlomki iz „Pridig Janeza Svetokriškega.“ (Foto: Pavel Perc)

Samoupravni sporazum ali fasada?

Zagate sevniške Kopitarne, ki ne dobi dovolj lesa in ustavlja proizvodnjo

Sevniška Kopitarna, ki zadovoljuje okoli 60 odstotkov potreb jugoslovanske čevljarke industrije po kopitih, se je znašla v nič kaj rožnatem položaju. Vzroki tičijo v neurejenih vprašanih preskrbe z bukovim hlodovino.

Kopitarna potrebuje za proizvodnjo kopit letno 5.000 m³

Lokalizem je lahko samo škodljiv!

Vojteh Roglič, rojen Hrastničan, je od 1. septembra letos za krmilom obrtne zadruge „Bohor“ v Sevnici. Uspešen direktor hrastniškega „Sijaja“, kamor je 1966. leta prišel Roglič, ko je imela OZD 660 milijonov S din in megleno socialno varnost 90 delavcev, je po desetih letih uspešnega vodenja kolektiva dobil priznanje zaslužnega občana Hrastnika. Številke so najbolj zgovorne: ob slovesu od „Sijaja“ pred dvema letoma je 320 delavcev ustvarilo 16 starih milijard celotnega prihodka. Oseba izkaznica novega direktorja „Bohorja“ bi bila lahko nedvomno popolnejša, toda že zaradi odločnosti skromnega Hrastničana, da bi pisali o organizaciji, ne o njem, velja prislusniti želji.

Vojteh Roglič: velike pozornosti obrti

„Vsak lokalizem je lahko samo škodljiv. Iskati je potrebno možnosti za širitev dejavnosti v drugih republikah. Dohodkovno povezovanje Slovenije z mani razvitim je nujno!“ Tako preudarno razlaga tki. makroekonomske politiko, čeprav marsikaj velja tudi za ožja področja. Na vprašanje, kakšne so prve izkušnje in tudi načrti, pa nadaljuje: „Obrtništvo se ne sme zapirati v določeno področje. Zadruga naj rešuje problem med obrtniki in tržnimi potrebami. Z osebnimi stiki želim spoznati zmogljivosti obrtnikov, kolikor se lahko prilagajajo tržnim razmeram.“ Prinoveduje o dobrih vtisih s sodelovanjem na zagrebškem velesejmu in celjskem sejmu obrti. „Soočanje s konkurenco in spoznavanje med partnerji je izjemno koristno. Prizadevam si zlasti izboljšati sodelovanje z združenim delom, predvsem, ko gre za nadomeščanje uvoda. Proizvodna obrt bi se lahko s kvaliteto pojavljala tudi na zunanem tržišču.“

Zanima nas, kakšno je sodelovanje med zadrugo, ki vključuje 143 kooperantov in združenjem samostojnih obrtnikov. „ZSO združuje 231 obrtnikov s 385 ljudi v sevniški občini.“ Kakšen pa bo razvoj OZ „Bohor“? „Obrtna cona v Boštanju je premalo, saj ne nudi perspektivnega razvoja za 10 do 20 let. Dolžnost ZSO in DPS je, da se pravočasno lotita prostorske razširitve. Zadruga naj bi nudila kompletan inženiring, to je vizija!“ P. P.

bukove hlodovine. Po pogodbi bi morali gozdarji (GG Brežice) mesečno dobaviti 500 kubikov hlodov, do konca julija pa so dobili 3.220 m³ hlodovine. Do tod so stvari zadovoljivo utečene. Zataknilo se je pri dogovorjenih dobavah v drugem pol-

letju. Od pričetka septembra namreč izostajajo. Od 1. 9. do 28. 10. so v Kopitarni namesto 1000 m³ dobili le 88,80 m³ hlodov. Obrat polizdelkov je zato stal skoraj ves oktober, kar znese 18 delovnih dni. Obrat stoji tudi od 3. t. m., 36 delavcev so zaposlili z zlaganjem rezanega lesa.

Druženopolitične organizacije Kopitarne so o problemih obvestile pristojne organe. Izvršni odbor občinskega odbora sindikata delavcev lesarstva in gozdarstva občine Sevnica je 12. 11. posvetil problematiki oskrbe lesnopredelovalne indu-

ZRCALO PRIPRAVLJENOSTI

Javna razprava v Zvezi prijateljev mladine v sevniški občini je pokazala, da je delo s pionirji na šolah dobro zasnovano. Z ustanovitvami društva prijateljev mladine v sleherni krajevni skupnosti naj bi dejavnost še bolj razširili in zagotovili tudi sredstva. Kakšna je pripravljenost za sodelovanje in pomoč pionirjem, zgovorno pričča podatek, da se je problemske konference v Zvezi DPM od 140 povabljenih udeležilo le 18 udeležencev.

SEVNIŠKI PABERKI

ZADETEK V CRNO — Nedavni Teden prekmurske kuhinje je prekosil vsa pričakovanja. Gostinci se niso nadejali vsak večer polnega hotela „Ajdovec“, gostje pa so bili ob dobri jedi „postrežni“ še z izvirno romsko glasbo. Prijetno osvežitev je pomenil tudi nastop boštanske folklore v prekomurskih nošah in plesih. Veliko je takih, ki se veselijo že govorice o domnevem Tvedu gorenjske kuhinje, kako bo šele tedaj, ko se bodo gladili po polnem trebuhu gorenjskih dobrot.

SEJEM BIL JE ŽIV — Sevniški smučarski klub pri PD Lisca je minulo soboto pripravil 4. smučarski sejem. Zbralo se je lepo število „kibicev“, vseeno pa je kar okoli 50 parov dila menjalo lastnika. Roke si manejo tudi sevniški trgovci, soogza-

strije z lesom vso pozornost. GG Brežice očita Kopitarni, da se ni poslužila samoupravne poti reševanja težav; o teh naj bi razpravljali na poslovnem odboru za spremljanje in izvajanje samoupravnega sporazuma o dohodkovnem povezovanju med obema OZD. Predstavniki GG in Kopitarne si niso bili enotni glede cene in kakovosti dobavljenega lesa. V Kopitarni menijo, da plačujejo les po višjih cenah, kot je povprečje v republiki. GG pa zagotavlja, da dobavljajo les Kopitarni po nižji ceni, kot bi jo dosegla kjerkoli v Sloveniji. Sekretar občinskega sveta ZSS Sašo Ječič je menil, da bi morali spoštovati dogovorjene roke in količine. Sporazum je potrebno ponovno preučiti in oceniti. Sporazum je glede dohodkovnega povezovanja zelo skromen in še tistih nekaj določil ne izvajajo. Stavljeno je tudi enostransko, s pozicije moči, tako da ves riziko nosi kupec. IO je sklenil, da mora GG obvezno izpolnjevati pogodbo o dobavah lesa Kopitarni, da ne bo gospodarska škoda še večja. Predsednik OO ZSS Kopitarne Ivan Kovač nam je povedal, da bo proizvodnja motena, čeprav bi les dobili še v naslednjem mesecu.

PAVEL PERC

SEVNICA NA 54. MESTU

Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta je vodja analitsko-planske službe pri občinski upravi mimogrede seznanil člane, da je sevniška občina po narodnem dohodku na prebivalca zdrsnila na 54. mesto. Lasni smo bili Sevničani po teh merilih razvitosti, ki so že nekaj časa vzbujala slabo voljo, za mesto višje. Pa kaj bi se razburjali, saj ne zaostajamo, drugi hitreje napredujejo...

J. S.

SEVNIŠKI VESTNIK

ZAHVALA

Ob tragični izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in hčerke

ŠTEFKE BECELE

iz Gor. Lokovnic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za vso nudeno pomoč v tem težkem trenutku ter za darovane vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo vsemu zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za požrtvovalnost, ZZB Birčna vas, pevcem, godbenikom, govornikom tov. Hrovatičevi in tov. Pečavarju za ganljive poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Anton, hčerki Darja, Jožica, sinovi Štefan, Marjan in Tone z družinama, vnuka, mama, brat, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in tete

BARBARE BRODARIČ

iz Krasinca 20

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeno zadnjo pot. Posebno se zahvaljujemo družinam Boben, Križan, Vipavec in Nagode za nesebično pomoč. Prisrčna hvala sodelavcem tozd Livarna in Pletenina za podarjene vence, pevskemu zboru iz Gribelj za zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Krasinec, Črnomelj, Ljubljana, Griblje, Omaha

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

ANTONIJA BORŠTNAR

iz Martinje vasi pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem ter kolektivom Krka tozd Kozmetika, SGP Pionir in Kolinski iz Mirne za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo tov. Francki Knez in Veri Kos za pomoč v teh težkih trenutkih.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob tragični izgubi drage mame, stare mame in sestre

MARIJE SAŠEK

iz Gabrja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste požrtvovalno iskali našo drago mamo, posebno tov. Vinku Rukšetu. Prav tako se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, GD Gabrje, Splošni bolnici Novo mesto, IMV Novo mesto za darovane vence ter izraze sožalja, tov. Ivanki Boltez za govor pri odprtem grobu ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinovi Alojz, Franc, Tine, hčerka Angelca z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V nedeljo, 16. 11. smo na poslednjo pot pospremili našo mamo, sestro in staro mamo

ANO ŠVEGELJ -MARUŠIČ

iz Radenc pri Starem trgu ob Kolpi

Nepričakovano nas je zapustila po kratkotrajni in hudi bolezni. Iskreno se zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka novomeške bolnice za vso požrtvovalnost in skrb v času njenega zdravljenja, starotršskemu župniku za poslednje besede ob odprtem grobu, posebno pa prijateljem, sovaščanom in znancem za izkazano sočutje in nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

FELIKSA ARKARJA

iz Trebče vasi 6 pri Dvorč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, poklonjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dobrim sosedom za pomoč, delovnim kolektivom, pevcem in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, sin in hčere z družinami

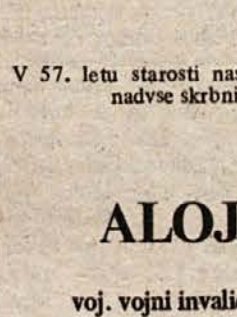
ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage

KATICE

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in vaščanom Livolda, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pevcem za zapete žalostinke, duhovniku za opravljeni obred in delavcem Zdravstvenega doma Kočevje in Kliničnega centra Ljubljana za dolgotrajno zdravljenje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mama, sestri Nada in Lenka z družinama in brat Jože z družino

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi, nadvse skrbni mož, ata, stari ata, brat in stric

ALOJZ STRAJNAR

voj. vojni invalid iz Gradišča pri Dol. Toplicah

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom Šetinatovim za pomoč, pevskemu zboru iz Dol. Toplic, duhovniku za opravljeni obred. Posebna hvala tov. Godnjavcu za poslovilne besede ter osebju pljučnega oddelka za lajšanje bolečin.

Žalujoci: žena Milka, sinova Ivan in Darko z družino, hčerke Marinka z družino, Milka z možem Marjanom, Zdenka z Igorjem in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je po krajši bolezni v 52. letu starosti zapustil naš

JANEZ ŠENICA

upokojeni elektromonter

Od dragega pokojnika smo se poslovili v petek, 14. novembra 1980 na pokopališču v Loški vasi. Ohranili ga bomo v lepem spominu!

TOZD ELEKTRO NOVO MESTO IN OO SINDIKATA

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. 11. do 14. 11. 1980 so v brežiški porodnišnici rodile: Vida Dvoršek iz Krškega - Sanjo, Senija Karauzovič iz Brežic - Senada, Jožica Malus iz Brežic - Mateja, Olga Majzelj iz Vel. Malenc - dečka, Kristina Ban iz Krškega - dečka, Mojca Gorišek iz Krške vasi - Katarino, Božidara Matjašič iz

Volčja - deklco, Ljubica Harapin iz Draš - Martino, Majda Tomše iz Cimika - Martina, Martina Balas iz Arnovih sel - Andreja, Nada Matjašič iz Bregane - Branka, Nusi Omerzel iz Kostanjevice - Damjana, Martina Arh iz Selc - Natalija, Marija Abram iz Reštanja - deklco, Stefanija Lončarič iz Rojda Bernardko, Ana Kodrič iz Podbočja - Martina, Sonja Deržič iz Loč - Vesno, Brigita Lipovšek iz Zakota - Patricijo, Nada Herakovič iz Surobora - Blanko, Erika Opravil iz Bukoška - Petro. CESTITAMO!!!

Solze za solzo, kot droben jesenski dež padajo, dragi naš oče, na tvojo prerano gomilo, list za listom jo hoče prekriti in reči vsem - saj ni res!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

ANTONA JAKOFČIČA

iz Gribelj 89

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so z nami sočustvovali in nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence ter ga spremili k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se DO KZ Črnomelj, tozd Belsad Črnomelj, sodelavcem Beti Metlika in Črnomelj, Novotehni Metlika in Novo mesto, Poslovodski šoli Črnomelj, OK ZSMS Črnomelj in Metlika za podarjene vence, ZB Griblje za podarjeni venec, GD Griblje za častno stražo in poslovilne besede, pevskemu zboru Griblje za zapete žalostinke, Mestni godbi iz Metlike, pevcem ter župniku za opravljeni poslovilni obred. Še enkrat vsem in vsakomur posebej hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerka Martina, Nada z družino, Valči z možem, mama Frančiška, sestra in bratje z družinami ter ostalo sorodstvo

Griblje, 12. 11. 1980

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ VODOPIVEC

iz Biške vasi pri Mirmi peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnim kolektivom Gradisu iz Ljubljane in Škofje Loke, tovarni zdravil Krki iz Novega mesta, Cestnemu podjetju Ljubljana, GD Mirna peč in Hmeljičič, pevcem ter župniku za opravljeni obred. Za nesebično pomoč se zahvaljujemo sosedom Kastelčevim in Krevšovim ter ostalim vaščanom, prijateljem in znancem.

Žalujoci: žena, otroci z družinami in ostalo sorodstvo

TELEVIZIJSKI SPORED

TOREK, 21. XI.

17.45 TV V SOLI: Koledar, TV vrtec, Ruščina, Sončna energija
18.00 TV V SOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna oddaja, Zadnje minute
18.55 TV V SOLI, ponovitev
17.10 POROČILA
17.15 PRAVLJICE IZ LUTKARJEVEGA VOZIČKA: O KOZLOVNEM BIKU IN SLAMNATI BREZGI
17.45 DRUŽINA SMOLA, risanka
18.10 ČEZ TRI GORE: LOGAŠKI OKTET
18.35 OBZORNIK
18.45 OGNJENA MELIŠKA
Ognjenik Stromboli na istoimenskem otoku v Tirenskem morju je

edini vulkan, ki nnežno bruhava. O tem zanimivem otoku in vulkanu je reportažni zapis pripravil biolog Radu Šmerdu.
18.55 VARSTVO PRI DELU: TRAKTOR
Zadnja oddaja iz poučne niankank bo govorila o nepravilnostih, ki botrujejo številnim nezgodam pri delu s traktorjem. Lani se je s tem strojem smrtno ponesrečilo 38 kmetovalcev, letos pa je krvni davek še večji.
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 DOBER VEČER, zabavno-glasbena oddaja
21.00 V ZNAMENJU
21.15 WASHINGTON ZA ZAPRTIMI VRATI
22.45 NOČNI KINO: KANARČKOVA PESEM
Včasih so rudarji jemali v globoke rove kanarčke, da so jih opozarjali na strupene pline. Dandanes pa so taki kanarčki kar rudarji sami, izlasti tedaj, kadar odpovedo opozo-

rilne naprave, delavci pa zaradi t. i. inguistijskih boleznin na veliko umirajo tudi v drugih vejah gospodarstva. V ZDA umre na leto približno 100.000 delavcev. Film, ki ga bodo ljubljanski televiziji vrtili drevi, pa bo govoril o dramatičnih dogodkih, ki razburjajo delavce. V neki kalifornijski kemični tovarni za proizvodnjo pesticidov so delavci postajali sterilni, tkalce iz karoline pa še zmeraj tare bolezen t. i. rjavih pljuč. Dokumentarec, ki sta ga posnela Josh Hanig in David Davis, bo makazal tudi prizadevanja delavcev, da bi si izbljšali delovne pogoje, zagotovili medicinsko oskrbo, socialno varnost.
2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Zepni kabaret - 19.30 Dnevnik - 20.00 V ospredju - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Portreti - 21.50 Ostani lačen (ameriški igrani film)

TOREK, 25. XI.

1
9.00 in 10.00 TV V SOLI
16.15 ŠOLSKA TV: O kataednem osciloskopu, Gibanje zračnih gmot, Hrana in sonce, Uravnilovka in uspešnost dela, Dohodek tozda je družbena last
17.15 POROČILA
17.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU
17.30 POLETAVČEK
18.00 SREČANJE OKTETOV 80
18.25 OBZORNIK
18.35 PO SLEDEH NAPREDKA
Prvi prispevek bo predstavil raziskovalno delo Inštituta za kriminologijo

ljubljske pravne fakultete; govor bo o izsledkih o negativnih vedenjskih pojavih s posameznih področij slovenskega glavnega mesta. Zatem se bodo gledalci seznanili s prizadevanji delavcev laboratorija za ogrevanje, sanitarno in solarno tehniko ljubljanske fakultete za strojništvo. Končno bo moč izvedeti marsikaj tudi o novi merilni napravi za ugotavljanje lastnosti smučiči pa še vrsto novic iz znanosti in tehnike po svetu.
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 MEDNARODNA OBZORJA
21.05 B. Ibanez: TRSJE IN BLATO
21.55 V ZNAMENJU
22.10 DINARSKE SKICE
Baletno oddajo z gornjim naslovom so ljubljanski televiziji posneli v vasi Vipavski križ in na pobočjih Nanosa. Koreograf Damir Zla-

tar-Frey je sodeloval tudi pri sestavljanju scenarija.

2
17.10 - Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.40 Pionirski TV studio - 18.15 Branje - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Brasil fantastico (zabavnoglasbena oddaja) - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Porota - 22.10 Poezija: Mila Kačičeva

SOBOTA, 22. XI.

17.00 POROČILA
17.05 VRTEC NA OBISKU: ZAPLESIMO STROJE
17.20 S. Makarovič: VOLK V OVČJEM KOZUHU
17.35 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU
17.45 DEKLICA, KI NJ ZNALA NITI
18.00 KRAVE POMOLSTI
18.15 PISANI SVET: POP
18.45 L. Norgaard: VZPON MADSA ANDERSONA
19.00 DELAJ Z GLAVO: O OČEH
19.10 DOKUMENTARNA ODDAJA
19.20 625
19.30 POROČILA
19.55 VARDAR: DINAMO, prenos nogometne tekme

15.40 POROČILA
15.45 CIRKUŠKI PES, romunski mladinski film
Pes se spoprijatelji s starim pomorščakom Dogom in črncem Kwaquom. Kapitan jih noče vzeti na ladjo, zato se preživljajo kot potujoči cirkusanti. Psa, ki je prava atrakcija, bi se rad polastil dreser psov, zato Doga in Kwaqua obtoži, da sta gobova. Morata v karanteno, pes je ves nesrečen, Dog pa ne bi bil star morsk volk, če se ne bi znal rešiti in poiskati kosmatega prijatelja. Sregiu Nicolaescu je film posnel po literarnem delu Jacka Londona, igrajo pa Karl Michael Vogler, Ernest Maftel, Vincent Osborne, Anthony Chinn in drugi.
17.15 BUDUČNOST: ŠIBENKA, prenos košarkarska tekme
18.50 NAŠ KRAJ
19.05 ZLATA PTICA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA
20.55 GODBA BREZ NOT: ANSABEL HAVADIA

21.35 MONTE WALSH, ameriški film
Starajoča se kavboja čedalje težje prenašata vsakdanje delo, zapleteta se v spore. Enega od kavbojev ubije znanec in tako mora drugi poskrbeti za maščevanje. Ta vestern, ki ga je pred desetimi leti posnel William W. Fraker, prikazuje zlasti značaj glavnih junakov, zanemarija pa značilnosti življenja na Divjem zahodu. Glavne vloge igrajo Lee Marvin, Jack Palance, Jeanne Moreau, Mitch Ryan in Jim Davis.
23.05 KA ŽIPOT
23.25 POROČILA
2
14.50 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu - 17.40 Naivni slikarji s Haitija - 18.25 Ljudska ustvarjalnost - 19.30 Dnevnik - 20.00 Čas jazza - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Feljton - 21.40 N. Djuedjević: Premirje - 22.00 Športna sobota

SREDA, 26. XI.

1
9.20 in 10.00 TV V SOLI
17.20 POROČILA
17.25 S. Makarovič: POLH SI SPOSODI HRUŠKO
17.45 ANAMORFOZE, 2. del kulturne oddaje
18.10 NA OBISKU: KUD MLADOST IZ RUDA
18.40 OBZORNIK
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: MALOPRIDNEŽ
Na začetku tega stoletja so bili avtomobili pravcata redkost, zato avto veljaka iz mesteca ob Missisipiju vzbuja pozornost. Ob neki pogrebni slovesnosti si hišni pomočnik Boon sposodi lep rumen avto, k njemu prisedeta še dva in odpeljejo se v večje mesto, kjer obiščejo bordel. Eden od tovarišev zamenja avto za konja, da bi se udeležil konjskih dirk. Konj najprej noče zdirjati, navsezadnje pa celo zmaga. Pot domov fante skrbi, saj se boji pridige lastnika avta. Tudi to se srečno konča. Ta film je 1969 posnel ameriški režiser Mark Rydell, za osnovo scenariju je služil roman

William Faulknerja, glavne vloge pa igrajo pred kratkim umrli Steve McQueen, Sharon Farrell, Will Gear in Rupert Crosse.
21.45 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAŠKIH MOJSTROV
21.50 V ZNAMENJU
22.05 MINIATURE: ALENKA GERLOVIČ
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.40 Lutkovna predstava - 18.15 Izobraževalna Oddaja - 18.30 Amaterski studio - 19.30 Dnevnik - 20.00 Televizijska drama - 21.30 Včeraj, danes, jutri - 21.50 Izvirni - 22.20 M. Kelemn: Apokaliptika (operi balet)

NEDELJA, 23. XI.

1
9.30 POROČILA
9.35 ZA NEDELJSKO DOBRO
9.45 NAŠA PESEM 80
9.55 CEBELICA MAJA
10.00 BELI KAMEN
10.00 CRNI LED, švedski dokumentarni film
10.10 S KAJAKOM PO BRZICAH, ameriški dokumentarni film
10.35 VRNITEV ODPISANIH
11.35 TV KA ŽIPOT
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
Na novo srednjeročno obdobje, v katerem naj bi pridelali poprečno 8 odst. hrane, kolikor je potrebuje človek, se pripravljajo tudi v kmetijskih kombinatih, zadrugah pa tudi kmetje. Prvi prispevek

bo govoril o tem, kaj načrtujejo do 1985 v ptujski in lenarški občini. Zatem bo na vrsti zapis o nedavnem sejmu mleka v Mariboru, gledalci se bodo seznanili tudi s težavami, ki so pestile pridelovalce pri spravilu grozdja, sladkorne pese, konuze in pri setvi ozimim. Gost oddaje bo tokrat M. Šimek-J. Šraufciger, ki bo na humoren način predstavil svoj srednjeročni načrt. Posamezne prispevke bo s pesmimi povezoval moški pevski zbor KUD France Marolt iz Malečnika.
13.00 POROČILA
14.15 ZAGREB 80, posnetek s festivala
15.25 POROČILA
1.30 VOJNA IN MIR, 2. del sovjetskega filma
16.50 ŠPORTNA POROČILA
17.00 ZLATA PIRUETA
18.30 NA KONCU POTI, dokumentarna oddaja prištinske televizije
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 R. Marinković-V. Fulgosi: PRAH

Po istonoslovni noveli Ranka Marinkovića je režiser Vladimir Fulgosi posnel televizijsko dramo, ki govori o žalosti zgodbi Tonka z Visa in o njegovi nesrečni ljubezni. Glavnega junaka je odlično upodobil Ivica Vidović, ob njem nastopajo še Mirjana Majurec, Etta Bortoluzzi, Tona Mascarelli, Otokar Levaj, Beislav Mundić in drugi.
21.10 NEAPELSKE IMPRESIJE, dokumentarna oddaja
21.35 V ZNAMENJU
21.50 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
22.05 ŠPORTNI PREGLED
2
15.20 Športno popoldne (prenos motonavtika, rokometa, drsanja in vaterpola) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Grimseyev otok v severnem Atlantiku - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Igrani film

ČETRTEK, 27. XI.

1
9.00 in 10.00 TV V SOLI
16.15 ŠOLSKA TV: O katodnem osciloskopu, Gibanje zračnih gmot, Hrana in sonce, Uravnilovka in uspešnost dela, Dohodek tozda je družbena last
17.15 POROČILA

17.20 KDO BO ZMAGOVALEC, češki dokumentarni film
17.40 BJOERN BORG, francoski dokumentarni film
Z letošnjega kranjskega festivala športnega in turističnega filma si bomo danes ogledali češko stvaritev, ki bo govorila o dirkalnem konju, ter francoski film, ki bo prikazal izjemno tehniko teniškega asa B. Borga.
18.00 KLESAR IN SINOVA
18.30 OBZORNIK
18.40 UGASLA KULTURNA OGNJIŠČA

Dokumentarna oddaja skopskih televizijcev bo govorila o tem, s kakšnim poletom so ljudje po vojni gradili kulturne domove, katerih dejavnost pa je sčasoma zamrla.
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 OBLJUBLJENA DEZELA ZA BODEČO ŽICO, dokumentarna oddaja
21.10 JAZZ NA EKRAHU: KVARTET RONNIE SCOTT
21.35 V ZNAMENJU
21.50 ZA LAHKO NOČ: MILOŠ MLJENIK - JANKO ŠETINC

PONEDELJEK, 24. XI.

1
9.45 in 10.00 TV V SOLI
9.55 TV V SOLI, ponovitev
17.10 POROČILA
17.15 MALI GODCI V GLASBENI DEZELI
17.30 ŽIVALSTVO AVSTRALIJE, dokumentarna oddaja
18.00 DELEGATSKI VODNIK: DELEGATSKI SISTEM V SAMOUPRAVNI INTERESNI SKUPNOSTI
Samoupravne interesne skupnosti posebnosti našega političnega sistema. O njihovem oblikovanju, razvojnem poteh pa o vlogi in načinu delovanja bo tekla beseda v današnji oddaji, ki bo posebej predstavila skupščino zdravstvene skupnosti Kranj.
18.20 JEZIK V JAVNI RABI:

IZPELJANKE IZ SKLADENJSKE ZVEZE
Literarnozgodovinski in literarnozgodovinski. Kdaj in zakaj pišemo to izpeljanko iz skladišne zveze literarna zgodovina skupaj oziroma s pomišljanjem? Kako je s takimi in podobnimi vprašanji, to bo skušal pojasniti slavist France Novak, ki se trudi naučiti nas jasnega in pravilnega isanja.
18.35 OBZORNIK
18.45 MLADINSKA ODDAJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 Carl Orff: CARMINA BURANA
Glasbeno scensko delo z gornjim naslovom je 1936 napisal Carl Orff na podlagi pesmi iz rokopišne zbirke potujočih študentov in klerikov iz 13. stoletja. Zbirko so našli 1803 v nekem nemškem samostanu in je eden najpomembnejših virov za proučevanje takratne poezije. 25 besedil, ki jih je izbral Orff, se po besedni in glasbeni plati združuje v eno najlepših glasbenih scenskih del tega stoletja. Delo je zrežiral francoski režiser Ponce, solista pa sta Lucia Popi in Herman Pray.
21.10 KULTURNE DIAGONALE

21.50 V ZNAMENJU
22.05 MOZAIK KRATKEGA FILMA: MRAVLJE, jugoslovanski film

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Ljudje govore: Življenje in boj učiteljice Nadje - 18.45 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Televizijska drama - 21.25 Glasbeni trenutek - 21.30 Kultura - 22.20 Dnevnik - 22.35 Glasbena oddaja

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko. Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti. Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev. Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge. Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

ljubljska banka

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

IZ NOVOMEŠKE
PORODNIŠNICE

KVALITETA * GARANCIJA

KIP

TO-MO-DI

TOPLI

MONTAZNI DIMNIK

Z GIBLIVO

KISLOODPORNO

OGNJESTALNO

SAHOTNO CEVJO

Uporablja se za
peči in kotle
od 4 000 do
100 000 kcal/h

Proizvaja:
MONTAZNO INDUSTRIJSKO
PODIETJE
61000 Ljubljana, Opekarna 13
Tel.: 22-113 20-641
Telex: 31420 YU KIP

Prodaja
in strokovni nasveti:
OPEKARNA ZALOG
Tel.: 21-403, 22-291

V času od 6. do 12. novembra so v novomeški porodnišnici rodile: Nada Tramte iz Sentjermeja - Jerneja, Dragica Salamon iz Krmelja - Urško, Ljubica Kolenc z Mirne - Alešo, Jožica Vidmar iz Žužemberka - Jureta, Ana Balič iz Kašta - Marjanca, Anica Janjac iz Reštova - Alena, Marija Bulič iz Sardinje vasi - Mitja, Slavka Judež iz Velikega Oreha - Boštjana, Nevenka Turk iz Malega Oreha - Matejo, Darinka Pezdirc iz Gabrovca - Tomaža, Danica Sterk iz Butoraja - Lidijo, Milena Rakar iz Igljenika - Uroša, Elka Bajc iz Ardra - Miroslava, Katarina Pavič iz Metlike - Mirelo, Mirica Bučan iz Pravatine - Lidijo, Marija Režek iz Metlike - Jožeta, Marija Kovačič iz Leskovca - Mateja, Ivanka Gradišar iz Dolnjih Sušic - Aleša, Franciška Uhan iz Gornje Dobrave - Martino, Marija Čemas iz Zilj - Metko, Tatjana Bajca iz Velike vasi - Katjo, Jožica Brezovar iz Žužemberka - Blaža, Anica Molek s Kitnega vrha - Vesno, Olga Kuhar iz Črneče vasi - Petro, Olga Gorenc iz Sentjermeja - Marka, Marija Črnugelj iz Podzemlja - Martino, Anica Kuretič iz Crnomlja - Marka, Danica Pirh iz Gorenje vasi - Branca, Jožefa Hrastar iz Dolnjega Krovega - deklico, Marija Goleš iz Malega Lešča - dečka, Nevenka Šošarič iz Dojutrovice - dečka in Čemila Čivovič iz Regerče vasi - dečka. - Cestitamo!

Proizvaja:
MONTAZNO INDUSTRIJSKO
PODIETJE
61000 Ljubljana, Opekarna 13
Tel.: 22-113 20-641
Telex: 31420 YU KIP

Prodaja
in strokovni nasveti:
OPEKARNA ZALOG
Tel.: 21-403, 22-291

MOSKOVSKI

20. XI. - 1. XII. 1980
PREDPRODAJA:
INEX: TITOVA 25
LJUBLJANA

JE ZE V LJUBLJANI

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 20. novembra - Edmund Petek, 21. novembra - Marija Sobota, 22. novembra - Cecilija Nedelja, 23. novembra - Klemen Ponedeljek, 24. novembra - Flora Torek, 25. novembra - Katarina Sreda, 26. novembra - Konard Četrtek, 27. novembra - Virgil

LUNINE MENE
22. novembra ob 7.39 - ŠCIP

KINIO

BREŽICE: 21. in 22. 11. ameriški barvni film Mačka iz vesolja. 23. in 24. 11. ameriški barvni film TV mreža. 25. in 26. 11. CRNOMELJ: 21. 11. angleški film Ne dotikaj se moje ljubezni. 23. 11. hongkonški film Mojster Saolin. 24. in 25. 11. francoski film Poslednji romantični ljubimec. 27. 11. ameriški film Carstvo mravelj.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISČEM PRIDNO NATAKARICO za bife z nekaj izkušnjami. Hrana in stanovanje v hiši. OD dober. Proste sobote popoldne ter nedelje in prazniki. Ponudbe pod šifro „NUJNO“.

STANOVANJA

ODDAM samskemu moškemu sobo. Naslov v upravi lista (4229/80). MLAJŠO ZENSKO SPREJME za sestanovalko starejša upokojenka. Ogrevanje s centralno kurjavo. Tel. 22-967. Naslov v upravi lista (4230/80). SOBO ALI GARSONJERO v Trebnju isče mlad fant. Naslov v upravi lista (4231/80). OGREVANO, opremljeno sobo oddam dekletom. Ločna 14, Novo mesto. ODDAM enosobno stanovanje. Plačilo za leto naprej. Naslov v upravi lista (4234/80).

Motorna vozila

ZASTAVO 101 SC (1979), prodam. Ravbar, tel. (068) 24-168. PRODAM Lado, letnik 1972 v dobrem stanju. Jevšek Drago, Cegelnica 43. PRODAM Z 70, letnik 1978. Jože Zagar, Jelše 4, Mirna peč. PRODAM Z 101 mediteran. Markovič, Dol. Toplice 170. DOBRO OHRANJEN TOMOS SPRINT ELEKTRONIK prodam. Henrik Kocjančič, Loška vas 4, 68350 Dol. Toplice. PRODAM osebni avto Skoda, letnik 1973, v zelo dobrem stanju prva registracija 1976. Martin Grubar, Žurkov dol 45, 68290 Sevnica. FIAT 126 P, prodam. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

KOSTANJEVICA: 22. 11. ameriški film Past za nevidnega. 23. 11. ameriški film Uživaj življenje Džeri. 26. 11. ameriški film Srebrna puščica.

KRSKO: 22. in 23. 11. ameriški film Tom in Jerry, dobri prijatelj. 26. 11. ameriški film Ana in Andy. 27. 11. ameriški film Hišni obiski.

MOKRONOG: 22. in 23. 11. italijanski film Ljubezni pomeni ljubosumje.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 21. do 23. 11. nemški barvni film Melodija za ljubezen. 24. in 25. 11. angleški barvni film Ne vtikaj se v mojo ljubezen. 26. in 27. 11. angleški barvni film Smrt na Nilu.

RIBNICA: 22. in 23. 11. argentinski barvni film Doktorji bolj ljubijo gole.

SEVNICA: 21. 11. ameriški barvni film Prostor v peklju. 22. in 23. 11. hongkonški barvni film Bruce Lee proti Supermanu. 22. 11. ameriški film Otok na strehi sveta. 26. 11. ameriški barvni film Vrtnitev vojaka. 27. 11. angleški barvni film Super moški.

PRODAM R4, letnik 1978, ali zamenjam za 126 P ali Z 750. Info-macije na tel. (068) 25-750.

PRODAM AUSTIN 1300 v dobrem stanju, letnik 1972. Anton Derganc, Češča vas 4, Novo mesto. PRODAM karambolirano mazdo 1200, letnik 1969, motor generalno obnovljen, lahko tudi po delih. Gazvoda, Črmošnjice 28, Stopiče.

Kmetijski stroji

PRODAM po ugodni ceni skoraj novo enosobno prikolico za traktor. Ogled možen vsak dan. Jože Penca, Vel. Vodenice 1 a, Kostanjevica na Krki.

PRODAM motokultivator Gorenje s frezo. Informacije po tel. (068) 25-750.

PRODAM FREZO AGRIO, staro 3 leta za 2,5 M. Ogled vsako nedeljo. Janez Skedelj, Pangerč gm 8, Brusnice.

PRODAM traktor Pasquali 18 KM. Jože Brađač, Dol. Polje 7/a, Straža.

PRODAM

PRODAM pralni stroj z rezervoarjem. Dragan, Golobinjek 26, Mima peč.

PRODAM projektor in kamero ali zamenjam za harmoniko (navadno). Tone Hutar. Rožni dol 8, Semič.

POCENI PRODAM šivalni stroj Bagat Jadranka v odličnem stanju. Novak, Dol. Težka voda 32, Stopiče.

PRODAM Hladilnik Zoppas in rabljenjo pohištvo. Tel. 23-561. SEDEŽNO GARNITURO (nliš, temnorjavo) prodam. Informacije po tel. (068) 72-906.

PRODAM 40 rženih škopnikov. Tone Stimpfel, Vel. Stmca 13, Mokronog.

PRODAM opremljeno otroško zibelko in hocijo Chicco. Informacije po 15. uri na tel. (068) 23-200.

PRODAM konja, 8 let starega. Naslov v upravi lista (4228/80).

UGODNO PRODAM novo peč za centralno kurjavo TAM - STADLER 35000 calorij. Vprašati na telefon 21-696 ali 23-611 - DL (Kupec).

PRODAM prašiča 150 kg težkega in špirovce za vikend. Naslov v upravi lista (4232/80).

PRODAM malo rabljen gumivoz 15-colski. Brulc, Vinja vas 13, Stopiče.

PRODAM harmoniko Hohner. Alojz Hosta, Sela 6, Sentjermeja.

PRODAM prikolico za osebni avto. Smihel 11, Novo mesto.

PRODAM JUGOSLOVANSKE ne-žigosane znamke. Informacije na tel. 24-213 int. 263 v dopoldanskem času.

PRODAM zamrzovalno skrinjo Gorenje 345 l. Naslov v upravi lista (4233/80).

PRALNI STROJ, Obodin-Indesit, nov, prodam. Informacije po tel. 21-790 od 18. ure dalje.

PRODAM rabljen gramofon Inskraphon 1004. Tel. (068) 21-825 od 15. ure dalje.

PRODAM žago venecijanko za razrez hlodovine in elektromotor za pogon iste. Zvonko Gale, Krško, CKZ 102.

PRODAM stroj za brušenje venecijana in stroj za rezanje ploščic. Ogled v nedeljo. FRANC TOPOLOVEC, Vrh n. h., Sentjermeja.

PRODAM barvno televizijo Iskra Montreal Senzor, skoraj novo. Pekolj, Dol. Toplice 51 a, tel. 85-748.

PRODAM ZMAJ (standard). Tel. 25-656 v večernih urah.

NUJNO PRODAM junca za vsako delo. Alojz Kocijan, Gor. Stara vas 5, 68295 Trzjace.

PO UGODNI CENI PRODAM več mesnatih svinj težkih 110 - 140 kg. Žabja vas 6, Novo mesto.

PRODAM KAVC, radio z gramofonom, gramofon in Philips koltni magnetofon. Kozolec, Nad mlino 19, Novo mesto, tel. 2-178.

KUPIM

KUPIM kombinirano peč za kopalnico. Franc Per, Vel. Cerovec 24, Stopiče.

KUPIM 100 kg živega apna starega vsaj eno leto in prodam električni štedilnik. Naslov v upravi lista (4236/80).

KUPIM 1000 kg otave. Zavod za socialno medicino Novo mesto, Mej vrti 5.

KUPIM rabljene smuči dolžine do 185 cm. Tel. 23-611 do 14. ure int. 5. Naslov v upravi lista (4237/80).

KUPIM platišča za traktor, znamke Stajer. Franc Urbič, Dol. Dobrava 12, 68210 Trebnje.

POSEST

PRODAM hišo z vrtom 2 km od Trebnjega. Voda in elektrika v hiši. Cena je ugodna. Naslov v upravi lista (4235/80).

PRODAM sadovnjak v izmeri 2871 m2 v Krškem, primerno za gradbene parcele. Zvonko Gale, CKZ 102, Krško.

PRODAM travnik 1798 m2 blizu vasi Hrastje pri Cerkljah. Zvonko Gale, CKZ 102, Krško.

PRODAM gozdne parcele (Šurletove) v Jurki vasi. Pojasnila dobite na tozdu Gozdarstvo Straža, pri Virantovi.

PRODAM zazidljivo parcelo 3.000 m2 v Brezovici pri Metliki. Nikola Malič, Sekulič 12, Radatoviči.

RAZNO

NA RELACIJI od ekspresne čevljarke delavnice mimo zavarovalne skupnosti Sava do starega zdravstvenega doma sem zgubila ročno žensko uro s temnomodrim paščkom SEIKO. Poštenega najditelja prosim, da mi jo proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin. Marica Drab, Kotarjeva 4, Novo mesto.

GOSTIŠČE NA DOLENJSKEM išče kvartar za silvestrovanje. Ponudbe pošljite pod šifro „VESELO SILVESTROVANJE“.

CESTITKE

LJUBEMU MOZU IN OČKU ALOJZU BRULCU ob praznovanju rojstnega dne vse najlepše in veliko zdravja želijo žena Milka, sin Igor in hčerka Lea.

FRANCU IN PEPCI GAZVODA iz Brusnic 37 za 50-letnico skupnega življenja vse najlepše, hčerka Martina.

DRAGEMU SINU IN BRATU FRANCETU BARTOLJU iz Kettejevega drevoreda 49, ki služi vojaški rok v Obrenovcu, želijo vse najboljše za 19. rojstni dan, veliko zdravja in sreče in da bi mu dnevi v vojaški suknji hitro minili, mama, ata in sestri Fani in Jožica z družinama.

DRAGEMU SINU JANKU ŠEGINA iz Ločne 5, Novo mesto, za življenjski praznik veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v krogu svojih želijo mama in ata iz Bele krajine.

OBVESTILA

SERVIS GORILCEV, meritve nastavitve opravlja Anton Drčar, Prečna 4 a, Novo mesto, tel. 23-492. Se priporočam!

NOVOST! V eni minuti izdelam 4 črno-bele ali barvne fotografije za osebne izkaznice, vozniška dovoljenja in potne liste. Fotografiram samo doma v ponedeljek in petek od 7. do 9. ure in od 15. do 20. ure. Cena fotografij je zelo ugodna. Fotografiram tudi otroke ob rojstnih dnevih (na domovih), poroke in pogrebe. Vsako soboto fotografiram poroke na magistratu v Novem mestu. Priporočam se fotograf CVETKO TRAMTE, Breška vas 3, Šmarješke Toplice.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar. UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lozar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc. IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 8 din, letna naročnina 298 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 600 din - Za inozemstvo 600 din ali 32 ameriških dolarjev oz. 55 DM (oz. ustreznega drugega valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto). OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 11 do 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 do 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100603-30624 - Naslov uredništva: Glavni trg 7 p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in malih trgovin: 68001 Novo mesto, Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-303 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 74. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce naše drage mame, babice, prababice, tašče, sestre in tete

NEŽKE BLATNIK
roj. Kastelec
z Uršnih sel 52

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje in izrečeno sožalje. Posebna hvala velja družinam Ravbar, Povše in Erpe ter ostalim sosedom za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Splošne bolnice Novo mesto, UJV Novo mesto, Nadzorništvu proge Trebnje za podarjene vence in udeležbo na pogrebu ter župniku za opravljeni pogrebni obred. Vsem se enkrat hvala za spremstvo pokojne na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni
Uršna sela, 16. 11. 1980

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil dragi mož,
oče, brat in stric

**ALOJZ
ERJAVEC**

s Sel pri Ratežu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom ter dobrim sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje ter nam stali ob strani in sočustvovali z nami. Hvala vsem, ki ste pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnjo pot. Posebna hvala delovnemu kolektivu TDP Novoles Straža, kolektivu IMV Novo mesto, razredni skupnosti 4. b. TKŠ ter duhovniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je tiho za
vedno zapustil ljubljeni mož, oče,
stari oče in brat

**JURIJ
MAJETIČ**

iz Rudnika 7, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovali pokojnemu cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi duhovnikom za opravljeni obred, godbi in vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija, sin Jože z družino, hčerki Mimi in Kristina z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene,
nepozabne in nenadomestljive
mame

**ANE
LENASSI**

roj. Žugej

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ZKGP Kočevje, Društvu upokojencev, ZB Kočevje, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojni poklonili vence in cvetje ter jo spremili na poslednji poti k počitku. Posebej hvala organizaciji ZB Kočevje in področnemu odboru ZB za organizacijo godbe ter poslovilne besede, ki jih je imel tov. Karničnik.

Žalujoci: hčerki Gusti in Ani z družinama

Kočevje, 29. 10. 1980

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi oče in stari oče

JOŽE KES

iz Velikih Poljan

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebej smo dolžni zahvalo tov. Ivanu in Tončki Ogrinc za vso pomoč ter vsem drugim vaščanom, sorodnikom, znancem za vence, duhovnikom pa za lepo opravljeni obred. Še enkrat vsem in vsakomur posebej iskrena hvala!

Žalujoci: hčerka Pepa z družino

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče in stari oče

JOŽE KOBETIČ

iz Drage 9 pri Sinjem vrhu

Iskreno se zahvaljujemo občinskemu odboru ZZB Črnomelj, Občinski konferenci ZKS Črnomelj, Društvu upokojencev, OOK Vinica, ZB Sinji vrh, govornikom za tople poslovilne besede, pevskemu zboru iz Dragatusa in godbi iz Duge Rese. Posebna zahvala tov. Enici Škof, sosedom ter vsem sorodnikom in znancem za podarjene vence in cvetje.

Žalujoci: hčerke Marija, Štefanija in Anica z družinami

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE PETAN

iz Gor. Straže

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane vence, cvetje in pomoč, izrečeno sožalje in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se govornikom, pevcem iz Dol. Toplic ter godbi kolektiva Novoles. Posebno se zahvaljujemo organizaciji ZZB NOV Straža, Zavodu SRS za rezerve in „Eji“. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in stare mame

PAVLE ŠKRINJAR

iz Mihovice 20 pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem, ki so nam v težkem trenutku pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojno spremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 47. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama, sestra in teta

**ALBINA
ŠTANGEL**

s Trške gore 43

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in vence ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo delavcem Splošne bolnice, vaščanom in sosedom.

Žalujoci: Jože Golob, hčerka Bojana z družino, sestra Anica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

ALOJZA DOBRAVCA

z Broda pri Podbočju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Furlanu, kolektivu Novoles DSSS Krško in Sop Ikon Kostanjevica, ZB Podbočje, tov. Antonu Jarkoviču za poslovilne besede, kostanjeviškemu oktetu za zapete žalostinke ter kaplanu za opravljeni obred. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Vera, sin Ivan, sestri in brata z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

ALOJZIJA KIRN

iz Grobelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in sorodnikom za sočustvovanje z nami ter za vence in cvetje, ki ste ga poklonili pokojni, ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala tov. Mariji Gorenc-Cujnikovi za nesebično pomoč med boleznijo, kolektivu Iskri tozd Upravi Šentjerneje, IMV Podgorje Šentjerneje ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerka Mici z družino, sin Tone z družino, sin Stanko z družino, vnuk Jože z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

3. avgusta nas je doletela tragična nesreča, v kateri smo izgubili
našo drago ženo in mamico

ANICO ŠKEDELJ

Čutimo dolžnost, da se javno zahvalimo Šentjernejskemu oktetu, ki se je odrekel plačila za zapete žalostinke in 3500,00 din poklonil v korist otrok pokojne, OOS IMV in sodelavcem za denarno pomoč, OŠ Grm ter vsem, ki ste kakorkoli pomagali v tem za nas tako tragičnem trenutku. Še enkrat vsem in vsakomur posebej prisrčna hvala.

V imenu otrok in v svojem imenu Alojz Škedelj

ZAHVALA

16. oktobra smo pokopali našo tamo

ANGELO HANZELJ

iz Gračca v Beli krajini

Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, jo spremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Zvonko in Mladenka z družinama

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 73. letu starosti zapustil dobri mož in
skrbni oče

JOŽE ZAGORC

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in drugim, ki ste pokojniku v slovo poklonili cvetje ter ga spremili na njegovo zadnjo pot, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna hvala najozjim prijateljem in sosedom, ki so nam nudili pomoč v najtežjih trenutkih, družbenopolitičnim in delovnim organizacijam za pomoč ter govornikom za poslovilne besede, mešanemu pevskemu zboru in godbi iz Šentjerneja ter zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto.

Žalujoci: vsi njegovi

Javorovica, 13. 11. 1980

Ni še dolgo v našem domu
zdrav si bil in še vesel,
večni sen zdaj spavaš v grobu,

smrti hlad te je sprejel.
Mamica te miho kliče,
ne dokliče te nazaj.

ZAHVALA

Ob tako boleči nenadomestljivi, tragični izgubi sinka, brata,
vnučka, nečaka in bratranca

BOŠTJANA BEVCA

iz Straže pri Sentrupertu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki so nam nudili pomoč v teh težkih trenutkih, in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnjo pot, mu darovali vence in cvetje. Vsem, ki so izrazili ustno ali pisмено sožalje, iskrena hvala. Posebej se zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka bolnice v Novem mestu, spoštovanemu župniku za opravljeni obred, pevcem za lepo petje, tov. Marku Gričarju za prisrčen in tolažilni govor ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se OŠ Sentrupert, tovarni Dana in IMV Mira ter vsem, ki so z nami sočustvovali.

Žalujoci: očka, mamica, bratec Toni, mama in ostalo sorodstvo

Nemirna ustvarjalnost

„Otroci smo morali trdo delati, da smo preživeli. Stari 10, 11 let smo pomagali kositi očetu celo ponoči,“ živahno pripoveduje 77-letni Jože Durn, prvi sin revnih kmečkih staršev. V vasi Ostrožnik blizu Mokronoga so, podobno kot Jože, brat Lojze in pet sester, preživljali mladost tudi drugi otroci. „V Mokronogu sem se pri pokojnem mojstru Kuharju izučil mizarstva, potem sem bil nekaj let pomočnik v Ljubljani. Rad sem potoval, hotel sem videti svet, čim več tovarn.“

Neugnana sla za novimi spoznanji ga je 1928. leta pripeljala v Crikvenico. Težki časi gospodarske krize niso prizanesli niti bratom Manestro, lastnikom gradbenega podjetja in treh žag, kjer je bil mojster Durn nenadomestljiv. Dve leti pozneje skupini petih mizarjev v Beogradu ne uspeva več kot leto dni brzdati delo zadruga Palisander v razburkanih ekonomskih gibanjih. Delo je bilo tedaj izredno težko dobiti. 1934. leta je v Beograd začel Durn kar sam in tam ostal do mobilizacije.

„Takoj po vojni, junija 1945, sem prišel v Sevnico. Stavbenik Gorišek, ki je imel pisarno za obnovo, mi je zaupal prostor za mizarstvo delavnico v Jugotanimu.“ V Sevnici je bilo veliko jetnikov in tudi ti so morali pomagati opremljati najprej šentiviško, potem pa še sevniško „nemško“ šolo. Kakšen mesec je bil mojster Durn celo sam, konec 1945 pa jih je bilo v delavnici brez opreme že pet. Les so morali nositi na oblanje k Zupancu kar na ramenih. Število

delavcev, ki so morali sami prinesiti najosnovnejše orodje, je raslo. Poleti 1947 je bila v Sevnici ustanovljena Mizarstva produktivna zadruga, zametek podjetja, ki si je z dobrim delom ustvarilo ugled doma in na tujem.

Predsednik in pozneje direktor zadruga vse do upokojitve Jože Durn, ki je prav za zasluge za nastanek tovarne (danes se imenuje Stilles) dobil letošnje občinsko priznanje Dušana Kvedra-Tomaža, se živo spominja dogodkov: „Kdor je hotel postati član, je moral plačati delež 2000 dinarjev in sam prinesiti orodje. Vsak se je tako bolj čutil člana zadruga. Poleti 1951 smo se morali seliti iz Jugotanimu, ker nam štirje prostori niso zadoščali. Nemški ujetnik – arhitekt je naredil projekte za novo tovarno, tam kjer so bili Starklovi sadovnjaki. Pričela se je dirka za gradbenim materialom. Po delu smo v najhujši poletni vročini udarniško gradili nove prostore.“

Delali smo z zavestjo, ne za denar.“ Mizarstva je v novih prostorih izdelovala samo reprezentančno pohištvo za razne hotele in upravne zgradbe. Delavci sevniške tovarne so v štirih letih opremili znamenitega Sv. Štefana od zavese in pepelnikov do pohištva.

„Vedno sem gledal na kvaliteto. Dobro pa poceni ne gre skupaj. Birokracija je hujska kot klošč!“ Takole streme razmišljanje o včeraj in jutri Jože Durn, ostro in odkritosrečno, kakor ga je oblikovala dolgoletna življenjska izkušnja.

PAVEL PERC

USPEH KOČEVSKIH FOTOGRAFOV

Na 2. klubski razstavi barvnih diapozitivov foto-kluba Diana, ki jo je letos pripravila kočevska sekcija, so imeli domačini izreden uspeh: Ko nrad Lampe je dobil kipec Diane z lokom za kolekcijo štirih diapozitivov, Janez Černač je prejel srebrno plaketo Lovske zveze Slovenije, medtem ko sta Stane Lavrič in Stanko Lavrič prejela bronasto. Odličja je nagradencem predal Tone Svetina med otvoritvijo razstave o lovu na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

BRAKADA V MIRENSKI DOLINI

Čeprav lovci na nedavni brakadi, katero je priredilo Lovsko društvo z Mirne, niso imeli prevelike sreče, saj so uplenili samo sedem živali, pa so bili vsi izredno zadovoljni. Na tej prireditvi, katere se je udeležilo 75 lovcev z Mime, Mokronoga, Sentruperta, Tržišča, Trebelnega in gostje iz pobratene Lovske družine Javornik iz Postojne, so se namreč dogovorili, kako bodo ohranjali stare lovške običaje in šege, ki žal tudi med lovci vse prepočesto izginjajo. Seveda ta prireditve ni mogla miniti brez zadnjega lovškega pogona ali pogostitve, ki so jo mirenski lovci pripravili v svoji novi lovski koči v Zapužah.

Rezkinih petindevetdeset

Terezija Miše iz Dol. Lazov pri Ribnici le dvakrat pri zdravniku – Klenost prinaša trdo delo in narava.

Terezija Miše iz Dolnjih Lazov pri Ribnici je pred kratkim slavila 95-letnico življenja. Rodila se je 17. oktobra 1885 v družini Drobnič v vasi Zukovo pri Velikih Poljanah. V Dolenje Laze, kjer živi še danes, se je omožila februarja 1909.

Moža je izgubila že v prvi svetovni vojni. Ostala je sama z dvema majhnima otrokoma. Življenje je bilo težko, saj je morala sama skrbeti za vso družinico. Komaj pa so si malo pomagali, je že prišla druga svetovna vojna, v kateri je izgubila oba sinova.

Vsa povojna leta je preživela pri snahi v Lazih. Terezija pravi, da je bila na srečo vse življenje zdrava. Pri zdravniku je bila samo dvakrat. Kljub 95 letom se še vedno počuti zelo dobro, medtem ko so ambulantne polne mladih oziroma vsaj mlajših. Še vedno pomaga pri raznih delih, predvsem doma.

Za visoko starost se lahko najbolj zahvali trdemu delu, težkim življenjskim pogojem in življenju v naravi. Kaže pa tudi, da je Drobničev rod

VLAGALI RIBE

Porcijske krape in amurje, ribe, ki „pasejo“ vodno zelenjavo, so te dni kočevski ribiči vložili na več mestih v reko Rinžo. Krane so vložili tudi v novo rudniško jezero, pri katerem grade tudi svoj ribiški dom.

LOČUJEJO PARO IN VODO – S pomočjo kondenznih loncev ločujejo v kemični tovarni paro od vode. Paro takoj ponovno uporabijo, vodo pa „pošljejo“ na novo ogrevanje. Magister Ivan Prezelj (desno) in delavec v kotlarni Marjan Čerček, ki je sodeloval pri tehnični izboljšavi, ob enem izmed kondenznih loncev. (Foto: Primc)

Kurjači prihranili milijone

S tehničnimi izboljšavami so v kočevskem Melaminu zmanjšali porabo energije

Skupina delavcev iz kotlarne kemične tovarne Melamin Kočevje, v kateri so Raiko Kavšček, Marjan Čerček, Janez Sevšek, Anton Tramte, Risto Kitič, Ljubo Kamenar in Ivan Konda, je opravila tehnično izboljšavo, ki bo omogočila Melaminu letni prihranek preko 500 ton mazuta oz. po današnjih cenah preko 2,800.000 din.

Vodja sektorja za razvoj in raziskave kemične tovarne in član komisije za inovacije, magister kemije dipl. inženir Ivan Prezelj, ki je spodbujal inovatorje in jim svetoval, je povedal, da so najprej napravili analizo, v kateri so ugotovili, kako bi se dala odpadna toplota koristno uporabiti.

Kemičarji ne spuščajo več toplote „v zrak“. Prej so imeli pri 100 kg kondenzata (vode, segrete pod pritiskom 12 atmosfer na 170 stopinj Celzija) do 16 kg „odpadka“, se pravi pare, ki so jo spuščali v zrak. Zdaj to paro love in jo ponovno uporabljajo v proizvodnji. Ta tehnična izboljšava pomeni prihranek na pari, vodi, toploti oz. gorivu in kemikalijah za čiščenje vode.

Vsa dela in preizkuse so opravili ob sobotah in nedeljah, tako da redna proizvodnja sploh ni bila motena. Komisija za inovacije, ki zdaj obravnava primer, čaka na mnenje zunanjega sodelavca o vrednosti in višini prihranka, saj bo od tega odvisna tudi višina nagrade. Po sedanjem predlogu znaša prihranek 14 odstotkov, kar znese 12 ton nafte oz. preko 2,800.000 din.

PRVIČ PRI NAS

Veliki Moskovski cirkus, ki že vrsto let uživa svetovni sloves, bo ta mesec prvič gostoval v Sloveniji. Od 20. novembra do 1. decembra si boste lahko ogledali pester in zanimiv program Moskovskega cirkusa, ki bo svoje šotore razpel na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

SRNA V HOTEL NA KOŠILO

26. oktobra so otoški lovci priredili lov na nizko divjad v bližini Otočca. Že proti koncu lova je pes zašel tudi na polje, ki je bilo posejano s koruzo. Tu je naletel na skupino srnjadi, ki se je razkropila na vse strani. Tako je ena zbežala tudi proti Krki v bližino Hotela Otočec. Da je bila vama pred psom, je planila v Krko in plavala na otok, na katerem stoji hotel. Tam se je nekaj časa sprehajala po parku in kar naenkrat zašla skozi glavna vrata v grad in naprej v klubske prostore. Takoj je bilo pri tem gostu dovolj natakarejev, pa vendar ga nihče ni postregel. Eden od natakarejev je še celo izjavil: „Gotovo je prišla na košilo, pa ne vem, če imamo na jedilnem listu tako hrano.“ Ker je ni nihče postregel, je odšla po isti poti nazaj v svoj revir.

Otoški lovci pa so zagotovili, da bodo takoj založili vsa krmilna za divjad in da v bodoče ne bo treba več stikati za hrano po hotelih.

JOŽE KLEVIŠAR

TORTA ZA STARO MAMO – Ob 95-letnici rojstva so Terezija Miše počastili s torto in ji čestitali njeni najbližji. (Foto: Drago Mohar)

Braniki zdravega duha

Kočevje: 70 let Sokola – Proslava bo 20. decembra – Podelitev Bloudkovih priznanj in izbira športnikov

V Kočevju se pripravljajo na proslavitev sedemdesetletnice popularnega predvojnega športnega društva Sokol, ki je zbiralo v svojih vrstah napredno slovensko mladino in je bolj kot katerakoli druga slovenska organizacija pripomoglo k osveščanju slovenske mladine.

Zlasti velik pomen je imelo sokolsko društvo v nemškutarskem Kočevju in okolici, saj je pomenilo resno nasprotje nemškim kulturnodovcem in drugim reakcionalnim silam.

Proslavo sedemdesetletnice pripravlja Telesnokulturna skupnost

Kočevje. Prireditve bo 20. decembra, na njej pa bodo podelili Bloudkova priznanja in izbrali najboljšo športnico in športnika leta. V praznovanju bo na ta ali oni način vključenih vseh 28 društev klubov, ki delujejo pod okriljem Telesnokulturne skupnosti Kočevje. Ti klubi in društva so vreden naslednik Sokolovih tradicij, čeprav so seveda ena bolj aktivna in uspešna kot druga. Tako so zelo aktivni selektivni množični športi kot so nogomet, košarka, rokomet, pa tudi za atletiko in streliško zadnje ima v občini kar dvanajst društev – vlada veliko zanimanja. Planinsko društvo postaja tudi eno od najbolj množičnih rekreativnih društev. Seveda pa na tem področju zelo prevladuje TVD Partizan, ki je najbolj zavzema za množičnost in prodor telesne kulture med ljudmi. Trudi se za podmladek, saj ima posebne skupine med cicibani.

Z doseženimi rezultati se je najbolj izkazal rokomet za ženske, z zadnjem času pa je vidno napredoval tudi namizni tenis. Ponovno razcvet doživlja tudi kraljica športa – atletika.

TONE JAKŠE

NASTOP NA VASI – Posnetek iz leta 1935 prikazuje sokolsko četo iz Banjeloke. Sliko je posredoval Matija Glad, ki je nastopku spodaj levo. Z njim nastopajo še Anton Rački, Josip Kukac, Matija Štanfelj, Anton Osterman in Jure Kajfež.

POŠTENI GOSTILNICA

Res nevsakdanji dogodek! V četrtek ob 22.35 je gostilničar Dušan Bobič iz Krškega prinesel na tamkajšnje postajo milice bančno kaseto, v kateri je bilo kar 36.500,00 din. Bobič je kaseto našel v svoji gostilni na izralnem aparatu. Ugotovljeno je, da je kaseto lastnik krške Novotehne in da je blagajničarka dnevni izkupiček zvečer dala v kaseto, to pa učencu iz trgovine, da jo odnese v terez. Vse ostalo je bolj ali manj znano. Le pohvalo poštememu gostilničarju.

ROKOMETNI TURNIR V ŠENTJERNEJU

V nedeljo, 23. novembra, bo v Šentjerneju ob otvoritvi nove športne dvorane ženski rokometni turnir s pričetkom ob 9. uri. Turnirja se bodo udeležile ekipe Olimpije in Slovana iz Ljubljane, Lisce iz Sevnice in ekipa Šentjerneja.

V SREDO KONCERT V ŠPORTNI DVORANI

V športno dvorano v Novo mesto prihaja v sredo, 26. novembra, priznan izvajalec zabavne glasbe Miki Jevremović. Z gosti Sonjo Stojanović, humoristom Seadom Arsanadžićem in s skupino Senat od Bosne. Koncert bo popestril filmski igralec Ljubiša Samardžić. Nastop bo ob 19.30.

salon pohištvo noveles komandanta staneta 30 tel.: (068) 25 - 091

BEKSEL - EKSEL PO NOVOMEŠKO

Ob petkovi premieri „Novomeških večerov“ je vodstvo hotela Metropol zadelo v črno, saj je bila velika dvorana, ki je ponavadi le polovično zasedena, napolnjena do zadnjega kottička.

Naključni obiskovalec, ki je prišel za „šank“ srebat z Martinom požegnano vino, prav gotovo ni vedel, kaj se bo godilo, saj razen vestičke v našem listu drugih obvestil ni bilo. Razen nekaj povabil za „boljše goste“ je bila zadeva v ilegali kot partizanska bolnišnica.

Začetno togost je razbil avtor večerov sodnik Vladimir Bajc, ki ga sicer označuje resen značaj in položaj. Dokazal je, da med prisotnimi Novomeščani ni bil le najtežja in največja oseba, temveč

mojster v vožnji z otroškim skirojem, ki se je na koncu brez poškodb končala s padcem. Svojo nespornost je potem nekaj časa popravil v duetu z Darjo Damianovič za mikrofonom ob pomoči ansambla „Slavček“. Padlo je precej pikrih in „mastnih“, to pot še na konkreten račun.

Precej mastnega in okusnega je bilo potem ponudena po (še kar) zmerni ceni. Štrežniki so nosili na mize Martinove jedi, s katerimi so se gostili naši pradedje: pečeno račko po šentjernejsko, Martinovo ploščo, krompirjeve štruklje, mlince, makovo potico in še kaj.

Medtem ko so si Novomeščani polnili želodce in glave, je spretna Darja iz Globtoura pripravila v navzo-

čimi nekaj tekmovalnih iger, med katerimi je bilo še najbolj zanimivo tekmovanje plesnih parov. Nagrado, dve jajci in klobaso „kot rezervne dele“ si je prislužil učiteljski plesni par, sestavljen iz na trenutke nestabilnega direktorja neke srednje šole in lepo okrogle učiteljice, ki sta uprizorila ples, podoben afriškemu. Nagrade je bil vesel tudi mladi par, ki že razmišlja o izrednem dopustu, saj si je prislužil

ZACIMBE V DUETU – Darja Damianovič in Ladi Bajc

štirinajstredno potovanje okrog Metropola, kar ni kar tako.

Vodstvo hotela Metropol je bilo z izkupičkom prvega novomeškega večera prav gotovo zadovoljno. Nekateri Novomeščani že nestrpno pričakujejo naslednji petek, saj v Novem mestu za tako shajanje že dolgo ni bilo nikjer prostora. Kakšen bo naslednji novomeški „bekselski“ izpod pesesa Ladija Bajca, naj bo vabljiva skrivnost.

JANEZ PAVLIN